

GAZETA

wyborcza

NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

wyborcza.pl

Czwartek, 28 maja 2026 | Redaktor prowadzący Piotr Rozpara | Cena gazety 7,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 123.11222, 2

Nakład 33 tys. + 322 tys. prenumerat cyfrowych

FOT. KUBA ATYS / AGENCIA WYBORCZA.PL

Protest przed Sejmem

NAUKA WOŁA O POMOC

Nikt w środowisku nie pamięta protestu w takiej formie i skali. Naukowcy, którzy domagają się większych nakładów na naukę, zebrali się wczoraj przed Sejmem. Na transparentach można było przeczytać: „Choć doktorat jest harówką, rodzina wspiera gotówką” czy „Świat inwestuje, Polska debatuje”. Domagają się zwiększenia nakładów na naukę w ciągu czterech lat do 3 proc. PKB.

- Komentarz ► 2
- Więcej ► 7

Sport

Nerwowo w Paryżu

FOT. CHRISTOPHE PETIT TESSON / PAPYFA

Lepiej grała Iga Świątek czy lepiej śpiewały dzieci na trybunach Court Philippe Chatrier? Trudno rozstrzygnąć. Za to ucziwie trzeba powiedzieć, że i Polce, i francuskiej publiczności zdarzało się zafalszować.

• Korespondencja z Paryża ► 27

Świat

Jak Polacy patrzą na wojnę

Coraz trudniej mi opowiadać o rosyjskich atakach na Kijów, Charków czy Dniepr, bo mam wrażenie, że nie potrafię dobrze przekazać uczuć mieszkańców ukraińskich miast – pisze z Kijowa Piotr Andrusieczko ► 8

Wydaje Wyborcza Sp. z o.o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X

2 2>

9 770860 908143

2 RP

Sprawcy fałszywych alarmów złapani

Testowanie niepolityczne

Sąd aresztował dwóch podejrzanych o nękanie fałszywymi alarmami Jarosława Kaczyńskiego i TV Republika. Policja namierza też sprawców wezwania służb do mieszkania matki prezydenta Karola Nawrockiego.

Wojciech Czuchnowski

– Jeden z zatrzymanych tłumaczył, iż chciał „przetestować służby”. Inny sprawdzał, „czy da się go namierzyć” – poinformował komisarz Marcin Zagórski z Biura Zwalczania Cyberprzestępczości.

Policja nie potwierdza pogłosek, że przestępcy byli kierowani przez osoby związane z politykami czy ruchami społecznymi. Podobnie wypowiedział się premier Donald Tusk. – Wszystko wskazuje, że mamy do czynienia z dobrze zorganizowanymi grupami młodych ludzi, którzy, czy to dla „fejmu”, czy to dla osobistej satysfakcji, nie z pobudek ideologicznych, partyjnych, dopuszczali się już takich rzeczy w przeszłości – stwierdził.

Zatrzymano trzy osoby, które od początku maja wywoływały inter-

wencje w mieszkaniach pracowników Republiki (m.in. szefa stacji Tomasza Sakiewicza) i w samej redakcji. Postawiono im zarzut działania w zorganizowanej grupie przestępczej. Jeden się przyznał, drugi nie. Policja nie informuje o trzecim zatrzymanym. Podinspektor Robert Opas, rzecznik komendanta głównego policji, zaznaczył, że za te przestępstwa grozi nawet 15 lat więzienia. Sąd przychylił się do wniosku prokuratury o trzymiesięczny areszt dla dwóch mężczyzn.

Zdaniem policji zatrzymania powinny zakończyć serię fałszywych alarmów. Było ich w sumie kilkadziesiąt.

Cyberrecydywa

Śledczy bardzo oszczędnie informują o zatrzymanych. Przekazano tylko, że mają „około 20 lat”. Nieoficjalnie część

szczeółów ujawniła „Rzeczpospolita”. Główny sprawca – nazywany „Cyberbomberem” – był wśród hakerów odpowiedzialnych za paraliż blisko czterystu urzędów w Polsce. Działal wtedy w siedmioosobowej grupie. Postawiono mu zarzuty w innym śledztwie, za wywołanie ponad 380 alarmów w ponad 1,5 tys. obiektów, z których ewakuowano 12 tys. osób. Jak podaje „Rz”, członkowie grupy składali fałszywe zawiadomienia o podłożonych bombach, tworzyli fejkowe dowody. W komputerze jednego z nich znaleziono dziesiątki tysięcy adresów mailowych do szkół, prezydentów miast, polityków i innych podmiotów. „Cyberbomber” ma status oskarżonego, ale wcześniej nie siedział w areszcie.

Prokuratura przekazała wczoraj zaskakującą wiadomość. – Uczestnicy grupy zazwyczaj kontaktowali się przez Internet i nie znali się osobiście – stwierdziła Karolina Staros, rzeczniczka Prokuratury Warszawa-Praga. „Grupa szybko zbudowała swoją hierarchię, która motywowała do tego, aby się w niej piąć, ale również pozwalała na kontrolę wykonywania poleceń kierownictwa” – podała w komunikacie prokuratura.

Rzecznik komendanta głównego zapewnił, że policja „jest na tropie” sprawcy fałszywego alarmu pożarowego w mieszkaniu matki prezydenta Nawrockiego. Premier Tusk też to podkreślał i ostrzegł: – Każdy, kto ma zamiar bawić się w taki sposób, musi mieć świadomość, że technicznie będziemy zdolni do identyfikacji sprawców. Jestem przekonany, że prokuratura i sądy będą traktowały bardzo poważnie tego typu przestępstwa.

Fala oskarżeń

Seria fałszywych alarmów spowodowała falę oskarżeń, że za wszystkim „stoi Tusk”, „służby nic nie robią”, a alarmy są pretekstem do przesładowania opozycji. Wezwanie straży pożarnej do mieszkania matki prezydenta szef jego kancelarii Zbigniew Bogucki nazwał „brutalnym atakiem służb na prezydenta”.

A Mariusz Błaszczak, szef klubu PiS, napisał: „Wejście służb do rodzinnego domu prezydenta RP to przekroczenie kolejnej czerwonej linii. Jeśli dziś bez żadnych hamulców uderza się w prezydenta RP i jego rodzinę, to jutro każdy z nas może stać się celem tej samej machiny”. ●

Roman
Imielski

Polska nauka musi dostać wsparcie

Naukowcy nie wytrzymali i zorganizowali wczoraj protest przed Sejmem. Mają dość biedy. I to nie jest przesada – nakłady na naukę z budżetu państwa i prywatnych źródeł to zaledwie 1,41 proc. PKB, znacznie poniżej średniej w Unii Europejskiej. Chcą, by było to 3 proc. PKB – nie od razu oczywiście, ale w perspektywie najbliższych lat.

I my ten protest popieramy. Bez poważnych inwestycji w naukę nasz kraj – mimo gigantycznego sukcesu gospodarczego w ostatnich trzech dekadach – przestanie gonić najbardziej rozwinięte państwa świata i Europy. Co więcej, będzie skazany na uzależnianie się od zagranicznych technologii w coraz większym stopniu, a to już będzie groźne dla naszego bezpieczeństwa. Już dziś ogromna masa danych Polek i Polaków znajduje się na serwerach, które są poza krajem. Bo nie mamy własnych rozwiązań.

A przecież mamy fantastycznych naukowców i wizjonerów. Wielu naszych rodaków pracuje choćby dla światowych gigantów rynku sztucznej inteligencji, takich jak Open AI, twórcy Chata GPT. I odgrywają tam kluczowe role.

Mamy masę wybitnych specjalistów, naukowców i wizjonerów, tylko trzeba zapewnić im warunki do działania i rozwoju

Trudno ich zatrzymać, gdy nie tylko pensje, ale i nakłady na badania są u nas na żenująco niskim poziomie. Gdy część pracowników instytutów badawczych zarabia niewiele więcej niż sprzedawca w markecie. Gdy grzęzną w procedurach i nie widzą perspektyw na zmianę tej sytuacji w najbliższej przyszłości.

Dlatego potrzebna jest tu ponadpartyjna zgoda i opracowanie planu na wsparcie naszej nauki. I to szybko. To zadanie dla rządzących, ale też dla opozycji. Naprawdę nie warto się kłócić w tej sprawie, bo na szali jest rozwój naszej gospodarki i dobrobyt obywateli i obywateli.

Świat przyspiesza bardzo szybko, a rewolucja AI – sztucznej inteligencji – jeszcze zwiększa to tempo. Widzimy to choćby w naszej medialnej branży, w której dużą część rozwiązań potrzebnych w naszej pracy musimy kupować od zagranicznych firm.

Część naszych czytelników i czytelników korzysta z opcji odsłuchania naszych tekstów. I zapewne nie wie, że stosujemy tutaj rozwiązanie ElevenLabs. To amerykańska firma, ale jej twórcami są Polacy – Piotr Dąbkowski i Mateusz Staniszewski – którzy swoją karierę rozwinieli w USA. Pytanie, dlaczego swoich umiejętności nie wykorzystali do stworzenia takiego rozwiązania w Polsce, jest dziś chyba retoryczne.

Polska nauka potrzebuje kopa i pilnego wsparcia, by takich sytuacji było jak najmniej. Naprawdę mamy masę wybitnych specjalistów, naukowców i wizjonerów, tylko trzeba zapewnić im warunki do działania i rozwoju. Zbudować system, w którym – oprócz państwa – ważnym elementem będą prywatne pieniądze inwestorów.

Jako „Gazeta Wyborcza” zapewniamy, że będziemy w tej sprawie nie tylko naciskać na polityków, ale przede wszystkim rozliczać ich z działań na rzecz polskiej nauki. Dla dobra nas wszystkich. ●

*Na razie trwa żałoba.
Konklawe będzie niebawem*

KRZYSZTOF PASZYK

poseł PSL w Radiu TOK FM o odwołaniu Aleksandra Misalskiego
ze stanowiska prezydenta Krakowa

Słowacja Czerwone pola koniczyzny pod Tatrami

Ten piękny widok uwiecznił fotoreporter „Wyborczej” Marek Podmokły. Zdjęcie zrobił we wtorek w słowackim mieście Matiašovce w Wysokich Tatrach. – Słowacy mówią na tę roślinę crvena detelina. Podobnie jak żółte pola rzepaku, to teraz bardzo popularne tło do sesji fotograficznych – mówi Marek.

Liczba dnia

6

PROCENT
Tyle w kwietniu wyniosła stopa bezrobocia w Polsce – podał Główny Urząd Statystyczny. To o 0,1 punktu procentowego mniej niż miesiąc wcześniej.
Więcej ► Wyborcza.biz

W weekend w Wyborczej

PAWEŁ PIOTR RESZKA
Nie uważam, iż potomkowie sprawców mordów na Żydach ponoszą jakąkolwiek odpowiedzialność, ale uznałem, że mam prawo pytać ich o pamięć, tak samo jak pytam o nią rodziny ofiar.

Czy padnie nowy rekord?

Arcydzieło Józefa Pankiewicza na aukcji w Warszawie

To będzie jedno z najważniejszych wydarzeń w tym roku na polskim rynku sztuki. W warszawskim domu aukcyjnym DESA Unicum pójdzie pod młotek obraz „Japonka” Józefa Pankiewicza. Eksperti wyceniają go na 12-20 mln zł.

Obraz należy do najlepszych przykładów wpływów japońskich w sztuce polskiej. Powstał w latach 1906-1908. Przedstawia żonę Józefa Pankiewicza – Wandę – stojącą tyłem do widza, w czerwonym japońskim kimonie. Artysta poznał ją, kiedy była jeszcze żoną mecenasa Emila Weydla, a ich relacja rozwijała się w cieniu trudnych decyzji osobistych. Stąd motyw trzymanego przez Wandę lusterka, który można odczytać jako symboliczne spojrzenie kobiety na samą siebie w momencie, gdy miała zdecydować o porzuceniu dotychczasowego życia. Przedmioty uwiecznione na płótnie nie są przypadkową dekoracją. Kimono, pas obi, parawan w kwiatowe wzory, kakemono, stół z laki czy brązowy dzban po-

chodzą z kolekcji Feliksa „Mangghi” Jasieńskiego, najważniejszego propagatora sztuki japońskiej w Polsce. Dziś obiekty te znajdują się w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie.

Pankiewicz stworzył trzy wersje „Japonki”. Jedną jest w posiadaniu Muzeum Narodowego w Krakowie, druga zaginęła, trzecia – pokazywana publicznie jedynie dwa razy, na wystawach w 1946 i 2006 r. – od lat 60. XX wieku była własnością prywatnego kolekcjonera, który w końcu zdecydował się na jej sprzedaż.

Obraz można od wczoraj oglądać w siedzibie DESA Unicum przy ul. Pięknej 1A w Warszawie. Aukcja „Japonki” odbędzie się tutaj 18 czerwca.

Dziełem sztuki najdrożej sprzedanym na polskim rynku aukcyjnym jest obraz „Rzeczywistość” Jacka Malczewskiego, który w czerwcu ubiegłego roku poszedł pod młotek również w DESA Unicum. Nabywca zapłacił za niego 22,2 mln zł. ●

Tomasz Urzykowski

Kłótnia o prezesa SN przykryła referendum

Już kilkanaście dni przed wyborem Zbigniewa Kapińskiego na I prezesa Sądu Najwyższego Pałac Prezydencki znalazł sprzeciw Nowogrodzkiej wobec tej kandydatury. I gdy nic nie było przesądzone, do gry wszedł były szef BBN Sławomir Cenckiewicz.

Agata Kondzińska

W tej historii do ostatniej chwili nic nie było pewne. Prezydent Karol Nawrocki wybierał I prezesa Sądu Najwyższego spośród pięciu kandydatów przedstawionych mu przez Zgromadzenie Sędziów SN. Najpoważniej brał pod uwagę dwóch: Zbigniewa Kapińskiego i Pawła Czubika.

Promotorem pierwszego była przede wszystkim ustępująca prezes Małgorzata Manowska, ale popierali go także szef Kancelarii Prezydenta Zbigniew Bogucki, były prezydent Andrzej Duda oraz prawnicy skupieni wokół byłego premiera Mateusza Morawieckiego, Paweł Jabłoński czy Krzysztof Szczucki. Z kolei Czubik miał wsparcie obozu byłego ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry. Jest związany z ultrakatolickim Ordo Iuris i stowarzyszeniem Prawnicy dla Polski, któremu szefuje sędzia Łukasz Piebiak, bohater afery hejterskiej, zgłoszony do nowej KRS przez PiS.

Jak ustaliła „Wyborcza”, Nowogrodzka już kilkanaście dni przed poniedziałkową nominacją przekazała Pałacowi swoje stanowisko. Brzmiało ono jednoznacznie: nowym prezesem nie powinien być Kapiński.

Wpis jak mina

Ale do Pałacu szły też inne opinie. Jarosławowi Kaczyńskiemu opowiedział o tym wiceprezes PiS Patryk Jaki, który odwiedził go niedawno, by pożalić się, że na zapleczu Nawrockiego silniejsze jest lobby za Kapińskim, że prezydent słucha się Manowskiej i Boguckiego. Na ostatniej prostej do gry wszedł były już szef BBN Sławomir Cenckiewicz, co ustalili także Onet.

Okazją była konferencja pod hasłem „PiS to bezpieczeństwo”, na której partia Kaczyńskiego chciała skonsolidować post prezydenta USA. Donald Trump zakończył nim kilkudniową dyskusję o obecności amerykańskich wojsk w Polsce, po decyzji o wstrzymaniu rotacji czterech tysięcy żołnierzy. Na X napisał: „W związku z powyższymi wynikami wyborów, w których zwyciężył obecny prezydent Polski Karol Nawrocki

• Sławomir Cenckiewicz w Sejmie, 29 listopada 2023 r.

FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

W PiS słyszymy, że wpis prezesa był przedwczesny, bo Pałac Prezydencki i tak znalazł stanowisko Nowogrodzkiej

– którego z dumą poparłem – oraz biorąc pod uwagę nasze relacje z nim, mam przyjemność ogłosić, że Stany Zjednoczone wysłały do Polski dodatkowe 5 000 żołnierzy”.

PiS, które od lat przedstawia się jako partia będąca gwarantem relacji polsko-amerykańskich, w ostatnią sobotę podbiło tę opowieść. Z Kaczyńskim przy stole usiedli Cenckiewicz, Antoni Macierewicz, Mariusz Błaszczak. – To, co dzisiaj mamy, to, co dzisiaj uzyskaliśmy, to w ogromnej mierze zasługa jednego człowieka. To jest prezydent RP, trzeba jasno powiedzieć, co do tego nie ma najmniejszych wątpliwości – mówił Kaczyński.

Chwilę później na X pisał uprzedzając: „26 lat, jakie dzielą nas od pseudoprocessu lustracyjnego Lecha Wałęsy, i 18 lat od wydania książki IPN, która opisała nie tylko sprawę agenturalnej przeszłości L. Wałęsy, ale również sądową lustrację z 2000 roku, nie wyobrażam sobie, aby sędzia, który brał w tym udział, został I prezesem Sądu Najwyższego”.

Kapiński zasiadał w składzie sądu apelacyjnego, który w 2000 roku orzekł, że oświadczenie Lecha Wałęsy, o tym, że nie współpracował z SB, jest prawdziwe. Cenckiewicz przez lata próbował udowodnić, że było inaczej.

– To była mina podłożona przez Cenckiewicza, który załatwiał swoje sprawy rękami prezesa – mówi mój rozmówca z PiS.

Bo gdy Kaczyński pisał na X, Nawrocki wciąż się zastanawiał, na którego kandydata z piątki postawić. Dziś w PiS słyszymy, że wpis prezesa był przedwczesny, bo Pałac i tak znalazł stanowisko Nowogrodzkiej. Zatem publiczne pokazywanie linii podziału, nie miało sensu. Tym bardziej, że weekend należał politycznie do Krakowa, w którym trwało referendum nad odwołaniem prezydenta miasta.

Cała para w gwizdek

Temu też Nowogrodzka poświęciła czas, planując ruchy na wypadek przegranej Aleksandra Miszańskiego. Kandydat PiS na premiera Przemysław Czarnek w Krakowie był już wczesnym rankiem, z nim była premier Beata Szydło. Partyjne profile w sieci wypełniło wideo z Donaldem Tuskiem, który mówi, że z pełnym przekonaniem i czystym sumieniem oddałby swoje miasto w ręce kogoś takiego, jak Aleksander Miszański. W tle obrazki z tańczącym na dachu prezydentem Krakowa. I odbicie do krajowej polityki – że odwołanie prezydenta z Koalicji to nie tylko lokalna sprawa, to „początek wielkiej fali”.

I gdy PiS ogłasza porażkę koalicji, były szef BBN Sławomir Cenckiewicz kieruje uwagę na Sąd Najwyższy, komentuje nominację Kapińskiego. Píše publicznie do prezydenta: Karolu, popełniłeś straszny błąd i nawet to, kto i w jaki sposób cię do tego namówił, nie tłumaczy tego błędu.

Odpala się zaprzysiężoną z Cenckiewiczem Republika, krytykuje Nawrockiego. Na drugim biegunie jest środowisko Morawieckiego. Europosel PiS i były rzecznik rządu Morawieckiego Piotr Müller na X komplementuje decyzję Nawrockiego: Powołanie sędziego Zbigniewa Kapińskiego na stanowisko I Prezesa Sądu Najwyższego to krok w celu obrony polskiego wymiaru sprawiedliwości przed anarchizacją – pisze. Szczucki krótko: „Serdeczne gratulacje dla Pana Prezesa Zbigniewa Kapińskiego!”. Jabłoński wyraża „szacunek dla dorobku orzeczniczego”.

– No i cała para w gwizdek. Koalicja przegrywa Kraków, a my zaczynamy dyskusję, że prezydent się sprzeciwił prezesowi, trzymajcie mnie – irytuje się poseł PiS.

Inni dostrzegają cyniczną grę Cenckiewicza. – Ten post to było wystawienie prezesa na strzał, nie było nikogo, kto by go od tego odwiódł. Chyba nikt nie lubi, kiedy stawia się go pod ścianą, od razu robi na przekór. Czy to prezydent, czy ktokolwiek inny. Ale nawet jeśli ten post nie usztywnił Nawrockiego w decyzji, to po co pokazywać różnice między nami a prezydentem publicznie? – słyszę od polityka PiS. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34436646

Wyciąg z ogłoszenia drugiego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, położonej w obrębie Jelenin gm. Chojna, działka nr 301/13 o pow. 0,3855 ha, KW SZ1V/00041738/7,

Cena wywoławcza **600 000,00 zł**
Minimalne postąpienie **6000,00 zł** wadium **60 000,00 zł**

Przetarg odbędzie się **30 lipca 2026 r. o godz. 10.00** w Urzędzie Miejskim w Chojnie ul. Jagiellońska 4, pokój nr 8.

Wadium należy wpłacać na konto BS Chojna 03 9370 0007 0000 0664 2000 0002 najpóźniej do dnia 27.07.2026r. Za datę wniesienia wadium uważa się dzień wpływu na nasze konto.

Pełna treść ogłoszenia opublikowana jest na stronie internetowej: www.bip.chojna.pl oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Chojnie (parter). Bliższych informacji udziela pracownik Urzędu Miejskiego w Chojnie (pok. nr 8) tel. 414 10 35 wew. 61.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34436641

Wójt Gminy Suchy Las

podaje do publicznej wiadomości:

wyciąg z ogłoszenia **pierwszego przetargu ustnego ograniczonego** do właścicieli nieruchomości przyległych na sprzedaż: **nieruchomości** położonych w **Złotkowie, Gmina Suchy Las**, zapisanych w księdze wieczystej KW nr PO1P/00369391/5 oraz KW nr PO1A/00081559/3

Oznaczenie nieruchomości	Cena wywoławcza	Kwota wadium
działka nr 112/35 o pow. 0,4844 ha, działka nr 114/3 o pow. 0,1735 ha, ark. mapy 1, obręb Złotkowo	1.650.000,00 zł + podatek VAT w stawce 23%	165.000,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu 5 sierpnia 2026 r. (środa) o godzinie 11:00 w sali nr 105 Urzędu Gminy Suchy Las (62-002) Suchy Las, ul. Szkolna 13, I piętro.

Pełną treść ogłoszenia wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Suchy Las przy ulicy Szkolnej 13 w Suchym Lesie, I piętro oraz zamieszczono na stronie internetowej Gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Suchy Las.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Suchy Las pokój nr 107, tel. 61 8926-296 lub pokój nr 108, tel. 61 8926-291.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34436330

Zarząd spółki Tatra mountain resorts, a.s., Demänovská Dolina 72, 031 01 Liptovský Mikuláš, Stowacja, REGON: 31 560 636, zarejestrowanej w Rejestrze Handlowym przy Sądzie Rejonowym Żilina, oddział SA, pozycja nr 62/L zwołuje na dzień 2.7.2026, na godz. 11.00 w hotelu Holiday Village Tatralandia, Rátzocká 21, 031 05 Liptovský Mikuláš, Stowacja Zwyczajne Walne Zgromadzenie. Dniem decydującym o prawie udziału akcjonariusza w walnym zgromadzeniu jest 29.6.2026.

Zawiadomienie o Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu oraz pozostałe dokumenty związane z posiedzeniem zostały umieszczone na stronie www.tmr.sk.

Amerykańscy żołnierze w Polsce

Tłumaczenia obietnicy Trumpa

• Przyłot amerykańskich żołnierzy z Grupy Bojowej 173. Brygady Piechoty Powietrznodesantowej na lotnisko w Świdwinie, 23 kwietnia 2014 r.

– Najgorsze by było, gdyby decyzja Trumpa nie oznaczała kompletnie nic, a rzucona obietnica rozmyła się w negocjacjach – słyszymy w wojsku. Co wiadomo o pięciu tysiącach żołnierzy, których przybycie do Polski zapowiedział prezydent USA?

Dorota Roman

Ostatnie dwa tygodnie to seria gwałtownych decyzji i domysłów dotyczących obecności amerykańskich wojsk w Polsce.

Zaczęło się 13 maja, gdy media ujawniły decyzję sekretarza wojny USA Pete'a Hegsetha blokującą planowane przybycie do Polski około 4 tys. żołnierzy z 2. Pancerniej Brygadowej Grupy Bojowej 1. Dywizji Kawalerii. Rządzący politycy i wojskowi oficjalnie zapewniali, że to jedynie pokłosie redukcji sił USA w Niemczech, ale fakty były jednoznaczne: amerykańscy żołnierze nie dotarli właśnie do Polski.

Choć rząd interweniował w tej sprawie w Waszyngtonie, opozycja natychmiast obarczyła go odpowiedzialnością za kryzys.

Zwrot akcji przyszedł dokładnie przed tygodniem – w ubiegły czwartek prezydent Donald Trump we wpisie na Truth Social zapowiedział wysłanie do Polski dodatkowych 5 tys. żołnierzy, wprost łącząc tę decyzję z sukcesem wyborczym popieranego przez siebie Karola Nawrockiego.

Mimo że od tamtego momentu minęło już kilka dni, wciąż brakuje jasnej odpowiedzi na

pytanie, jak prezydencka deklaracja przełoży się na rzeczywistość.

Plany trzeba doprecyzować

Na czym obecnie stoimy? Oficjalne stanowisko Ministerstwa Obrony Narodowej mówi, że wstrzymanie przyjazdu brygady pancerniej USA to jedynie tymczasowe opóźnienie logistyczne. Ma ono wynikać z zapowiadanej reorganizacji i wycofywania części sił amerykańskich z Niemiec, a nie z chęci redukcji ich obecności w Polsce.

Wiceszef MON Cezary Tomczyk dodaje, że Warszawa i Waszyngton dały sobie czas na doprecyzowanie planów. – Umówiliśmy się ze stroną amerykańską, że w ciągu najbliższych tygodni zespoły robocze wypracują odpowiednie rozwiązania – mówi „Wyborczej”. – Musimy pamiętać, że poza samą liczbą żołnierzy dla Polski równie kluczowe są zdolności bojowe, które te wojska mają. Na tym obszarze również mocno się koncentrujemy.

Praktyczne szczegóły obietnicy Trumpa zostaną ustalone w bezpośrednich rozmowach MON i Sztabu Generalnego. Procesem po stronie amerykańskiej kierują generałowie Alexus Grynkewich i Christopher Donahue.

W poniedziałek doszło do pierwszej rozmowy telefonicznej gen. Wiesława Kukuly z gen. Christopherem Donahue, dowódcą Armii USA w Europie. Jak podał Sztab Generalny WP na platformie X, dowódcy „omówili obecność wojsk amerykańskich na wschodniej flance oraz działania na rzecz wzmocnienia obrony i odstraszania w regionie”. Więcej szczegółów nie ujawniono.

Tomczyk zauważa, że teraz nachodzą na siebie dwa procesy. Jeden to amerykańska koncepcja NATO 3.0, która dla kontynentu na obecnym etapie nie jest dobrym sygnałem. Zakłada, że żołnierzy USA w Europie będzie mniej, a Stary Kontynent weźmie na siebie większą odpowiedzialność. Z drugiej strony – obecność amerykańskich wojsk w naszym kraju ma się stale zwiększać.

Tomczyk uważa, że ostateczny bilans tego kryzysu jest dla Warszawy dodatni. – Paradoksalnie całe to zamieszanie wykrystalizowało stanowisko USA w sprawie Polski, które jest dla nas korzystne – mówi.

Ilu będzie żołnierzy?

Kluczowe pytanie brzmi: ilu amerykańskich żołnierzy ostatecznie będzie stacjonować w Polsce? Więcej czy mniej niż dotychczas?

Dziś ich obecność opiera się na dwóch filarach. Na stałe stacjonuje u nas zaledwie około 370 Amerykanów, zdecydowana większość, blisko 10 tys., opiera się wyłącznie na formule rotacyjnej. W zależności od okresu na polskich poligonach ćwiczy od 8 do 10,5 tys. Amerykanów.

Zdaniem dr. Aleksandra Olecha, szefa współpracy międzynarodowej portalu Defence24, słów Trumpa nie należy interpretować jako zapowiedzi zwiększenia tych sił do 15 tys. To raczej polityczne potwierdzenie utrzymania ich dotychczasowej obecności. Wstrzymaną rotację ok. 4 tys. żołnierzy zastąpiłoby zadeklarowane 5 tys.

MON nie podaje oficjalnych informacji na ten temat. W kuluarach ministerstwa dominuje jednak ten sam przelicznik – z puli 5 tys. żołnierzy wycofywanych z Niemiec 4 tys. miałoby trafić na standardową rotację do Polski. Brakujący tysiąc dołączy do kontyngentu w ramach osobistej obietnicy prezydenta USA. Łącznie dałoby to między 10 a 11 tys. wojskowych.

– Plan Waszyngtonu wobec Polski wręcz wymusza obecność sił USA na naszym terytorium – przyznaje ekspert wojskowy Jarosław Wolski. – Nie musi to być jednak aż 10 tys. ludzi, wystarczą 2-4 tys., by Amerykanie realizowali swoje cele. Mogę sobie wyobrazić zmniejszenie sił USA w Polsce nawet o 40 proc. i strategicznie niczego to nie zmienia.

A na jakie wojska możemy liczyć? Jeden z ministerialnych rozmówców „Wyborczej” zauważa, że Amerykanie mogą przysłać zupełnie inny ich rodzaj – na przykład siły powietrzne zamiast lądowych. Biorąc pod uwagę obecne zagrożenia, stała obecność lotnictwa USA mogłaby być dla Polski rozwiązaniem bardzo korzystnym.

Bazy stałe czy rotacyjne?

Minister Władysław Kosiniak-Kamysz podkreśla, że strategicznym celem Polski jest posiadanie baz stałych, a nie rotacyjnych. Przywołuje przykład Niemiec, który pokazał, że stałej infrastruktury i kontyngentów nie da się tak łatwo zlikwidować jedną decyzją polityczną. Na razie w Polsce amerykańscy żołnierze na stałe stacjonują tylko w niewielkim zakresie w kilku miejscach – mowa tu o wysuniętym dowództwie V Korpusu w Poznaniu, dowództwie dywizji w Bolesławcu, bazach w Powidzu i Łasku, tarczy antyrakietowej w Redzikowie oraz grupie bojowej NATO w Orzyszu.

Wicepremier i szef MON widzi to jednak tak: Polska tworzy najlepsze warunki dla wojsk USA

Amerykańscy żołnierze w Polsce

w Europie. Nad Wisłą inwestuje się aż 15 tys. dolarów rocznie w przeliczeniu na każdego amerykańskiego żołnierza, podczas gdy inne kraje oczekują za ich stacjonowanie gratyfikacji finansowych. Do 2035 r. zaplanowano realizację 115 wspólnych inwestycji, na czele z bazą w Powidzu wartą 600 mln zł. Dodatkowo uruchomiono centrum serwisowe czołgów Abrams, a polskie kontrakty zbrojeniowe z USA opiewają na rekordową sumę 63 mld dol.

Pytany o realność planów ministerstwa co do stałych baz dr Olech jest ostrożny. – Operacja tej skali implikuje konieczność zabezpieczenia ogromnych środków finansowych oraz rozbudowy infrastruktury zdolnej przyjąć i utrzymać tak liczne siły – mówi. A perspektywa jest tym bardziej niepewna, że – jak podkreśla Olech – strategicznym trendem Pentagonu pozostaje obecnie redukcja, a nie zwiększanie liczebności personelu na Starym Kontynencie.

Również zdaniem Jarosława Wolskiego koszty to kluczowa bariera. Budowa stałej bazy to gigantyczne wydatki na zaplecze (koszary, osiedla dla rodzin, szkoły czy szpitale) oraz wieloletnie zobowiązanie finansowe i polityczne, na które zgodzić się musi Kongres USA. Formuła rotacyjna jest dla Waszyngtonu znacznie wygodniejsza, bo przerzuca większość bieżących kosztów utrzymania – w ramach tzw. wsparcia państwa-gospodarza – bezpośrednio na Polskę. Co więcej, współczesna doktryna USA odchodzi od wielkich baz miast (jak te w Niemczech) ze względów strategicznych – bo stanowią one łatwy cel dla rakiet

W kluwarach resortu obrony dominuje ten sam przelicznik – z puli 5 tys. żołnierzy wycofywanych z Niemiec 4 tys. miałoby trafić na standardową rotację do Polski. A brakujący tysiąc dołączy do kontyngentu w ramach osobistej obietnicy prezydenta USA

dalekiego zasięgu. Pentagon woli „stałą rotację”. Wymiana brygady pancernej co dziewięć miesięcy i przerzut tysięcy ton sprzętu przez Atlantyk to dla amerykańskiej armii bezcenny, realny trening logistyczny na wypadek wojny.

Byle to nie był tylko impuls

Gdy rozmawiamy z wojskowymi o amerykańskich żołnierzach przyznają, że napięta atmosfera z ostatnich dni nieco się uspokoiła. Oraz że – niestety – nie przybyło od tego konkretów.

– Na tym etapie wiemy jedno: oficjalnie wciąż nic nie wiadomo – słyszymy w wojsku.

Mundurowi mówią nam z goryczą, że po całej awanturze wygląda to tak, jakbyśmy relacje z naszym sojusznikiem zza oceanu musieli budować niemal od początku. Mają żal o pozostawienie Warszawy bez wyjaśnień, gdy pojawiły się informacje o wstrzymaniu rotacji wojsk. – Co gorsza, ta niewiedza, niezrozumienie i brak odpowiedzi na pytania o przyszłość dotyczyły, niestety, również najwyższych dowódców amerykańskich współpracujących na co dzień z Polakami – mówi nam rozmówca pracujący w strukturach NATO.

Odwroćcie decyzji Hegsetha za pomocą jednego wpisu internetowego Trumpa – bez żadnych konkretów, wcześniejszych ustaleń czy rozmów z dowódcami – i cały związany z tym chaos nasi rozmówcy określają jako „dewastujące i narażające na niebezpieczeństwo również żołnierzy służących na kontynencie”.

– Zostaliśmy wystawieni Rosji na przysłowiowym talerzu – mówi jeden z nich.

– Najgorsze byłoby, gdyby decyzja Trumpa nie oznaczała kompletnie nic, a rzucona na portalu społecznościowym obietnica okazała się wyłącznie impulsem prezydenta, który rozmyje się w przeciągających się miesiącami negocjacjach dyplomatycznych i logistycznych – słyszymy. ●

► **Amerykańscy żołnierze z 2. Pułku Kawalerii na spotkaniu z rodzianami w ramach „Rajdu Rycerzy”, 23 lutego 2016 r.**

FOT. MAŁGORZATA KUJAWKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Waszyngton ma też złe wieści dla Europy

Kongresmeni za stałą obecnością wojsk USA w Polsce

W projekcie nowej ustawy o wydatkach obronnych znalazł się zapis o dążeniu do stałej obecności U.S. Army w Polsce. Z drugiej strony Amerykanie chcą udostępnić NATO coraz mniej uzbrojenia. Oba doniesienia dobrze ilustrują dwutorowość polityki Donalda Trumpa. Ameryka zamierza zmniejszać swoje zaangażowanie w NATO. A z drugiej strony, mimo zamieszania wokół wstrzymania rotacji wojsk, obiecuje, że Polskę będzie traktowała wyjątkowo, jako modelowego sojusznika.

W tej ostatniej sprawie rząd i Kongres mówią jednym głosem. W pierwszej administracja ciągnie w jedną stronę (wycofywania się), a politycy na Kapitolu próbują temu przeciwdziałać – na tyle, na ile mogą.

W przedstawionym we wtorek przez szefa komisji sił zbrojnych Izby Reprezentantów projekcie NDAA na 2027 rok (National Defense Authorization Act, coroczna ustawa o wydatkach w dziedzinie obronności regulująca ich zakres i zasady, które potem konkretyzuje budżet Pentagonu) znalazły się zapisy o Polsce. Projekt opowiada się za stałą obecnością amerykańskich sił w naszym kraju. Ocenia, że taka obecność „zwiększyłaby odstraszanie i zmniejszyła długofalowe koszty powiązane z trwałymi rozmieszczeniami rotacyjnymi”.

O tym, że rozpoczęły się rozmowy z Amerykanami w tej sprawie, informował już wiceminister obrony Paweł Zalewski po ubiegłotygodniowym spotkaniu z podsekretarzem obrony ds. polityki Elbridgem Colbym. Najnowsze doniesienia z Waszyngtonu potwierdzają, że jest to na tapecie.

Projekt postuluje, aby zobowiązać dowódcę sił USA w Europie do przesłania na Kapitol najpóźniej do 1 października raportu m.in. z oceną ryzyka, jakie stworzyło tymczasowe opóźnienie rotacji do Polski, oraz analizą, czy obecność na stałe nad Wisłą jednej lub dwóch Pancernych Brygadowych Grup Bojowych (ABCT) wzmocniłaby efekt odstraszania wobec Federacji Rosyjskiej.

Propozycja kongresmenów to kolejny dowód na ich przychyłność wobec Warszawy. Pracami komisji kieruje republikanin Mike Rogers. Według informacji „Wyborczej” to właśnie on odegrał jedną z kluczowych ról w zabiegach, by USA nie zmniejszały obecności w Polsce.

Na pokładzie są też Demokraci. „Jesteśmy wdzięczni sojusznikowi z NATO – Polsce – za ofertę stałych baz dla wojsk amerykańskich! To ogromne wzmocnienie bezpieczeństwa narodowego USA oraz naszych sojuszników, którzy pragną pokoju i dobrobytu, a nie niekończącej się rosyjskiej wojny i depresji gospodarczej” – ocenił na X zasiadający w komisji sił zbrojnych kongresmen Partii Demokratycznej Joe Wilson.

Zwiększenie liczby amerykańskich żołnierzy w Polsce byłoby czytelnym sygnałem dla Rosji. Jednak w praktyce do ewentualnych stałych baz USA w naszym kraju jeszcze daleka droga. Dlatego w międzyczasie Warszawa dalej sta-

ra się o jednostki rotacyjne. Nadal nie ma jasności, co tak naprawdę oznacza deklaracja amerykańskiego prezydenta z Truth Social o dodatkowych 5 tys. żołnierzy, która usmierzyła obawy co do dalszego zaangażowania USA w naszym kraju.

Projekt Rogersa odnotowuje „z wielkim zaniepokojeniem” decyzję o „tymczasowym wstrzymaniu” rotacji. W innym miejscu czytamy jednak o „odwołanym rozmieszczeniu rotacyjnym”. O obietnicy Trumpa nie ma ani słowa. Sugeruje to, że passusy dotyczące Polski były pisane w pośpiechu, a kongresmeni sami mogą nie mieć pewności, jaka jest sytuacja.

Komisja zajmie się projektem Rogersa na posiedzeniu 4 czerwca, na którym zgłaszane będą poprawki. Następnie trafi on do pełnej izby. Ostateczna NDAA będzie kompromisem między priorytetami Izby, Senatu i prezydenta. Senat, gdzie również przeważają zwolennicy NATO, najprawdopodobniej przedstawi swój projekt latem. W praktyce obie izby koordynują swoje działania już na wcześniejszym etapie.

Zaprezentowana we wtorek wersja utrzymuje zapisy z tegorocznej NDAA, która zakazuje Pentagonowi zmniejszenia liczby amerykańskich żołnierzy w Europie do poziomu poniżej 76 tys. bez uprzedniego powiadomienia Kongresu. Podobne restrykcje dotyczą ewentualnej rezygnacji z naczelnego dowództwa sił sojuszniczych w Europie.

Gdyby Trump się uparł, nie powstrzyma go to, ale utrudni sprawę i da czas na wywarcie presji.

Wersja Rogersa dodaje kolejne ograniczenie. Otóż wycofanie żołnierzy lub sprzętu z Europy ma wymagać poświadczenia przez Pentagon, że ci żołnierze lub sprzęt nie mogą zostać przerzuceni na wschodnią flankę NATO.

Jeśli chodzi o inne punkty projektu, to przychyła się on do apeli Trum-

Propozycja kongresmenów to kolejny dowód na ich przychyłność wobec Warszawy

pa o zdecydowane zwiększenie wydatków na wojsko. Proponuje 1 bln 150 mld dol., co wraz z 350 mld dol. dla Pentagonu, które mają zostać uchwalone poprzez tzw. rekonsyliację budżetową, daje postulowane przez Biały Dom 1,5 bln dol. To ogromny skok, bo obecny budżet – i tak już największy na świecie – to 901 mld dol.

– Nie dysponujemy już zdolnościami pozwalającymi na budowanie potencjału bojowego na wymaganą skalę i w odpowiednim tempie. W niektórych przypadkach moce produkcyjne po prostu nie istnieją – przyznał reporterom wysokiej rangi doradca z Kongresu.

Dlatego projekt daje Pentagonowi zielone światło na wieloletnie programy zamówień kluczowych rodzajów pocisków, m.in. Tomahawk czy PAC-3 do systemów obrony przeciwlotniczej Patriot.

Nawiasem mówiąc, w poniedziałek Tomczyk przekazał na antenie TVN24, że Polska otrzymała wstępną zgodę Departamentu Stanu USA na produkcję rakiet Patriotów w polskim przemyśle obronnym. Wiceminister ocenił, że kluczowe w tej sprawie było jego zeszlotygodniowe spotkanie z wiceszefem Rady Bezpieczeństwa Narodowego Andrew Bakerem.

Niepokojąco brzmią natomiast przecieki na temat piątkowej narady w Brukseli. Wysłannik Pentagonu Alexander Velez-Green miał tam zakomunikować europejskim sojusznikom, że USA będą w przyszłości udostępniać NATO znacznie mniej kluczowego sprzętu wojskowego.

O szczegółach donoszą portal Politico i niemiecki „Der Spiegel”. USA miałyby stopniowo zmniejszyć liczbę dostępnych dla NATO myśliwców, bombowców, okrętów wojennych, w tym podwodnych, a także dronów czy samolotów-cystern. Europejczycy w przyszłości sami zapewnialiby drony rozpoznawcze.

Dyplomaci, na których powołuje się Politico, zaznaczyli, że „dokładny charakter cięć nie został jeszcze ostatecznie ustalony, a Stany Zjednoczone nie określiły żadnych ram czasowych dla tych redukcji”. Waszyngton miał też zapewnić sojuszników, że nie nastąpią żadne zmiany w jego systemie odstraszania nuklearnego. ●

Maciej Czarnecki

Korespondencja z USA

Wyborcy Konfederacji: Koalicja? Byle nie z Tuskiem

Sławomir Mentzen jeździ po Polsce i odpowiada na pytania wyborców. Przychodzą głównie młodzi, działacze uwijają się przy grillu. Dominika: – Podo- ba mi się, że nie akceptują związków jednopłciowych.

Tomasz Nyczka

– Ksiądz proboszcz udzielił dyspensy. Dla wszystkich katolików dobra informacja, można zjeść kielbaskę – zachęca ze sceny Wojciech Machulski, rzecznik i wschodząca gwiazda Konfederacji, prawa ręka Mentzena.

W 90-tysięcznym Kaliszu w Wielkopolsce Mentzen jest w piątek wczesnym wieczorem. To czwarte jego spotkanie z wyborcami w tym tygodniu.

Spotkanie jest na rynku. Już na dwie godziny przed przyjazdem Mentzena stoi tam scena. I namiot, w którym uwijają się działacze Konfederacji – jest grill, ogórki z wody i pajdy chleba. Nad rynkiem, przed eleganckim ratuszem, siedzibą władz miasta, unosi się dym z grilla i zapach smażonej kielbasy. Z głośników „Highway to Hell”.

Działacze Młodych dla Wolności, partyjnej młodzieżówki, rozdają dzieciom niebieskie baloniki. A dorosłym ulotki ze zdjęciem Mentzena i hasłem „Stań w obronie Polski”: – Może się pan zapisać?

W zeszłym roku, podczas kampanii wyborczej, Mentzen zjeździł wszystkie powiaty w Polsce. Czasami miał nawet sześć, siedem spotkań dziennie w sąsiadujących ze sobą miasteczkach. Prosto ze sceny na hulajnodze jechał do samochodu, a później w kolejne miejsce. Wtedy na jego wiecach były tłumy, które wypełniały rynki i place.

W tym roku wymyślił spotkania z ekspertami i panele tematyczne w dużych miastach – na nich ma się wykuwać program Konfederacji na wybory – i trasę Q&A, czyli spotkania z wyborcami w mniejszych miastach, takich jak Kalisz.

Ale tłumów na tych spotkaniach nie ma. Głównie uwijają się tam działacze Nowej Nadziei. Gdy Mentzen przyjeżdża do Kalisza, pod sceną jest może 50-60 osób, przeważnie młodych. To oni ustawiają się przy mikrofonie, żeby zadać liderowi Konferencji pytanie. Na rynku stoją jeszcze niewielkie grupki mieszkańców. Ciasno jest przy straganie z kielbasami i ogórkami. W relacji na YouTube widać tylko bliski plan, zbliżenie na kolejkę do mikrofonu.

Dlatego Machulski tłumaczy: – Za pięć minut zaczynamy. Kto weźmie kielbaskę, to zapraszam pod scenę.

Ukraińcy nie powinni rozjeżdżać się po Polsce

Mentzen w Kaliszu jest z Anną Bryllką, wielkopolską europosłanką Konferencji, polityczką Ruchu Narodowego. W każdym z miast, które odwiedza, na scenie ktoś mu towarzyszy. Mentzen promuje polityków Konfederacji przed przyszłorocznymi

• 13 maja br.
Posel Konfederacji Sławomir Mentzen podczas spotkania w Piotrkowie Trybunalskim

FOT. MARIAN
ZUBRZYCKI/PAP

wyborami parlamentarnymi. Bryllkę reklamuje tak: – Wasza fantastyczna europoseł. Na tych wiecach Mentzen znów mówi mniej więcej to samo.

Powtarza, że państwo nie ma wpływu na demografię i dietność, bo to, że Polacy mieć dzieci nie chcą, to zjawisko kulturowe, „a kryzys demograficzny jest w każdym rozwiniętym państwie, poza Izraelem” i „nigdzie, na całym świecie polityka pro-demograficzna nie zadziałała”. Dorzuca, że „państwo nie pomoże młodym w znalezieniu chłopaka albo dziewczyny”.

Mówi, że „mechanizm ze służbą zdrowia jest podobny jak z wojskiem”, nie trzeba dorzucać pieniędzy, bo te znajdują się „w kieszeniach lekarzy”, tylko stworzyć na rynku konkurencję dla NFZ, „państwowego monopolisty”.

Przekonuje, że „trzeba uwolnić KSEF” i że „wszystkie dane podmiotów publicznych powinny być jawne”, bo „wtedy bardzo szybko wyeliminujemy złodziejstwo”.

– Ja nie wiem, czy oni będą mieli przebicie. Przeczytałem tę ulotkę, znam tego przewodniczącego okręgu kaliskiego, ale to nie są ludzie do działania. To będzie sukces, jak oni się utrzymają na tym poziomie, co teraz. Więcej nie będzie – mówi pan Józef, kaliszczanin, który przysłuchuje się Mentzenowi.

Mentzen opowiada ze sceny swoje. Scenariusz jest z góry znany: – Pieniądze z podatków to są nasze ciężko zarobione pieniądze, które politycy wydają potem na glupoty – mówi lider Konfederacji.

– Bardzo nie podoba mi się ustawka z Ukrainą i uważam, że to jest dla naszego kraju poważny błąd – mówi mi uczestniczka wiecu. I dodaje: – Tej pomocy dla Ukraińców jest troszkę za dużo. Jeśli uchodźcy

przyjeżdżają do innego kraju, to obozy dla nich lokują się raczej przy granicy, ale na pewno nie powinni rozjeżdżać się po kraju, dostawać możliwości pracy, to jest niekontrolowane – twierdzi. – Ale teraz jest już pozamiatane – PiS i PO kompletnie niczym się dla mnie nie różnią. Jeśli nie zbojkotuję wyborów, to zgłoszę na Konfederację. Mam wrażenie, że im jest paradoksalnie bliżej do PO. Ale jak się dogadają, to zostaną pożarci.

– Jeżeli pozbędą się Ukraińców z Polski, to podejrzewam, że mogą być nawet pierwszą siłą. Trzeba najpierw dbać o Polaków, a potem o resztę – mówi Dariusz, ale zastrzega: – Ale ja na Konfederację nie będę głosował. U Mentzena nie podoba mi się jedna bardzo ważna rzecz: zrobił performance z Nawrockim i Trzaskowskim i to był największy błąd. Uważał się za trybuna, a tak nie jest. Jest za młody, za mało doświadczony politycznie.

Bryllka ze sceny: – Unia Europejska bardzo często wykorzystuje preteksty, dotyczące ochrony dzieci, walki z pornografią, z przestępstwami seksualnymi w internecie czy mediach społecznościowych i wprowadza cenzurę, na przykład skanowanie elektronicznej i prywatnej korespondencji. Pod pretekstem ochrony dzieci wprowadzana jest cenzura w internecie.

Konfederacja się chwieje

Spotkania w miasteczkach zbiegły się z problemami, jakie przechodzi Nowa Nadzieja. Mentzen pozbył się z Nowej Nadziei europosłanki Ewy Zajączkowskiej-Hernik, która zmieniła frakcję w europarlamencie. Politycy publicznie wymieniali złościwości. Zajączkowska-Hernik jest nadal w Konfederacji, ale już nie w partii Mentzena. W partii Bosaka – na razie też nie. Wiadomo, że Mentzenowi nie podobało się, jak popularna polityczka rośnie.

Są wątpliwości dotyczące działalności posła Przemysława Wiplera, którego fundacja Dobry Rząd dostała 70 tys. euro ze spółki powiązanej z szefem Zondacrypto Przemysławem Kralem. Wipler branżę krypto aktywnie wspierał.

Wreszcie – po raz pierwszy tak ostro – starli się publicznie Mentzen i Bosak. Gdy Mentzen, też na jednym z wieców, nazwał szefa Sztabu Generalnego WP gen. Wiesława Kukulę „człowiekiem nienormalnym”,

Bosak zareagował i stwierdził, że ocena Mentzena „jest nie tylko obraźliwa, ale też niezgodna z prawdą”. Mentzen polecił mu, żeby prywatne konflikty załatwiać w prywatnych rozmowach.

Przy stanowisku z kielbasami pytam o te problemy jednego z działaczy Nowej Nadziei: – Niestety nie odpowiem, trzeba pytać wyżej. O panią Zajączkowską też trzeba pytać pana prezesa. Ale atmosfera u nas w strukturach jest bardzo dobra!

Więcej do powiedzenia ma działaczka z Ruchu Narodowego, która jest na wiecu: – To są dwie osobne partie. Różnimy się poglądami w niektórych kwestiach. Mogę mówić za swoją partię: jeśli Ruch Narodowy wszedłby w koalicję z KO, to jest koniec.

– Jeżeli Konfederacja będzie miała możliwość przeprowadzania zmian, to będzie musiała wejść w koalicję i wydaje mi się, że wtedy prędzej z PiS. A jeśli prawica chce odbić Senat, to musi zrobić pakt senacki, ale to już decydują ci na gorze – dodaje.

Byle nie z Donaldem Tuskiem

Adam mówi, że „jest apolityczny, ale Mentzen rozjaśnił mu sytuację w polityce”. – Chodzę na spotkania, zawsze mogę się czegoś nowego dowiedzieć. Na pewno jestem przeciwko Tuskowi i wszystkiemu, co jest związane z Platformą. Nie jestem wielkim wyznawcą Unii Europejskiej. Rządzą korporacje, państwa są zadłużone, a korporacje się bogacą. Podo- ba mi się jak Mentzen mówi, że trzeba odsunąć złodziei od koryta – mówi Adam.

– Na pewno będę głosować na Konfederację. Mentzen do mnie jakoś przemawia. Głosowałam na niego w pierwszej turze. Raczej zgadzam się ze wszystkimi jego postulatami i nie zmieniałabym swojego wyboru. Powinien iść swoją drogą. W ogóle nie powinien wchodzić w koalicję. Polityka polityką, ale niech zostanie człowiekiem. Na pewno nie podobałoby mi się, gdyby dogadał się z KO. Z PiS-em już prędzej – mówi Dominika, która jest na wiecu z dwiema koleżankami. Dopytuję jeszcze, co jej się podoba w programie Konfederacji. – Że nie zaakceptują związków jednopłciowych – mówi.

Do mikrofonu wrywają się głównie młodzi działacze Nowej Nadziei, jeden z tych, którzy wcześniej rozdawali ulotki, pyta teraz Mentzena, „na ile lajków pod tiktokiem, który teraz nagrywa, Mentzen pójdzie z nim na piwo”. – Na 10 tys.! – odpowiada Mentzen. – Dobra, dziękuję, jest umowa – cieszy się chłopak i wraca do znajomych.

Inny młody sympatyk Mentzena pyta go: – Kiedy pana browar w końcu wypuści nowy rodzaj piwa?

– Czy będzie można sobie zrobić z panem zdjęcie? Czy jeśli dojdzie pan do władzy, postawi pan na polski przemysł zbrojeniowy? – pyta, jak sam się przedstawia, uczeń klasy mundurowej.

Gdy młody chłopak podchodzi do mikrofonu i zarzuca Mentzenowi, że „Konfederacja ma długą historię prorosyjskich powiązań”, Mentzen odpowiada mu: – Trzeba brać odpowiedzialność za swoje słowa. Pan mnie publicznie pomógł o jakieś związki z Rosją. To jest stek bzdur.

Po 1,5 godz. odpowiadania na pytania, Mentzen i Bryllka kończą spotkanie. Zwią- ja się też namiot z kielbasą. ●

PiS i PO kompletnie niczym się dla mnie nie różnią. Jeśli nie zbojkotuję wyborów, to zgłoszę na Konfederację. Mam wrażenie, że im jest paradoksalnie bliżej do PO

Protest naukowców

Nikt w środowisku nie pamięta protestu w takiej formie i skali. Naukowcy, którzy domagają się większych nakładów na naukę, przyszli przed Sejmem.

Alicja Gardulska

– To prawdopodobnie największy protest naukowców w III RP – powiedział prof. Łukasz Okruszek, z Instytutu Psychologii PAN, otwierając manifestację. Plac przed Sejmem chwilę przed 13 szczelnie wypełnił się pracownikami nauki z całej Polski. – Za ministra Kulaska, zaciskanie paska! Stop niszczeniu nauki! Tusk do dzieła, naukę wspieraj! – skandowali.

Przyszli z transparentami. „Jeszcze trochę i będę wykładał chemię w Biedronce”, „Świat inwestuje, Polska debatuje”, „Kraj bez nauki jest montownią”, „Sklodowska znów by wyjechała” – można było na nich przeczytać.

To praca, a nie hobby

Domagają się od rządu zdecydowanych działań, które w ciągu czterech lat zwiększą nakłady na naukę do 3 proc. PKB. Dziś wydajemy na ten cel – nie tylko z budżetu państwa, ale także z prywatnych źródeł – 1,41 proc. PKB.

– Porównując wydatki do PKB, wydajemy trzy razy mniej niż liderzy, a w liczbach bezwzględnych – nawet dziesięć razy mniej. Świat nam ucieka i to coraz szybciej – mówił prof. Piotr Wcisło fizyk z UMK w Toruniu. – Jesteśmy zmęczeni traktowaniem nas jak misjonarzy, których ma prowadzić tylko pasja i entuzjazm. To praca, a nie hobby, mamy prawo domagać się godnych pensji – mówiła ze sceny dr Katarzyna Roman-Rawska z Instytutu Slawistyki PAN.

– Chcę się upomnieć o młodych, których perspektywy są beznadziejne. Ich sytuacja jest wyjątkowo trudna, pozbawiona perspektyw i zniechęcająca – powiedziała „Wyborczej” prof. Barbara Engelking z Instytutu Filozofii i Socjologii PAN. – Ostatni protest, w jakim brałam udział, był w 2023 roku. Nie przyszło mi do głowy, że kiedy tzw. mój rząd dojdzie do władzy, trzeba będzie go przywoływać do porządku – dodała.

Do protestujących przyszli wiceministrowie nauki Karolina Ziolo-Pużuk i Marek Gzik. Nie przynieśli konkretnych, jedynie zapewnienie, że podzielają postulat 3 proc. PKB na naukę. – Jesteśmy w stanie dojść w ciągu pięciu lat do średniej unijnej, czyli 2,2 proc. PKB – zapewniała wiceministra.

Konkretów, jak to zrobić, zabrakło. Nie było ich też w porannym przemówieniu ministra Marcina Kulaska w Sejmie. Przekonywał, że to ambitny i wspólny cel. – Nauka nie jest dodatkiem do rozwoju, jest jego fundamentem – mówił. – Nie mówmy o redukowaniu środków na naukę, bo to nieprawda – dodał. Przypomniął, że w 2024 roku nauczyciele akademicy dostali 30-procentowe podwyżki.

– Niech pan nie zarzuca kłamstwa dziesiątkom tysięcy protestujących naukowców – odpowiedział poseł Adrian Zandberg z Razem. Przypo-

• **Naukowcy chcą być w końcu traktowani poważnie. Dziś panuje przekonanie, że nasz sektor jest powoli wygaszany. Potrzeby, które zgłaszamy, są konsekwentnie negowane – mówił „Wyborczej” prof. Łukasz Okruszek**

FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

mniał, że publiczne nakłady na naukę i szkolnictwo wyższe są na jednym z najniższych poziomów w historii – 1,1 proc. PKB.

Swoją projekt ustawy, zakładający 3 proc. PKB na naukę w ciągu ośmiu lat złożył w Sejmie PiS.

Znak dla polityków

Naukowcy przyznają, że stracili cierpliwość do polityków. Wydeptali wszystkie możliwe ścieżki – pisali petycje, spotykali się, przekonywali posłów podczas posiedzeń komisji sejmowych.

– Tym protestem chcemy pokazać politykom naszą determinację. Wysłać im znak ostrzegawczy przed zbliżającym się rokiem wyborczym – mówił na naszych łamach jeden z inicjatorów akcji prof. Michał Tomza, fizyk z Uniwersytetu Warszawskiego.

Jesteśmy w stanie dojść w ciągu pięciu lat do średniej unijnej: 2,2 proc. PKB na naukę

KAROLINA ZIOŁO-PUŻUK
wiceministra nauki

Petycję z ich postulatami podpisało ponad 23 tys. osób.

Chcą, by zarobki w nauce powiślać ze średnią pensją w gospodarce (aktualnie to 9652,19 zł brutto), a stypendia doktoranckie podciągnąć chociaż do poziomu pensji minimalnej (4806 zł brutto).

Apelują o podniesienie progu dochodowego, który uprawnia studentów do stypendium socjalnego (1908,90 zł netto na osobę w rodzinie). Domagają się stabilnego finansowania badań i infrastruktury badawczej, a także zwiększenia budżetu Narodowego Centrum Nauki, które przyznaje granty na badania podstawowe.

Głosy poparcia napłynęły ze wszystkich liczących się w środowisku gremiów. Rektorzy zrzeszeni w Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) napisali, że postulaty naukowców to „wy-

raz troski o przyszłość polskiej nauki i szkolnictwa wyższego”. „Apelujemy o przerwanie trwającego od wielu lat systemowego niedofinansowania polskich badań i szkolnictwa wyższego” – czytamy w stanowisku Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Działająca przy MNiSW Rada Młodych Naukowców napisała, że wieloletnie niedofinansowanie „prowadzi do odpływu talentów z polskiej nauki”. A Akademia Młodych Uczonych PAN dodała, że zwiększenie wydatków na naukę i rozwój trzeba traktować „nie jako koszt, lecz jako długofalową inwestycję w przyszłość Polski”.

W ramach akcji opublikowano ponad sto pięćdziesiąt wideo z naukowcami, doktorantami i studentami, którzy opowiadają o swoich badaniach i tym, jakie korzyści może przynieść lepsze ich finansowanie.

– Protest trafił w czuły punkt. W coś, co bardzo boli środowisko. Bo tu nie chodzi wyłącznie o te 3 proc. PKB na naukę, o które apelujemy. Ale o to, że naukowcy chcą być w końcu traktowani poważnie. Dziś panuje przekonanie, że nasz sektor jest powoli wygaszany. Potrzeby, które zgłaszamy są konsekwentnie negowane – mówił „Wyborczej” prof. Łukasz Okruszek. O proteście napisały prestiżowe, środowiskowe pisma, m.in. „Times Higher Education”. Komentarz inicjatorów akcji opublikował „Nature”.

Minister Kulasek: „Nakłady na naukę są za małe”

Dr hab. Adam Gendźwiłł, politolog i socjolog z UW, oszacował (zastrzegając, że nie ma pełnych danych), że na podniesienie pensji i stypendiów, wsparcie zaplecza socjalnego dla studentów oraz doinwestowanie NCN potrzeba ok. 8 mld zł. „To 0,87 proc. budżetu państwa, 7,3 proc. wydatków na obronę narodową” – napisał w serwisie X. – Podpisuję się pod tym, że nakłady na naukę są za małe – mówił w Radiu ZET minister Kulasek. Dodał, że niskie pensje w nauce wynikają z wieloletnich zaniedbań, głównie z czasów rządu PiS. Zapowiedział, że będzie rozmawiał z ministrem finansów Andrzejem Domańskim, by omówić finansowanie pracy naukowców. Jak dowiedziała się „Wyborcza”, ministrowie spotkali się w ubiegłym tygodniu. I uzgodnili jedynie, że spotkają się ponownie. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34436826

Z wielkim żalem zawiadamiamy, że 27 maja 2026 roku odeszła od nas nasza kochana przyjaciółka i ciocia

Alicja Domagała

Jola, Zbyszek, Jacek, Marzena, Kasia, Zosia

Pogrzeb odbędzie się w dniu 1 czerwca 2026 roku na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie (Ku Słońcu 125A).

Rozpoczęcie ceremonii w kaplicy głównej Cmentarza o godzinie 11.00

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34436856

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
IF-AB.7840.1.67.2025.MN
(dot. IF-AB.7840.1.2.2025.WS)

Wrocław, dnia 20 maja 2026 r.

OBWIESZCZENIE WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO o wydaniu decyzji administracyjnej

Na podstawie art. 9ac ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 1234, zm. Dz. U. z 2026 r. poz. 41), art. 72 ust. 1 pkt 1 i ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, z późn. zm.) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 1691),

zawiadamiam

że Wojewoda Dolnośląski decyzją Nr I-K/Z-22/26 z dnia 20 maja 2026 r. zmienił własną ostateczną decyzję Nr I-K/Z-13/25 z dnia 13 lutego 2025 r., wydaną na rzecz Inwestora – PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa, zatwierdzając projekt zagospodarowania terenu i projekt architektoniczny – budowlany oraz udzielając pozwolenia na budowę dla zamierzenia budowlanego obejmującego inwestycję polegającą na **przebudowie linii kolejowej nr 283 od km 86,500 do km 87,381.8 (stacja Świątoszów)** wykonywanej w ramach zadania inwestycyjnego pn.: **„Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych dla zadania pn.: „Rewitalizacja linii kolejowej nr 283 na odcinku Zebrzydowa – Żagań”, przewidzianą do realizacji na działkach:**

Lp.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Numer działki*
Powiat bolesławiecki			
1	Osiecznica	0010 Świątoszów	450/4
2	Osiecznica	0010 Świątoszów	718/2 (718/4)*

**(w nawiasie podano numer działki, na której prowadzona będzie inwestycja, po dokonany podziale* poprzez zatwierdzenie zamiennego projektu zagospodarowania terenu i projektu architektonicznego – budowlanego w części inwestycji przewidzianej do realizacji na działce:

Lp.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Numer działki
Powiat bolesławiecki			
1	Osiecznica	0010 Świątoszów	450/4

w zakresie rezygnacji z budowy dwóch peronów jednokrawędziowych i budowie jednego peronu dwukrawędziowego z dojściem, korytkiem odwodnieniowym oraz oświetleniem peronu (z wyłączeniem pozostałych sieci uzbrojenia terenu, wskazanych w projekcie zagospodarowania terenu jako zmiana nieistotna).

Zgodnie z art. 49 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, wskazuję **26 maja 2026 r.** – tj. datę ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń, w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronach podmiotowych Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Gminy w Osiecznicy, a także w prasie lokalnej, jako dzień, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie. Zawiadomienie niniejsze po upływie czternastu dni od wskazanego powyżej terminu uważa się za dokonane ze skutkiem prawnym z dniem **9 czerwca 2026 r.**

Z treścią decyzji Wojewody Dolnośląskiego Nr I – K/Z-22/26 wydanej dnia 20 maja 2026 r. oraz dokumentacją sprawy można zapoznać się w siedzibie Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu – plac Powstańców Warszawy 1, pok. 2103 (kancelaria). Strony postępowania będą przyjmowane po uprzednim umówieniu terminu wizyty telefonicznie lub emaliowo: 71 340 67 75 (e-mail: m.nowak@duw.pl). Jednocześnie informuję, że treść powyższej decyzji zostanie udostępniona na okres 14 dni w Biuletynie Informacji Publicznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu **26 maja 2026 r.**

Od decyzji przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego za pośrednictwem Organu wydającego decyzję w terminie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie. Zawiadomienie w drodze publicznego obwieszczenia uważać się będzie za dokonane z dniem 9 czerwca 2026 r. Rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia odwołania nastąpi z dniem 10 czerwca 2026 r.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczną i prawomocną.

Z upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego
Aneta Klimczak
Kierownik Oddziału Architektury i Budownictwa
w Wydziale Infrastruktury
/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu/

Jak Polacy patrzą na wojnę

Jak wyjaśnić Ukraińcom, którzy giną pod bombami, że tak wielu Polaków życzy im wprost śmierci?

Piotr Andrusieczko

KORESPONDENCJA Z KIJOWA

Chociaż wcześniej relacjonowałem szczegółowo rosyjskie ataki na Kijów, Charków, Dniepr, Krzywy Róg, Mikołajów i inne miasta, coraz trudniej mi o nich pisać.

Coraz trudniej mi o nich opowiadać, bo mam wrażenie, że nie potrafię dobrze przekazać uczuć mieszkańców ukraińskich miast. Tak, jest statystyka: może zmieniać się liczba użytych rakiet i dronów, nomenklatura może być trochę inna, jest też geografia, w których częściach miasta przyleciało. I oczywiście różna jest liczba zabitych i rannych. Ale za suchymi danymi kryje się morze osobistych tragedii, których opisać nie sposób.

Dlaczego Polacy życzą Ukraińcom śmierci?

Trudno mi jest to też o tym pisać ze świadomością, że w moim kraju tak wiele osób pozwala sobie bez najmniejszego zażenowania pisać w sieciach społecznościowych, że w Ukrainie prawdziwej wojny nie ma, bo sklepy są otwarte, ludzie chodzą do kawiarni i knajp.

Ktoś wylicza, że „więcej osób ginie w wypadkach samochodowych” niż od ostrzałów, albo, że „ryzyko śmierci nie jest aż takie duże, jak na tak wielkie miasto”. Jak wytłumaczyć tak krzyczącą niesprawiedliwość ofiarom bliskich? Czym wytłumaczyć straszny fakt, że tak wielu Polaków życzy wprost Ukraińcom śmierci – pod bombami lub w okopach?

Inna sprawa, że w naszej przestrzeni publicznej więcej emocji wywołuje chulikański wybrzyk ukraińskiego influencera, który wjechał samochodem do Morskiego Oka niż rosyjskie rakiety i Szahedy spadające na ukraińskie miasta.

Wojna powszedniejsza, ale Ukrainiec w drogim samochodzie w żadnym wypadku.

Być może moja perspektywa musi być inna – w końcu rosyjskie rakiety i drony lecą na moje miasto. Od wielu lat Kijów to nie tylko miejsce mojej pracy, ale również mój dom, a ja sam formalnie jestem wliczany w liczbę mieszkańców stolicy Ukrainy.

Stąd moja próba opisu tego, co dzieje się w Ukrainie, z prywatnej perspektywy mieszkańca Kijowa.

Wybuchy, śpiew ptaków, śmiech dzieci

Kiedy zacząłem pisać ten tekst 14 maja, zza okna dobiegał mnie wesoły zgłęk dzieci na przedszkolnym placu. Ile razy to już słyszałem? Tak, jakby to już było coś normalnego: wybuchy w nocy, a potem zgłęk dzieci. One miały szczęście, ale nie miała go starsza od nich o kilka lat 12 letnia dziewczynka, która zginęła 16 kwietnia w swoim domu. W czerwcu otrzymałaby świadectwo ukończenia kolejnej klasy, być może już miała zaplanowane wakacje.

Ostatni atak miał miejsce w niedzielę 24 maja nad ranem, więc dzieci rano nie usłyszałem, ale o świcie rozśpiewały się ptaki, które obudziły się po ostatnich wybuchach. To też obrazek, który kojarzy mi się z Kijowem tuż po nocnych ostrzałach. Tym razem przez świergot przebijało się

skrzeczenie wrony. Za oknami widziałem chmury dymu unoszącego się z różnych części Kijowa. Moje miasto i moja dzielnica tym razem silnie ucierpiały.

W nocy w mieszkaniu, po sile wybuchów mogę tylko oszacować odległość od miejsca uderzenia. Tym razem było bardzo głośno.

Dym wskazywał miejsca, w które uderzyły pociski lub drony, ale jeszcze podczas ataku na dzielnicowym czacie ktoś napisał, że płonie Muzeum Czarnobyla. Już rano dowiedziałem się, że celem była położona obok muzeum siedziba Służby Ratunkowej (Państwowa Służba ds. Sytuacji Nadzwyczajnych). Na szczęście pełniące tam dyżur operatorki przeżyły atak – zdążyły uciec do schronu.

Ale po jakimś czasie dymu już nie widać, rozpoczyna się piękny wiosenny dzień, jakby nic się nie wydarzyło. Tylko na ulicach trochę mniej ludzi niż zwykle i w metrze również. A w Kijowie metro jest zazwyczaj pełne nawet w dni wolne. Z głośników co jakiś rozbrzmiewa komunikat o zamknięciu uszkodzonej stacji metra Łukjanowska, przypominając tym samym o horrorze sprzed kilku godzin.

W oczekiwaniu na nalot

A ten horror naprawdę nie jest łatwo opisać. 2-3 minuty, tyle mniej więcej czasu mija między alarmem o wystrzeleniu pocisków balistycznych, a ich przylotem do Kijowa. Wielu mieszkańców stolicy, jeśli nie większość, przeczekuje ataki w swoich domach. Nie wszyscy mają schrony w swoich blokach, a te 2-3 minuty to zazwyczaj za mało, żeby zdążyć dobiec do stacji metra lub schronu, jeśli takie znajdują się w pobliżu. Owszem, w niedzielę pojawiły się informacje zapowiadające zmasowany atak, więc część mieszkańców już wcześniej udała się do stacji metra lub innych miejsc ukrycia. Ale wielu zdecydowało się jednak zaryzykować i pozostać w domach.

Przyznam się, że ja też wszystkie ostatnie rosyjskie uderzenia na Kijów przeżyłem w swoim mieszkaniu, co z punktu widzenia bezpieczeństwa jest naganne. Zazwyczaj po prostu nie ma czasu, żeby biec do metra: z mojego bloku to 7-8 minut pod warunkiem, że jestem gotowy. A tym razem rano miałem zaplanowany wyjazd.

Jak wygląda przeczekanie nalotu w mieszkaniu? W przypadku zmasowanych ostrzałów, wcześniej pojawiają się informacje ostrzegawcze, na przykład o starcie dronów, a przede wszystkim wycicie

• **Skutki zmasowanego ataku na Kijów. 25 maja 2026 r.**

FOT. REUTERS / ALINA SMUTKO

bombowców strategicznych. Zanim samoloty dotrą do punktów, z których odpalą rakiety, mija kilka godzin. Ale to nie dotyczy wspomnianej już balistyki. Jeśli zaśniesz, budzi cię alarm. Od razu sięgasz po telefon, żeby sprawdzić zagrożenie. Na wiarygodnych kanałach w Telegramie pojawiają się informacje o rodzaju zagrożenia: drony, balistyka, pociski manewrujące, cel lotu.

Krótki komunikat „cel/cele w Kijowie” powoduje przyspieszone bicie serca.

Wiem, że za kilka minut nastąpią eksplozje. Nie wiem, czy ukraińska obrona przeciwlotnicza zdola przechwycić pociskami antyrakietowymi rosyjską balistykę, czy pocisków do amerykańskich Patriotów wystarczy. Nie wiem również, gdzie mogą spaść odłamki i jak blisko od mojego domu eksploduje nieprzechwycony Iskander albo inny rosyjski pocisk.

Siedzę w pozornie najbezpieczniejszym miejscu w mieszkaniu i czekam. Oczywiście poczucie bezpieczeństwa przy takich ostrzałach jest złudne. Dwie, trzy ściany mogą ochronić przed falą uderzeniową i odłamkami, ale oczywiście nie od bezpośredniego trafienia, czy nawet wybuchu w bliskim sąsiedztwie. Wiele też zależy od konstrukcji samego budynku. Najniebezpieczniejsze są bloki z płyty, które po prostu składają się jakby były zbudowane z kostek domina grzebiąc żywcem mieszkańców. Budynki ceglane, nawet z metrowymi ścianami, takie jak mój, również zaskaku-

jąco słabo bronią przed atakiem. Najlepiej sprawdzają się tak zwane konstrukcje monolityczne z żelbetonu – bezpośrednie trafienie Szaheda czy też pocisku manewrującego robi wyrwę, ale cała konstrukcja stoi.

Terror akustyczny

Wybuchy są bardzo głośne. Mieszkam na ostaniem – czwartym piętrze, ale myślę, że tak samo są słyszane na parterze. Znajoma dziennikarka z Charkowa, jeszcze w marcu 2022 roku sformułowała termin „terror akustyczny”. Wystrzelone pociski przechwytyjące z wyrzutni Patriot, wybuchy na niebie oraz eksplozje na ziemi to muzyka, która gra Kijowianom kolejny rok.

Teraz jest ciepło, okna otwarte, rozchodząca się fala uderzeniowa powoduje nie tylko uruchamianie sygnalizacji alarmowej w samochodach, ale potrafi pootwierać niedomknięte drzwi wewnątrz mieszkania. Niekiedy masz wrażenie, że budynek się trzęsie. Pamiętam, jak od trafienia balistyki zafalowała podłoga na stacji metra – przynajmniej tak odebrał to mój mózg. Często wraz z wybuchami migocze światło. W niedzielę wszystko to trwało długo, było kilka fal przylatujących pocisków balistycznych.

Przelatujące nisko Szahedy z charakterystycznym warkotem silników i towarzysząca im kanonada artylerii również działają na wyobraźnię. A jeszcze bardziej rozpoznawalny jest dźwięk nadlatującego pocisku manewrującego. Nie da się go z niczym porównać. Zamierasz na chwilę. A potem wybuch, na szczęście gdzieś dalej.

A kiedy się to kończy, po prostu chcesz trochę pospać. Miasto i jego mieszkańcy otrząsają się z kolejnej strasznej nocy. Ci, którzy przeżyli, zajmują się swoimi sprawami. W zwykły dzień znowu jadą do pracy, przedtem odwożąc dzieci do szkół i przedszkoli.

Gdybym został w niedzielę Kijowie, po południu poszedłbym pewnie do marketu na zakupy, może na rynek. Zazwyczaj wieczorem przygotowuję coś do jedzenia, słuchając muzyki. Kiedy robi się coraz później, to podobnie jak wielu innych mieszkańców Kijowa i innych miast, częściej sięgam do telefonu, żeby sprawdzić, jakie są zagrożenia na najbliższą noc.

Bo w Kijowie i wielu innych ukraińskich miastach od 2022 roku tylko jedno jest pewne – rosyjskie rakiety i drony. To zawsze kwestia czasu, ale moi rodacy chyba już o tym nie pamiętają. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34436840

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Stanisława Janickiego

wybitnego człowieka kultury, dziennikarza i krytyka filmowego, który przez lata dzielił się swoją pasją, wiedzą i wrażliwością.

Pozostanie w naszej pamięci jako osoba niezwykle otwarta, życzliwa, elegancka i oddana sztuce.

Rodzinie i Bliskim

składamy wyrazy szczerzego współczucia

Andrzej Papis, Maciej Sowiński
Zarząd oraz zespół TFP

Ekstremalna akcja ratunkowa w Laosie

Siedem osób od tygodnia przebywa w jaskini odciętej przez powódź. Nurkowie usiłują do nich dotrzeć.

Robert Stefanicki

Grupa siedmiu mieszkańców wioski Xaysomboun w środę 20 maja weszła do jaskini w poszukiwaniu złota. Ulewny deszcz wywołał powódź, która naniósła żwir i ziemię do korytarza wejściowego, blokując go. Laotańczycy zostali uwięzieni w komorze oddalonej o około 100 metrów od wejścia do jaskini.

Według doniesień jedyny członek grupy, któremu udało się uciec, powiadomił władze. Od tego momentu akcja ratunkowa nabiera tempa i masy. Do Laosu zjeżdżają nurkowie i ratownicy z całego świata. Są wśród nich również ci, którzy osiem lat temu pomogli w ewakuacji 12 tajskich chłopców i ich trenera piłkarskiego po dwóch tygodniach spędzonych w zalanej jaskini w Tajlandii. W tamtej niezwykłej i głośnej akcji brało udział ponad 10 tys. specjalistów.

Walka z czasem

Jeden z nich, Kengkard Bongkawong, prezes tajskiej organizacji Metta Tham Rescue, powiedział, że w poniedziałek ratownikom udało się usunąć część skał od strony wejścia i zbliżyć do uwięzionych, którzy mogą być „w odległości mniejszej niż 20 m”. Jednak poziom wody nadal rośnie, uniemożliwiając dalszą eksplorację.

Jedni ratownicy wypompowują wodę i wybierają materiał skalny, inni próbują dostać się do jaskini z góry, zjeżdżając na linie przez wąskie szyby. Trwa walka z czasem. Nie wiadomo, jak długo uwięzieni są w stanie przeżyć. Mieszkańcy wioski twierdzą, że górnicy zazwyczaj pozostają w tunelach przez kilka dni i prawdopodobnie zabrali ze sobą jedzenie i wodę.

• Do Laosu zjeżdżają nurkowie i ratownicy z całego świata

FOT. METTA THAM KALASIN RESCUE

Laotańczycy są uwięzieni w komorze 100 m od wejścia do jaskini

System jaskiń, który rozciąga się głęboko pod ziemią, jest bardzo wąski – niektóre przejścia mają zaledwie pół metra cm szerokości. Nurkowie mają niewiele przestrzeni na odychanie lub przechowywanie butli z powietrzem. – To jak czołganie się przez słomkę – opisał skalę trudności Kengkard w poście na platformie społecznościowej. I dodał: – Jeśli pada deszcz, poziom wody szybko się podnosi.

Mikko Paasi, inny fiński nurek, który odegrał kluczową rolę w akcji w Tajlandii, powiedział CBS News, że wokół wejścia do kopalni zbudowano infrastrukturę obejmującą sieć Wi-Fi, generatory prądu, pompy, a nawet czterokilometrową drogę wytyczoną w dżungli przez mieszkańców wioski, którzy desperacko pragną uratować swoich sąsiadów.

Gdy on i jego zespół zanurzają się w kawową wodę, widoczność spada

do zera i nurkowie zmuszeni są nawigować po omacku. Ta akcja ratunkowa jest jeszcze bardziej niebezpieczna niż w jaskini Tham Luang w Tajlandii w 2018 r. Laotańska jaskinia jest znacznie mniejsza, krótsza i zbyt ciasna, aby zawrócić pod wodą, a przestrzenie są zbyt ciasne dla nurka niosącego butlę na plecach. Musi on ciągnąć butlę za sobą i przeciskać się przez najwyższe gardła na wstrzymanym oddechu. – Oczywiście, mam taką nadzieję i wierzę – powiedział Paasi, gdy zapytano go, czy górnicy mogą jeszcze żyć. Ale Paasi wątpi, czy on lub ktokolwiek inny będzie w stanie ich wyciągnąć.

Jaskinia jest częścią rozległej sieci podziemnych tuneli w Xaysomboun, górzyskiej prowincji położonej około 110 km na północny wschód od Wientianu, stolicy Laosu. Laotańskie jaskinie cieszą się popularnością wśród turystów, którzy uprawiają tam trekking i snorkeling, a także wśród mieszkańców poszukujących złota i innych cennych minerałów. – Ludzie regularnie odwiedzają jaskinie w poszukiwaniu złota, pomimo wielokrotnych ostrzeżeń władz, aby tam nie wchodzić – powiedział agencji Associated Press Buonkham Luanglath, szef grupy cywilnych ratowników Laos Rescue Volunteer for People. ●

Tusk i Starmer o partnerstwie

Donald Tusk i Keir Starmer podpisali traktat o partnerstwie w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności.

Kancelaria premiera poinformowała, że lista projektów wdrażających traktat z Wielką Brytanią obejmuje między innymi współpracę w zwalczaniu zagrożeń hybrydowych, dezinformacji i nielegalnej migracji. Uwzględnią także rozwój obronności, współpracy przemysłów zbrojeniowych, cyberbezpieczeństwa oraz bezpieczeństwa infrastruktury morskiej, energii i zdrowia.

Celem podpisania traktatu jest wzmocnienie bezpieczeństwa. – Chcemy bronić bezpiecznej Polski i Wiel-

kiej Brytanii. Chcemy chronić cyberprzestrzeń. Chcemy wzmocnić całe NATO. To jest istota naszego traktatu – powiedział Tusk. Premier dodał również, że Polska będzie współpracowała z Londynem nad najnowocześniejszymi technologiami dotyczącymi dronów, obrony powietrznej i cyberbezpieczeństwa.

Obie strony podkreślają w traktacie, że „są świadome, że zagrożeniem strategicznym, także długoterminowym dla Polski, Wielkiej Brytanii, dla NATO, jest Rosja”. Jak informował Tusk, jest to jedno z pierwszych zdań dokumentu.

Według komunikatu Downing Street traktat zakłada m.in. wspólną produkcję pocisków obrony powietrznej

średniego zasięgu nowej generacji, „zakrojone na szeroką skalę” ćwiczenia polskich i brytyjskich wojsk, wzmocnianie systemów obrony powietrznej i przeciwrakietowej oraz projektowanie zaawansowanej amunicji do obrony powietrznej. Porozumienie jest też elementem pogłębiania współpracy Londynu z Unią Europejską.

Starmer, cytowany w komunikacie Downing Street, ocenił, że traktat będzie „największym od pokolenia krokiem naprzód we wzajemnych relacjach w zakresie obrony i bezpieczeństwa”.

Podobny traktat – o wzmocnionej współpracy i przyjaźni – Polska podpisała rok temu z Francją w Nancy. ● **Izabela Alberczyk, PAP**

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34431372

Przetarg na sprzedaż działki w Dusznikach-Zdroju

Burmistrz Miasta Duszniki-Zdrój ogłasza ustny przetarg

na sprzedaż działki nr 96/4, obręb Zdrój (7 619 m²) przeznaczonej pod usługi turystyczne (2-UT).

Cena wywoławcza 1 563 500 zł netto (+23% VAT), wadium 200 000 zł do 29 czerwca 2026 r.

Przetarg: 2 lipca 2026 r., godz. 12:00, Urząd Miasta, sala nr 17.

Szczegóły: bip.duszniki.pl, tel. 74 86 97 663.

OGŁOSZENIE PŁATNE

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34436691

Sygn. akt I Ns 524/23

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowym w Chorzowie Wydział I Cywilny pod sygnaturą I Ns 524/23 toczy się postępowanie z wniosku Chorzowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Chorzowie o stwierdzenie nabycia spadku po Leonardzie Wiechoczek, synu Jana i Marii, zmarłym 15 października 2020 r. w Chorzowie, którego ostatnim miejscem zwykłego pobytu było miasto Chorzów, żonatego. Według ustaleń w skład spadku wchodzi udział we własnościowym spółdzielczym prawie do lokalu położonym w Chorzowie przy ulicy Jubileuszowej 34/8.

Sąd wzywa wszystkich spadkobierców, aby w terminie 3 miesięcy od opublikowania niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym w Chorzowie i wykazali swoje prawa do spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą zostać pominięci w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34436653

nekrologi.wyborcza.pl

ODESZLI.pl

**Zamieść nekrolog
Dodaj wspomnienie**

nekrologi@wyborcza.pl,
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 555 55 55, 22 555 53 99

Kraj/34436647

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 12 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz.U.2025.1222) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2025.1691),

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

zawiadamia, że **22 maja 2026 r. została wydana decyzja znak: WI-IV.747.1.4.2026** o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu dla inwestycji pod nazwą: *Budowa nowego zespołu zaporowo-upustowego DN100 zabudowanego na odgałęzieniu gazociągu przesyłowego w/c DN100 MOP 5,5 MPa i rozbiórka istniejącego zespołu realizowanych w ramach zadania pn. Gazociąg Łukanowice – Skawina – Zalcyna DN500 (odg. do SRP NPA Skawina, ZZU 741N, zawór kulowy TDW601P – wymiana, na wniosek inwestora: Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S. A. (ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa), działającego przez pełnomocnika – wniosek złożony w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie: 30 marca 2026 r., uzupełniony 15 i 22 kwietnia 2026 r.*

Decyzja Wojewody Małopolskiego o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy prawa.

Strony lub ich pełnomocnicy, legitymujący się pełnomocnictwem sporządzonym zgodnie z art. 32 i 33 Kodeksu postępowania administracyjnego mogą zapoznać się z treścią decyzji osobiście w Wydziale Infrastruktury Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, pokój 18, ul. Basztowa 22, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu drogą telefoniczną: (12 39 21 226).

Treść ww. decyzji została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego pod linkiem: https://bip.malopolska.pl/muw,a,2878175,wi-iv747142026-decyzja-o-ustaleniu_lokalizacji-inwestycji-towarzyszaczej-inwestycjom-w-zakresie-termi.html (ścieżka dostępu: Biuletyn Informacji Publicznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie/menu podmiotowe/Urząd Wojewódzki/Wydział/Infrastruktury/reposytorium plików/znak sprawy).

Zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło obwieszczenie w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim.

Stronie postępowania przysługuje prawo złożenia odwołania od decyzji Wojewody Małopolskiego. Odwołanie wnosi się do Ministra Finansów i Gospodarki za pośrednictwem Wojewody Małopolskiego – w terminie 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim uważa się za dokonane. Odwołanie od decyzji powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania stronom przysługuje prawo do zrzeczenia się odwołania. Z dniem doręczenia Wojewodzie Małopolskiemu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, niniejsza decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Zrzeczenie się prawa do wniesienia odwołania skutkuje brakiem możliwości odwołania od decyzji oraz jej zaskarżenia do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu wiąże właściwe organy przy sporządzaniu planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu jest wiążąca dla właściwych organów w zakresie wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej oraz decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Ostateczna decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu stanowi podstawę do dokonywania wpisów w księdze wieczystej i w katastrze nieruchomości. Wpisy dokonywane są na wniosek złożony przez wojewodę.

Burza wokół prowizji pośrednika

Co biuro nieruchomości, to inne zasady pobierania wynagrodzeń. To ma się skończyć. Jeśli rząd nie przedstawi projektu dotyczącego prowizji, posłowie Polski 2050 wyjdą ze swoimi propozycjami.

Justyna Sobolak

„To co się dzieje na rynku nieruchomości, to jakiś cyrk” – napisał w serwisie społecznościowym Robert Buczyński, twórca skupionego wokół motoryzacji kanału Hi_5. Mając budżet w wysokości pół miliona złotych, chciał kupić mieszkanie w Warszawie. Znalazł takie w cenie 490 tys. zł.

„Dzwonię pod wskazany numer, pytam o księgę wieczystą, liczbę właścicieli i umawiam się na spotkanie. Przez telefon dowiedziałem się, że cena bez negocjacji. Równe 490 tysięcy. Jadę na spotkanie, otwiera jakiś przedstawiciel właściciela. Przemyslałem temat – biorę. 490 tys. zł plus 5 tys. zł za notariusza = zmieszczę się w moim budżecie pół miliona złotych” – relacjonuje.

Ale, jak twierdzi, przy umawianiu terminu umowy przedwstępnej, pokusił się jeszcze o negocjacje. „Panie Robercie, nie ma opcji. Musi pan zapłacić 490 tys. zł, a przecież jeszcze prowizja dla mnie 5 proc. wartości” – relacjonuje rozmowę z pośrednikiem.

Zamurowało go. „Dlaczego dowiedziałem się o tym dopiero teraz? I z jakiej racji w ogóle miałbym płacić cokolwiek temu facetowi? 21 tys. zł za otworzenie drzwi? Bo właściciel sobie tak wymyślił? To jest chore. Prowizje dla biura/agenta powinien zawsze płacić właściciel mieszkania, wtedy może być nawet 30 proc. wartości – i nic mnie to nie obchodzi. To jest absurd, że w Polsce to klient jest obciążany kosztami pomocy przy sprzedaży mieszkania właściciela” – zauważa.

Po 20 tys. od obu stron

Marcin, który rok temu kupował mieszkanie w Warszawie, sugeruje Robertowi sprawdzić, czy i sprzedający nie musiał zapłacić prowizji w wysokości 5 proc. Jak relacjonuje, w jego przypadku było tak, że pośrednik pobrał prowizję od obu stron. Obaj zapłacili po 4 proc.

– Wyszło to na jaw, gdy odbierałem klucze do mieszkania i załatwialiśmy formalności związane z przepisaniem prądu i gazu. Zagadałem do właściciela, że mógł sam wystawić mieszkanie, bez pośrednika, bo dzięki temu sporo pieniędzy miałbym w kieszeni. Na co on, zdziwiony, powiedział, że to przecież on zapłacił agentowi – relacjonuje Marcin.

W Polsce nie istnieje jeden model wynagradzania pośredników. Artykuł 179 pkt b. ustawy o gospodarce nieruchomościami głosi, że „pośrednictwo w obrocie nieruchomościami polega na odpłatnym wykonywaniu czynności zmierzających do zawarcia przez inne osoby umów: nabycia lub zbycia praw do nieruchomości; nabycia lub zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; najmu lub dzierżawy nieruchomości lub ich części”.

Według Joanny Lebień, pośredniczki nieruchomości z wieloletnim stażem i właścicielki Vistate Nieruchomości Le-

• **Nie ma żadnych stałych procentów ani innych sztywnych zasad jednolitych dla wszystkich pośredników, bo UOKiK mógłby to uznać za zmwę cenową**

FOT. GETTY IMAGES

biedź, nie ma żadnych stałych procentów ani innych sztywnych zasad jednolitych dla wszystkich pośredników i nie może ich być, gdyż UOKiK mógłby to uznać za zmwę cenową.

W rządzie pojawił się jednak pomysł, by uregulować kwestie wynagrodzenia pośredników. Wiceminister Tomasz Lewandowski przyznał w rozmowie z serwisem Wyborcza.biz w lutym, że propozycja regulacji zawodu pośrednika nieruchomości wyszła przy okazji zmian w profesji zarządcy nieruchomości.

Do dzisiaj na zapowiedziach się skończyło. Prace wciąż trwają, a z informacji, do których dotarliśmy, wynika, że wiceminister spotkał się z pośrednikami, by przedyskutować ewentualne zmiany. Na razie trudno mówić o konkretnych propozycjach.

Wstępnie wiceminister zapewniał, że jeśli projekt ujrzy światło dzienne, to pojawi się w nim zakaz pobierania prowizji od obu stron transakcji.

Maksymalna prowizja

Jeśli prace rządu będą się przeciągać, to ze swoją propozycją mają wyjść posłowie Polski 2050. Tak zapowiadali już w lutym.

„Za niedługo chcemy iść z projektem ustawy o pośrednikach mieszkaniowych (czekamy jeszcze chwilę – a nuż coś jednak wyjdzie z rządu)” – napisała na platformie X Katarzyna Pelczyńska-Nałęcz, przewodnicząca Polski 2050 i ministra funduszy i polityki regionalnej.

W poselskim projekcie, jak zapewniała, znajdzie się zakaz pobierania prowizji od obu stron. „Pośrednicy często reprezentują jednocześnie biorującego i sprzedawcę i od obu stron biorą prowizję. W efekcie nie wiadomo, czy negocjują cenę w górę dla sprzedawcy, czy w dół dla kupującego. Reprezentowania obu stron trzeba zakazać” – pisała Pelczyńska-Nałęcz.

Dodała, że prowizje nie powinny być dowolne. „Maksymalna prowizja przy sprzedaży jednego mieszkania nie powinna przekraczać określonego ustawowo poziomu. Niższa prowizja to mniejsze koszty i tańsze metry kwadratowe” – stwierdziła.

Z informacji, które uzyskaliśmy od posłów Polski 2050, wynika, że niedługo przedstawią propozycje w tej sprawie.

Usługa obowiązkowa

Według Łukasza Wydrowskiego, prezesa Estatic Nieruchomości i licencjonowanego

pośrednika, „sztywna stawka to najprostszy sposób, żeby zabić branżę”.

– Nikt nie ustala z góry, ile ma kosztować fryzjer, mechanik czy ekipa budowlana, bo wszyscy rozumieją rzecz oczywistą: cena zależy od zakresu, jakości i ryzyka. Z pośrednikiem jest tak samo. Kawalerka z czystą księgą, a dom z nieuregulowanym stanem prawnym, służebnościami i kredytem do spłaty to nie jest ta sama praca. Do tego w samej branży nie ma jednego standardu. Jedno biuro inwestuje grube pieniądze: profesjonalne sesje, home staging, kampanie, cały zespół marketingowy i bazę kupujących. Drugie tkwi w erze zdjęć z telefonu i ogłoszenia wrzuczonego na portal. To dwie zupełnie różne usługi pod tą samą nazwą – zauważa Łukasz Wydrowski.

Sztywna stawka to najprostszy sposób, żeby zabić branżę

ŁUKASZ WYDROWSKI

prezes Estatic Nieruchomości
i licencjonowany pośrednik

Jedna stawka na wszystko będzie, jak twierdzi, albo za wysoka dla tego, kto robi minimum, albo za niska dla tego, kto pracuje na wynik. – W obu przypadkach przegrywa klient, bo odgórny cennik premiuje tego, kto robi mniej – uważa.

Regulacja ceny miałaby jego zdaniem sens w jednym jedynym przypadku. I wychodzi z zaskakującą propozycją: – Gdyby pośrednik był obowiązkowy dla każdego tak jak notariusz. Notariusz ma taryfę, bo mieszkania nie kupisz z jego pominięciem. Pośrednika pominąć można i wielu pomija.

Wymusić jawność!

Pośrednik idzie jeszcze dalej i dodaje: – Ustalanie ceny usługi, z której wolno w ogóle nie skorzystać, to sprzeczność sama w sobie. To nie ochrona konsumenta. To szukanie wroga publicznego. Ten sam mechanizm, który odpalono wcześniej na deweloperach i inwestorach. Łatwo

pokazać winnego i zgarnąć tanie punkty w sondażach. Trudniej rozwiązać problem – twierdzi prezes Estatic Nieruchomości.

Najgłośniej, jak twierdzi, o prowizjach mówią nie ci, którzy się na nich sparzyli, tylko ci, którzy z zawodowym pośrednikiem nigdy nie mieli do czynienia. – Hejtują mit, nie doświadczenie. „Przecież oni tylko wrzucają ogłoszenie i biorą 20 tysięcy” – to zdanie wypowiada zwykle ktoś, kto nigdy nie widział, jak wygląda kontrola stanu prawnego, negocjacja na kilkudziesiąt tysięcy czy ratowanie transakcji, która sypie się na tydzień przed aktem. Dla części ludzi atak na pośredników to nie ocena usługi. To sposób na poczucie, że są sprytniejsi od reszty, że ich nikt nie nabierze. Ego, nie argument. I na tym ego doskonale jeździ populiści, bo łatwiej dać komuś poczucie wyższości niż wytłumaczyć, jak naprawdę działa rynek – mówi Wydrowski.

Nie jest także za zakazywaniem prowizji od obu stron. – Nie zakazywać. Wymusić jawność. Pośrednik w dojrzałym modelu nie jest adwokatem sprzedającego ani pełnomocnikiem kupującego. Ma doprowadzić do transakcji bezpiecznej i akceptowalnej dla obu. Jeśli obie strony korzystają z jego pracy, z analizy rynku, kontroli dokumentów, koordynacji finansowania, negocjacji, to obie mogą za nią płacić. Pod jednym warunkiem: każdy wie z góry, kto płaci, ile i za co. Prowizja ukryta przed drugą stroną to nie model wynagrodzenia. To konflikt interesów. I tylko to należy zakazać – twierdzi prezes Estatic Nieruchomości.

Tomasz Bleszyński, pośrednik nieruchomości, od lat stosuje zasadę, że indywidualnie wycenia klientom wynagrodzenie dla danej transakcji. Jak twierdzi, tzw. zwyczajowe stawki są często nieadekwatne do oferowanych czynności. Biuro nieruchomości Remax zapewnia, że pobiera prowizję tylko od sprzedającego. W innych biurach jest różnie.

Można byloby powiedzieć, że klient ma możliwość wyboru, ale nie w tym przypadku. O ile można zmienić fryzjera na tańszego, tak w kwestii biura nieruchomości, jest to niemożliwe. Dany agent może mieć ofertę szytą na miarę danego klienta – pod względem metrażu czy lokalizacji. A to oznacza, że chcąc kupić to konkretne mieszkanie, trzeba zdać się na warunki, jakie narzuci pośrednik. ●

Jest projekt o dopłatach dla artystów

We wtorek rzecznik rządu Adam Szlarka potwierdził w trakcie konferencji prasowej, że rząd przyjął projekt ustawy dotyczący wprowadzenia ubezpieczenia społecznego dla artystów o niższych dochodach.

Tomasz Kilian

Zgodnie z przyjętym dokumentem będą realizowane dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla osób wykonujących zawód artystyczny. Muszą one spełniać określone kryteria dochodowe. Składki będą uzupełniane do poziomu wynikającego z minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Pozwoli to na zwiększenie bezpieczeństwa socjalnego osób wykonujących zawody artystyczne, a także zagwarantuje im dostęp do ochrony, z jakiej korzystają osoby objęte systemem ubezpieczeń.

Bezpieczeństwo socjalne

Korzyści dla artystów wynikające z ustawy na konferencji przedstawił rzecznik rządu. „Dzięki temu będą mogli korzystać z publicznej ochrony zdrowia, świadczeń chorobowych i emerytalnych. To dotyczy osób, które zawodowo zajmują się działalnością artystyczną i posiadają udokumentowany dorobek twórczy. Chodzi przede wszystkim o te osoby, które są najmłodsze, żeby miały dostęp do opieki medycznej czy do świadczeń. Szczególnie to jest istotne, jeśli chodzi o kobiety, artystki, które często musiały decydować, czy rezygnować z działalności artystycznej, ponieważ po prostu nie miały tego ubezpieczenia, nie miały możliwości pójścia na urlop macierzyński czy opieki zdrowotnej. To jest ustawa o godności pracy w kulturze, nie o żadnych przywilejach. Myślę, że całe środowisko artystyczne bardzo długo na to czekało” – powiedział Adam Szlarka.

Przyjęty przez rząd projekt został przygotowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Podobnej ustawy wcześniej nie było pomimo oczekiwania ze strony środowiska artystycznego. „Wprowadzamy system, który realnie zapewni artystkom i artystom bezpieczeństwo socjalne, system na który czekaliśmy wiele lat. Rada Ministrów przyjęła dziś ustawę o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny – rozwiązanie, które wypełnia jedną z największych luk w polskim systemie ubezpieczeń społecznych” – napisała z kolei na X szefowa resortu Marta Cienkowska.

Jak szacuje rząd, z nowych regulacji skorzysta ok. 20 tys. osób.

Na kontach w ZUS

Środki mają być ewidencjonowane na kontach w ZUS i przekazywane automatycznie. Dopłata ma przysługiwać do momentu osiągnięcia przyjętego progu dochodowego, który umożliwi samodzielne opłacanie składek. Prawo do dopłaty nie zostanie przyznane bezterminowo i będzie ustalane na dany rok oraz regularnie wery-

fikowane. Dzięki temu ma trafić do osób, które spełniają warunki określone w ustawie.

W projekcie wprowadzono pewne uproszczenia w procedurach, a ustawa została lepiej dopasowana do potrzeb środowiska artystycznego. Zrezygnowano z utworzenia Instytutu Artysty Zawodowego, a zadania związane z przyznaniem statusu artysty zawodowego przejmie Centrum Edukacji i Pracy Artystycznej (powstanie po przekształceniu obecnego Centrum Edukacji Artystycznej).

Zmodyfikowany zostanie też sposób przyznawania dopłat i weryfikowania prawa do wsparcia. Dopłata będzie przyznawana przez ZUS po potwierdzeniu spełnienia ustawowych warunków dochodowych przez daną osobę. Dodatkowo projekt obejmuje rozwiązania dla arty-

Ilu artystów?

20

TYS.

• Tylu artystów skorzysta z nowych regulacji – szacuje rząd

stów zawodowych kończących działalność artystyczną wcześniej, którzy potrzebują wsparcia w zmianie zawodu. Ustawa stworzy podstawę do uruchamiania programów rządowych lub resortowych pomagających w przekwalifikowaniu.

Prawa społeczne

Od dawna trwała debata o emeryturach artystycznych, a znane osobistości sztuki głośno informowały o swoich niskich świadczeniach. Nie brakowało przy tym przeciwników działań wspierających ze strony państwa uważających, że to tworzenie „kolejnej uprzywilejowanej grupy” (więcej o sprawie w tekście Leszka Kostrzewskiego). Jednak jak zaznaczyła w swoim wpisie Cienkowska ustawa pozwoli artystom korzystać z „podstawowych praw społecznych: dostępu do leka-

rza, refundowanych leków czy urlopu macierzyńskiego”.

„To ważne także dlatego, że państwo nie może ignorować grupy zawodowej, która współtworzy naszą kulturę i tożsamość. Wypełniamy cywilizacyjną powinność wobec twórców, ale jednocześnie działamy odpowiedzialnie – brak systemowych rozwiązań oznaczałby w przyszłości znacznie wyższe koszty społeczne” – wspomniała polityczka. Podkreśliła, że ustawa tworzy przejrzysty i szczelny system wsparcia dla osób o najniższych i nieregularnych dochodach. ●

wyborcza.pl

• Więcej wiadomości czytaj na Wyborcza.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34436546

OBWIESZCZENIE

Stosownie do wymogów art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U.2025.1691) oraz art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. *o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych* (Dz.U.2024.1199);

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

Pouczenie:

Zgodnie z art. 41 *Kodeksu postępowania administracyjnego* informuje się, że w toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadamiać organ administracji publicznej o każdej zmianie adresu. W razie zaniechania tego obowiązku doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny.

Zgodnie z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 24 lipca 2009 r. *o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych*, do postępowania w sprawie pozwolenia na budowę inwestycji w zakresie terminalu stosuje się odpowiednio, między innymi przepis art. 7 ust. 1 i 1c, który zobowiązuje wojewodę do zawiadomienia o wszczęciu postępowania w zakresie sieci przesyłowej:

- wnioskodawcę, wysyłając zawiadomienie na adres wskazany we wniosku;
- właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości objętych wnioskiem, przy czym zawiadomienia wysyła się na adres określony w katastrze nieruchomości ze skutkiem doręczenia;
- pozostałe strony, w drodze obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na lokalizację strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej, w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu wojewódzkiego, a także w prasie o zasięgu ogólnopolskim;
- właściwe miejscowo organy w sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 2–4, przy czym wójt (burmistrz, prezydent miasta) niezwłocznie ogłasza o wszczęciu postępowania w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu gminy.

Do postępowania w sprawie pozwolenia na budowę inwestycji w zakresie sieci przesyłowej lub pozwolenia na rozbiórkę tej inwestycji przepisy art. 7 ust. 4, ustawy *o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych*, stosuje się odpowiednio, zatem w przypadku, gdy po doręczeniu niniejszego zawiadomienia nastąpi *zbycie własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej* – nabywca i zbywca, są obowiązani do zgłoszenia właściwemu wojewodzie danych nowego właściciela lub użytkownika wieczystego. Niedokonanie zgłoszenia i prowadzenie postępowania bez udziału nowego właściciela lub użytkownika wieczystego nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ww. ustawy w przypadku nieuregulowanego stanu prawnego nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę inwestycji w zakresie sieci przesyłowej lub braku w katastrze nieruchomości danych pozwalających na ustalenie danych osobowych, w szczególności adresu zamieszkania, właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, zawiadomienie właściciela lub użytkownika wieczystego o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę inwestycji w zakresie sieci przesyłowej następuje w drodze obwieszczenia. Przez nieuregulowany stan prawny należy rozumieć także sytuację, kiedy dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie żyje, a spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku.

Zgodnie z art. 49 *Kodeksu postępowania administracyjnego* doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Obwieszczenie podlega publikacji:

- na tablicach ogłoszeń Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, na stronie internetowej Urzędu Wojewódzkiego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy *o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych*);
- na tablicy ogłoszeń, na stronie internetowej i w Biuletynach Informacji Publicznej:
 - Urzędu Miasta Trzebinia; właściwych ze względu na lokalizację inwestycji w zakresie sieci przesyłowej (art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 ww. ustawy);
- w prasie o zasięgu ogólnopolskim (art. 7 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy).

zawiadamia o wszczęciu 31 marca 2026 r., postępowania administracyjnego, na wniosek z 31.03.2026 r. (uzupełniony 14 maja 2026 r. na wezwanie z 04.05.2026 r. oraz 29 kwietnia 2026 r. oraz 30 kwietnia 2026 r. na wezwanie z 10.04.2026 r.) dostarczony przez Agnieszkę Baczyńską, działającą w imieniu inwestora: **Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., ul. Warszawska 165, 05-520 Konstancin-Jeziorna**; w sprawie wydania decyzji o udzieleniu pozwolenia na budowę inwestycji pn.: **Rozbudowa rozdzielni 220 kV w stacji 220/110 kV Siersza dla przyłączenia magazynu energii Trzebinia obejmująca:**

- budowę pola nr 11, budowa kiosku (EAZ), kanałów kablowych, linii nn między polem nr 11, a projektowanym kioskiem oraz istniejącym budynkiem stacyjnym, sieci światłowodowych oraz innych kabli różnego przeznaczenia, instalacji uziemienia, instalacji kanalizacji drenażowej, przyłączenia do istniejącej kanalizacji deszczowej, układu komunikacji wewnętrznej;**
- przebudowę instalacji oświetlenia;**
- rozbiórki związane przebudową instalacji oświetleniowej, nawierzchni istniejących;**

realizowane w ramach strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej pn. *Rozbudowa rozdzielni 220 kV w stacji 220/110 kV Siersza dla potrzeb przyłączenia magazynu energii Trzebinia wraz z budową kiosku przekaźnikowego znajdującego się na terenie rozbudowywanej rozdzielni 220kV w ramach zamierzenia inwestycyjnego pod nazwą „Rozbudowa rozdzielni 220 kV w stacji 220/110 kV Siersza dla przyłączenia magazynu energii Trzebinia. Dane nieruchomości (miejsce wykonywania robót budowlanych): Inwestycją objęte są nieruchomości położone w granicach terenu wskazanego we wniosku, zlokalizowane w województwie małopolskim, na terenie powiatu chrzanowskiego, gminie Trzebinia, miejscowości Czyżówka. Identyfikatory działek ewidencyjnych (numer księgi wieczystej): 120305_5.0002.538/77 (KR1C/00063475/1), 120305_5.0002.621/38 (KR1C/00063475/1), 120305_5.0002.635/8 (KR1C/00063475/1), 120305_5.0002.538/76 (KR1C/00054778/9).*

Obszar oddziaływania obiektu, a którym mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz.U.2026.524 ze zmianami), nie wykracza poza teren objęty wnioskiem o pozwolenie na budowę. Jednocześnie na podstawie art. 9 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego* oraz art. 13 ustawy *o ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych*,

zawiadamiam,

iż w niniejszej sprawie wydano postanowienie znak: WI-II.7840.30.4.2026.BK, na podstawie art. 35 ust. 3 i art. 82 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*. art. 13 ust 1 i 2 ustawy *o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych* oraz na podstawie art. 77 § 1 i art. 123 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego*, którym nałożono na inwestora obowiązek usunięcia nieprawidłowości w projekcie zagospodarowania terenu, projekcie architektoniczno-budowlanym oraz w załącznikach projektu budowlanego.

Inwestor został poinformowany, iż po bezskutecznym upływie ww. terminu zostanie wydana decyzja o odmowie zatwierdzenia projektu zagospodarowania terenu, projektu architektoniczno-budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę.

Na wyżej wymienione postanowienie nie służy zażalenie.

Zainteresowane strony lub ich pełnomocnicy (legitymujący się pełnomocnictwem sporządzonym zgodnie z art. 32 i 33 *Kodeksu postępowania administracyjnego*, które podlega opłacie skarbowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. *o opłacie skarbowej*) mogą zapoznać się z materiałem dowodowym oraz dokumentacją przedłożoną przez inwestora i w tym przedmiocie wnieść ewentualne uwagi lub zastrzeżenia (powołując znak sprawy: WI-II.7840.30.4.2026.BK) w Wydziale Infrastruktury Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22, pokój nr 61, w dniach pracy Urzędu, po uprzednim umówieniu – telefon kontaktowy nr 12 39 21 490.

Jaki rząd chciałby utworzyć PiS?

Czarnek, sympatyk Balcerowicza

Przewodnikiem Przemysława Czarneka przez całą jego rozprawę habilitacyjną jest Leszek Balcerowicz.

Mimo to prosocjalny dotąd prezes PiS widzi w nim przyszłego premiera.

Majcherek, Pach

Kandydat PiS na premiera, Przemysław Czarnek, z aprobatą powołuje się w swojej rozprawie habilitacyjnej (wydanej w 2014 roku) na Leszka Balcerowicza, broni wolności gospodarczej prywatnych podmiotów przed ingerencją państwa, krytykuje politykę socjalną i bezsensowne rozdawnictwo, schlebające oczekiwaniom nierozgarniętych i niewykształconych Polaków. Bierze w obronę prawodawstwo Unii Europejskiej przed zakusami Trybunału Konstytucyjnego, a na dodatek proponuje czerpanie wzorów z niemieckiej konstytucji i doktryny niemieckich polityków.

W swoim opus magnum „Wolność gospodarcza: pierwszy filar społecznej gospodarki rynkowej” aktywista PiS i obecny kandydat tej partii na premiera wziął pod uwagę i poddał życzliwej analizie teorie niemieckiego ordoliberalizmu. Odnosząc się aprobatywnie do opartej na nich koncepcji społecznej gospodarki rynkowej (niem. Sozialle Marktwirtschaft) oraz jej wykorzystania w polskiej ustawie zasadniczej, postanowił zbadać na ile na gruncie polskiej konstytucji ów niemiecki pierwowzór jest utrzymany, a na ile doszło do odejścia od niego (w ustaleniach doktryny prawniczej i w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego).

Czarnek stanowczo sprzeciwił się zbyt szerokiemu rozumieniu zawartego w nazwie doktryny pojęcia „społeczna”. Przy tej okazji komplementował wielokrotnie Leszka Balcerowicza. „Koncepcja społecznej gospodarki rynkowej oznacza zatem liberalny kapitalizm, który jednak uzupełniony jest o takie formy działania państwa, które miały chronić jego prężność lub łagodzić niektóre skutki uboczne, takie jak np. negatywny wpływ na środowisko naturalne. Wobec tego L. Balcerowicz stoi na stanowisku, że termin [”społeczna”] był właściwie »pleonazmem, czyli masłem maślanym« i wprowadzono go tylko i wyłącznie »ze względu na jego dużą nośność polityczną«. (...) Tezy powyższe zasługują na pełne poparcie” – czytamy w jego pracy.

Autor proklamuje bezwzględny prymat własności prywatnej i wolności gospodarczej. W ramach art. 20 Konstytucji RP są one jego zdaniem najważniejszymi filarami społecznej gospodarki rynkowej. Natomiast trzeci filar, czyli solidarność, dialog i współpraca partnerów społecznych, „ma zdecydowanie drugorzędne znaczenie i nie może być traktowany na równi (komplementarnie) z pierwszymi dwoma”.

Czarnek krytykuje art. 22 konstytucji, mówiący o ograniczaniu wolności gospodarczej ze względu na ważny interes publiczny, ponieważ zdaniem Czarneka prowadzi to do „interpretacji deprecjujących wartość wolności gospodarczej”. Według autora w ustawie zasadniczej wystarczałby przepis z rozdziału II dotyczącego wolności, praw i obowiązków człowieka i obywatela, gdzie w art. 31 ust. 3 określono warunki ograniczenia wolności i praw człowieka.

• **Przemysław Czarnek habilitował się w 2015 r. Rozprawa habilitacyjna była jego ostatnią większą publikacją naukową** FOT. PATRYK OGÓRZALEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Czarnek ubolewa z powodu – jego zdaniem – wypaczony w polskim prawodawstwie recepcji niemieckiego pierwowzoru doktrynalnego: „Niestety w interpretacji społecznej gospodarki rynkowej w ujęciu polskiej konstytucji w relacji »społeczna« i »gospodarka rynkowa« zbyt mocno akcentuje się ów pierwszy termin, rozumiany jako zobowiązanie do budowy państwa socjalnego, co znacząco deprecjonuje wolność gospodarczą”.

Leszek Balcerowicz jest przewodnikiem Czarneka przez całą rozprawę. Czarnek cytuje z aprobatą jego myśl, zgodnie z którą „Jest wiele sposobów psucia nawet najlepszej maszyny. Najpowszejszym z nich jest szczegółowy i rozgałęziony interwencjonizm państwa. (...) Formalnie prywatne, ale skrupowane przez państwo przedsiębiorstwo należy bowiem uznać za formę pośrednią między własnością państwową a prywatną. Taka własność jest mało efektywna, gdyż dążenie do zysku w zdeformowanym przez państwo otoczeniu pcha przedsiębiorców w nurt zabiegów o przywileje rozdawane przez polityków, kosztem starań o lepsze działanie przedsiębiorstw”.

Odnosząc się do zakresu państwowej ingerencji w procesy gospodarcze, Czarnek przekonywał w duchu liberalizmu,

■ **„Niestety w interpretacji społecznej gospodarki rynkowej w ujęciu polskiej konstytucji w relacji »społeczna« i »gospodarka rynkowa« zbyt mocno akcentuje się ów pierwszy termin” – ocenia Czarnek**

że „samo pojęcie interwencjonizmu zapożyczone jest z ekonomii marksistowskiej i rozumiane przede wszystkim jako dotacje, subwencje i zapomogi. W warunkach gospodarki rynkowej pojęcie to jest wręcz szkodliwe”. „Z całą pewnością więc ingerencja ta nie może polegać na sztucznej korekcie podziału dochodów, zmierzającej do realizacji socjalistycznego ideału równości społecznej (równości w aspekcie ekonomicznym). Taki rodzaj ingerencji powoduje bowiem osłabienie motywacji do pracy i podejmowania działań gospodarczych – zarówno u tych, którzy muszą oddać część swoich dochodów w formie podatków, jak i u tych, którzy otrzymają środki potrzebne do egzystencji bez nakładu pracy” – przekonuje autor.

Czarnek skrytykował nawet Krystynę Pawłowicz, parlamentarzystkę PiS-u oddelegowaną przez partię Jarosława Kaczyńskiego do TK, gdy ta zdystansowała się od swoich wcześniejszych opinii na temat wolności gospodarczej, twierdząc, że były one naiwne. „Późniejsza Pawłowicz” utrzymuje – zdaniem Czarneka -, że wolność gospodarcza „obiektywnie w naturze nie istnieje”, stanowiąc zaledwie „utopijny postulat”, rodzący nierealne oczekiwania po stronie przedsiębiorców. Na takie dictum Czarnek replikuje: „pogląd powyższy nie zasługuje na akceptację. W gruncie rzeczy brak jest bowiem uzasadnienia dla pretensji do przedsiębiorców, którzy żądają stałego zwiększenia tej wolności. Otóż wydaje się, że nic innego, jak tylko wola zarobienia pieniędzy, wzbogacenia się, wyzwala w człowieku energię do prowadzenia działalności gospodarczej”.

W konkluzjach rozdziału drugiego rozprawy obecny kandydat prosocjalnej partii na premiera stwierdza, że państwo opiekuńcze „jest tylko z pozoru państwem solidarnym”. „Rozbudowane ponad miarę i co najważniejsze, ponad ekonomiczne możliwości zadania pań-

stwa, związane w szczególności z szeroką sferą ochrony społecznej, powodują ciągle i coraz większe zadłużanie się państwa i efekt w postaci owego »wystawiania rachunków« przyszłym, wcale nieodległym pokoleniom” – ocenia.

Polityk PiS ubolewa przy tym: „W dużej części społeczeństwo polskie nadal jest bardzo bierne, pozbawione inicjatywy własnej – oczekuje wszystkiego od »wszechmocnego« państwa, jest ekonomicznie niewyedukowane, a przez to podatne na nierealne w praktyce obietnice i miraż”.

Choć zdaniem Czarneka niemiecki pierwowzór społecznej gospodarki rynkowej został w polskim prawodawstwie zniekształcony, nadal warto sięgać do innych tamtejszych rozwiązań prawno-ustrojowych.

„Należy zgodzić się przy tym z poglądem, że ustrojodawca polski powinien skorzystać z niemieckiego wzorca i zamieścić w konstytucji klauzulę pozwalającą na przypisanie niektórych praw człowieka jednostkom organizacyjnym, jeśli pozwala na to ich charakter. Taki zabieg legislacyjny rozwiałby wiele wciąż pojawiających się wątpliwości” – zauważał. Brzmi to konfundująco wobec niedawno wyrażonej oceny Jarosława Kaczyńskiego, że „Niemcy to państwo postnazistowskie. Takie państwo powinno siedzieć w kątach i przepraszać, że żyje”. Desygnowany przez niego kandydat na premiera nie tak dawno stwierdzał, że mogłoby dostarczać wzorów do naśladowania.

Nie tylko niemieckie, ale także unijne prawodawstwo zyskało uznanie i zasłużyło na obronę przez Czarneka przed polskim Trybunałem Konstytucyjnym. Komentując jeden z jego wyroków, zaprezentował pogląd zbliżony z linią TSUE i ocenił, że TK nie może „zawieszać” stosowania unijnego prawa na terytorium RP, bo nie ma takich kompetencji. W ostatnich latach TK pod przewodnictwem Julii Przyłębskiej wydawał antyunijne orzeczenia dotyczące traktatów europejskich, co spotykało się z entuzjastyczną aprobatą Prawa i Sprawiedliwości.

W swojej rozprawie habilitacyjnej Przemysław Czarnek głosił poglądy rażąco sprzeczne z tymi, które stanowiły fundament sukcesu jego partii. Jeśli je zmienił, dokonał wolty znacznie bardziej radykalnej niż ta, którą zarzucał Krystynie Pawłowicz. Jeśli nie, rząd pod jego kierownictwem mógłby być dużym zaskoczeniem dla dotychczasowych wyborców PiS. ●

Janusz A. Majcherek, Maciej Pach

Janusz A. Majcherek jest profesorem filozofii i doktorem socjologii, pracuje w Akademii WSB. Dr Maciej Pach jest adiunktem post-doc w Poznańskim Centrum Praw Człowieka INP PAN.

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

Hamlet wywrotowy i pełen złości

JAK BOHATER
Z TIKTOKA

To, co w „Hamlecie” z Powszechnego jest najciekawsze, nie pochodzi wcale od Szekspira, lecz zostało do niego dopisane.

• Antek Sztaba jako Hamlet w „Hamlecie” w Teatrze Powszechnym

FOT. PAWEŁ JAŚKIEWICZ

Wiktorія Tabak

Polski teatr opanowała ostatnio prawdziwa hamletomania.

W ub.r. „Hamletem” zęgnął się z dyrektacją Teatru Narodowego Jan Englert. W tym sezonie po arcydramat sięgali już m.in.: Jan Marek Kamiński w gnieźnieńskim Teatrze Fredry, Jacek Jabrzyk w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu, Robert Talarczyk w Teatrze Śląskim w Katowicach, Remigiusz Brzyk, który wyreżyserował, inspirowany „Hamletem”, tekst Pawła Demirskiego w Narodowym Starym Teatrze w Krakowie i Kamil Białaszek w warszawskim Teatrze Powszechnym.

BEZ POMNIKOMANII

To, co w „Hamlecie” w Powszechnym najciekawsze, nie pochodzi wcale od Szekspira, lecz zostało do niego dopisane. Nie jest to zarzut. Reżyser Kamil Białaszek, znany też jako raper Koza, twórca m.in. głośnego spektaklu z Teatru Polskiego w Poznaniu – „Nowy Pan Tadeusz, tylko że rapowy”, od pierwszej sceny – w której przebrani za małpy aktorzy w pocie czoła przepisują dzieła największych poetów, by napędzać spekulacje rynkowe i kieszenie akcjonariuszy – pokazuje, że nie obchodzi go literacka pomnikomania. Dla niego „Hamlet” jest raczej ramą, którą wypełnia i beczelnie rozrywa, a nie nienaruszalną świętością.

W Powszechnym nie usłyszycie więc za wielu pięknie brzmiących fraz. Są wykrzykiwane z trzewi pełne złości i wywrotowej energii monologi. Żyjemy w potwornej rzeczywistości, w której podstarzali i kapryśni miliarderzy z przerosniętym ego dyktują warunki, urządzają nam świat i wszczynają bezsensowne wojny. Nie ma tu miejsca na subtelności.

TEORIA SKAPYWANIA

Jeśli przyszedł wam na myśl Donald Trump, to trafiliście. Białaszek kolejny raz nawiązuje do prezydenta USA. W „Skowycie” (2025) z Teatru Żydowskiego polityk znalazł się nawet na scenie, w „Niewyczerpanym żarciu” (2025) z Narodowego był pacynką, a w „Hamlecie” skojarzenia z nim budzi postać Klaudiusza (Arkadiusz Brykalski) rozprawiająca przy pisuarze o bombardowaniu Iranu. Pisuar, a właściwie pisuary na obrotówce i kolorowych paczkach z „Bobokoinami” (symbol autorstwa Lucjana Bonawentury Szczęsnego) to zresztą centralne elementy scenografii zaprojektowanej przez Aleksandrę Wasilkowską. Jaki król, taki tron.

Poza tym toaleta służy tu do symbolicznego zobrazowania teorii skapywania. W świetnej scenie Guildenstern (Grzegorz Falkowski) i Rosencrantz (Andrzej Klak) czekają, aż władca, mający problemy z prostatą, skończy oddawać mocz i wówczas spłynie na nich – przedstawicieli niższej klasy – odrobina splendoru, pieniędzy czy czegośkolwiek, co poprawiłoby ich byt. Tyle że potulne wspieranie najbogatszych wcale nie przekłada się na zmniejszenie społecznych nierówności, a wręcz przeciwnie.

Dla Białaszka to właśnie te ekonomiczne wątki są kluczem do rozczytania tekstu Szekspira. W programie do spektaklu znalazł się fragment z książki „Społeczeństwo zmęczenia i inne eseje” Byung Chul-Hana (wyd. Krytyki Politycznej, 2022); autor pisze, że każda epoka ma swoje choroby, a Foucaultowskie społeczeństwo panoptikonu – z charakterystyczną dla niego dyscyplinującą architekturą nakazów i zakazów – przekształciło się w „społeczeństwo klubów fitness, biurowców, banków, lotnisk, centrów handlowych i laboratoriów genetycznych”. I o tym, że dziś sami wpędzamy się w neoliberalną maszynę wyzysku pod pozorem narracji samorozwoju, doskonalenia i finalizowania kolejnych projektów.

Kim zatem może być w tych warunkach współczesny, zetkowy Hamlet? To ubrany w modne buty i złoty designerski, trashowy strój (kostiumy: Sławek Blaszewski) uprzywilejowany dziedzic, syn zmarłego CEO korporacji Dania. To Hamlet – grany przez imponującego plastycznego Antka Sztabę – który chce się spoufalać z ludem, ale tylko pozornie.

Pozuje na silnego i wrażliwego, choć w rzeczywistości jest irytujący, pogubiony, niedojrzały i naćpany. Taki bohater z TikToka, co się buntuje, ale tylko trochę, żeby nie stracić zasięgów.

PORYWAJĄCY MONOLOG

Tę nieporadność wytyka Hamletowi Gertruda (Anna Ilczuk) w porywającym monologu stanowiącym sedno spektaklu. Matka pyta syna, co on wie o poświęceniu, skoro to ona oddała swoje życie, by zapewnić mu lepszy byt. To ona przez lata zносиła przemocowego męża, bo, jak i los czekałby samotną nastolatkę w ciąży, jeśli by go nie poślubiła. Świat jest brutalny, a cena awansu klasowego – wysoka.

Hamlet nie potrafi na żadne z tych pytań odpowiedzieć. Coraz bardziej zapada się w sobie, bo jedyna rewolucja, do jakiej jest zdolny, to ta na Facebooku. Urodził się w dobrze sytuowanej rodzinie, jest dziedzicem wielkiej fortuny, nie obchodzi go, jak do tego doszło. Swoje uprzywilejowanie traktuje jak oczywistość.

Ilczuk jest brawurową Gertrudą. Nie daje sobą pomiatać, wytyka Hamletowi niekonsekwencję i paternalizm – ten wcale nie jest od

niej lepszy, skoro zadaje się z przedstawicielami klasy ludowej, by pod pozorem troski pielęgnować poczucie wyższości.

Przed wszystkim jednak Gertruda sprzeciwia się łatwym osądom i wpędzaniu jej w poczucie winy. „Chcesz, żebym za swoje błędy odpokutowała? Ja już za nie przez lata odpokutowałam z nawiązką” – mówi, a publiczność nagradza ją po tej scenie gromkimi brawami.

Hamlet ma jednak swój krótki moment autorefleksji. Gdy przerywa słynny monolog, by wygłosić własny, i pyta widzów o to, co musiałoby się wydarzyć, żeby stali się terrorystami. Czy gdyby za sprawą polityka obcego państwa, zginął ktoś z naszych bliskich, to ruszylibyśmy z odsieczą? Ale siły buntu synowi Gertrudy starcza za ledwie na kilka minut. Po chwili wraca do szekspirowskiej frazy, bo – jak sam puentuje – jest próżny i ślicznie wygląda, gdy mówi „być albo nie być”.

ŚWIAT BEZ DZIEDZICZENIA

„Hamleta” z Powszechnego można by podsumować: „wszystko wszędzie naraz”. Przez ponad 3 godz. jesteśmy atakowani bodźcami. A to grabarze (Olivier Woodcock, Wojan Trocki) wchodzić jednym wyjściem na widownię i wychodzą drugim, śpiewając, że wszystkich nas pożrą na końcu robaki; a to Hamlet mierzy się z Laertesem (Adam Szustak) na noże w technochoreograficznych sekwencjach autorstwa Bartosza Dopytalskiego.

Dla reżysera Kamila Białaszka ekonomiczne wątki są kluczem do rozczytania tekstu Szekspira

„Hamlet” w Powszechnym

• „Hamlet” według dramatu Szekspira w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

• Wykorzystano polskie tłumaczenie „Hamleta” autorstwa Stanisława Barańczaka.

• Opracowanie dramaturgiczne i reżyseria: Kamil Białaszek, scenografia – Aleksandra Wasilkowska, kostiumy – Sławek Blaszewski, multimedia – Michał Mitoraj, Hubert Kozarzewski, muzyka – Bartłomiej Gargula (Barto Katt), choreografia – Bartosz Dopytalski, reżyseria światła – Jędrzej Jęćkowski.

• Premiera odbyła się 16 maja 2026 roku. Najbliższe spektakle: 25-28 czerwca.

Innym razem z sufitu leci woda na topiącą się Ofelię – graną zadziornie przez Natalię Szczypkę – a jej duch (Ewa Skibińska) wygłasza wtedy płomienny oskarżycielski monolog.

Horacio (Michał Czachor) zaś, trochę lokalny błazen, dorobkiewicz szukający okazji do szybkiego zarobku, peroruje o faszyzmie i tym, że to nie władza jest dla ludu, ale lud po to, by chronić władzę. Trudno to wszystko streścić i spamiętać. „Hamlet” mężczy, podobnie jak mężczy życie w późnym kapitalizmie i przeglądanie mediów społecznościowych, gdzie obok filmików z wojny wyskakują malujące się influencerki czy słodkie kotki. Kilka skrótów by się jednak bez spektaklu przydało. Przy tak rozpedzonej dopaminowej karuzeli ponad trzy godziny nieustannej akcji to trochę za dużo.

Choć z czasu trwania przedstawienia autoironicznie żartuje w ostatnim monologu Andrzej Klak, mówiąc, że w tym teatrze są dłuższe spektakle. Fakt – sam przecież gra w spektaklach Krystiana Lupy.

Ten finałowy fragment rozgrywa się już trochę poza dotychczasowymi ramami. Klak, bardziej jako performer niż Rosencrantz, zwraca się do publiczności z prośbą, by wyobrazili sobie świat bez dziedziczenia. Taki, w którym miliarder próbuje wydać wszystkie pieniądze za życia, bo inaczej przepadną, a jego dzieci muszą zaczynać wszystko od zera. Czy to w ogóle możliwe? Jak mawiał Mark Fisher – za Fredriciem Jamesonem – „Łatwiej wyobrazić sobie koniec świata niż koniec kapitalizmu”.

MOCNIEJ I BARDZIEJ

Oglądając „Hamleta”, w wielu momentach miałam skojarzenia ze spektaklami innych reżyserów; szczególnie Krzysztofa Garbaczewskiego, który zresztą wprowadził Białaszka do teatru w roli dramaturga przy „Boskiej Komedii” (2020). Aluzja do tej pracy pojawia się nawet w dialogu między Hamletem a Aktozem, granym przez Mamadou Góo Bâ, gdy ten pierwszy prosi przez drugiego, żeby wypowiedział fragment tekstu w taki sposób, w jaki wypowiadał go w przedstawieniu, które zaraz po premierze zeszło z afisza.

Białaszek jest wyraźnie estetycznie zadłużony u Garbaczewskiego. Widać to choćby w scenicznym chaosie, sposobie włączania w narrację nagrań wideo czy budowania surrealistycznych wizualnie światów przebudzowania. Można byloby zrobić z tego zarzut albo przynajmniej przytyk. Tyle tylko, że twórcy zastawiają na takie utyskiwanie pułapkę. W końcu potrzeba wymyślenia nowego, coraz bardziej innowacyjnego produktu, który można reklamować jako coś, czego jeszcze nie było, doskonale wpisuje się w logikę późnego kapitalizmu. A o tego typu mechanizmach opowiada przecież „Hamlet” z Powszechnego. ●

Brytyjska piosenkarka reklamuje stolicę Polski

Warszawa bardziej romantyczna niż Paryż

Zielona, romantyczna i przyciągająca artystyczne dusze – taką reklamę robi naszej stolicy Charli XCX. Rafał Trzaskowski powinien uhonorować piosenkarkę odznaką „Zasłużonej dla Warszawy”.

Maja Staniszevska

Polska Izba Turystyki i Zakochaj się w Warszawie przedstawią film reżysera z USA pt. »Erupcja«. W roli głównej piosenkarka Charli XCX”.

Po niedawnej wizycie w otwartym po latach remoncie Muzeum Plakatu, zainspirowana dziełami z okresu świetności polskiej szkoły, wyobraziłam sobie taki napis na plakacie »Erupcji”. A wszystko przez to, że ta wakacyjna filmowa zabaweczka jest przede wszystkim najlepszą możliwą reklamą stolicy Polski – taką, która powstała spontanicznie, oddolnie, za sprawą małej grupki utalentowanych ludzi, których połączył przypadek, a którzy chcieli opowiedzieć współczesną historię w tak pięknych okolicznościach przyrody. I trafili nad Wisłę.

„BRAT SUMMER”

Ci ludzie to niezależny amerykański reżyser Pete Ohs, brytyjska piosenkarka Charli XCX, która zapragnęła spróbować kariery aktorskiej, i polska aktorka Lena Góra, którą towarzyszą amerykański aktor Jeremy O. Harris, Brytyjczyk Will Madden oraz – w małej, ale znaczącej roli – Agata Trzebuchowska, niezapomniana Ida z filmu Pawła Pawlikowskiego.

Zdjęcia do »Erupcji” powstały podczas słynnego »Brat Summer”

dwie lata temu. Piosenki z płyty Charli XCX »brat”, tej z charakterystyczną limonkowozieloną okładką, święciły wtedy triumfy na listach przebojów, a ona sama praktycznie nie zniknęła z mediów.

Wymknęła się jednak na chwilę do Warszawy, by wcielić się w Bethany, Angielkę, która przyjeżdża do miasta ze swoim chłopakiem Robem. To nie jest jej pierwsza wizyta – Robowi zareklamowała miasto jako bardziej romantyczne niż Paryż.

Wynajmują mieszkania na Mokotowie, wędrują po parkach i muzeach, odwiedzają restauracje. W jednej z nich natykają się na Claude’a, amerykańskiego malarza, który doskonale czuje się w mieście. Uważa, że zanurzenie się w kulturze odmiennej od jego pozwala otworzyć głowę – pobudza, inspirować. Czyżbyśmy dla kogoś byli egzotyczni?

Claude zaprasza Anglików do swojej pracowni naprzeciwko Pałacu Kultury, gdzie rodzą się spontaniczne imprezy. Tutaj Bethany natyka się na Nel – dziewczynę, którą bardzo dobrze zna.

Skąd? Okazuje się, że poznały się jako nastolatki, kiedy Bethany przyjechała do Warszawy z wycieczką szkolną i utknęła z powodu erupcji wulkanu na Islandii, która zamknęła niebo nad Europą. Wędrując po mieście, trafiła do małej praskiej kwiaciarni, w której Nel pomagała mamie.

Zaprzyjaźniły się – Bethany wracała do Warszawy kilka razy. Ale jakiś czas temu zniknęła, nie dawała znaku życia. Nel się trochę obraziła, a trochę jednak tęskniła. Z imprezy wychodzą więc razem, porzucając Roba, przy którym – w przeciwieństwie do Nel – »nie drży ziemia i nie wybuchają wulkany”.

• Lena Góra i Charli XCX na warszawskim blokowisku w filmie »Erupcja”

FOT. VELVET SPOON

Włóczą się po mieście, jeżdżą tramwajami (kolejny element reklamy miasta – komunikacja publiczna rządził!), tańczą w klubach, piją wódkę, gadają.

Nic z tego przełomowego nie wynika. »Erupcja” nie zamierza zmieniać niczyjego życia ani historii kinematografii – udaje jej się za to podzielić z widzami emocjami.

„ERUPCJA SUMMER”

Spontaniczne, pisane na bieżąco dialogi i żywe miasto wokół bohaterów sprawiają wrażenie, jakbyśmy uczestniczyli w czyjejś przygodzie – nie tylko na Mariensztacie. Przygodzie, którą aż chce się samemu powtórzyć – urządzić domówkę, wyjść na wieczorną włóczęgę po knajpkach, a w ciągu dnia odwiedzić Galerię Sztuki XIX Wieku w Muzeum Narodowym. Nie, nie żartuję. »Erupcja” działa inspirująco.

A wrażenie, że oglądamy coś prawdziwego, potęguje zabieg z lektorem, który w filmie dopowiada z offu szczegóły wydarzeń – rzeczy z przeszłości bohaterów. Głos ma beznamiętny, jakby czytał film przyrodniczy. Mnie to wciągnęło, a im dalej w film, tym bardziej ten głos mi się podobał.

Do tego poszczególne sceny podzielone są planszami z plamami

Spontaniczne, pisane na bieżąco dialogi i żywe miasto wokół bohaterów sprawiają wrażenie, jakbyśmy uczestniczyli w czyjejś przygodzie. „Erupcja” działa inspirująco

kolorów, a rytm opowieści nadaje muzyka. I nie jest to muzyka Charli XCX, za to trafia się na przykład Alicja Majewska i Chopin.

Debiut Charli XCX wypada całkiem przyzwoicie (dziś ma już na koncie pięć ról i szykuje się do kolejnej). Piosenkarka ewidentnie czuła się bezpiecznie w towarzystwie wcielającej się w Nel Leny Góry. Spotkanie ich bohaterek po latach jest naturalne, bo one są naturalne. Nawet gdy Bethany recytuje Nel »Ciemność” Byrona, jest to prawdziwe, choć mogłoby być krindżowe. Obie mają mokre od łez policzki.

„WARSAW, POLAND”

Trwająca nieco ponad godzinę »Erupcja” zostawiła mnie z apetytem na Warszawę. A przecież tu mieszkam, znam większość miejsc pokazanych w filmie, w niektórych bywałem często.

Ciekawa jestem, jak film zadziała na widzów w innych miejscach w Polsce i jak działa za granicą, gdzie zbiera pozytywne recenzje. Czy tego lata przybędzie nam w »Warsaw, Poland”, jak za każdym razem mówi Rob – jakby chciał podpowiedzieć, że chodzi o naszą stolicę, a nie na przykład o amerykańską Warszawę w stanie Indiana (15 804 mieszkańców) – turystów?

Czy czeka nas »Erupcja Summer”? Ja się piszę.

PS. Prezydent Trzaskowski powinien się ucieszyć, bo w filmie poczesne miejsce zajmuje jego kładka przez Wisłę. Kładka, wobec której wielu było sceptycznych, a która wrosła w miasto, zanim minęło jej pierwsze lato. Ale to już opowieść na inny tekst. ●

»Erupcja”, reż. Pete Ohs, w kinach

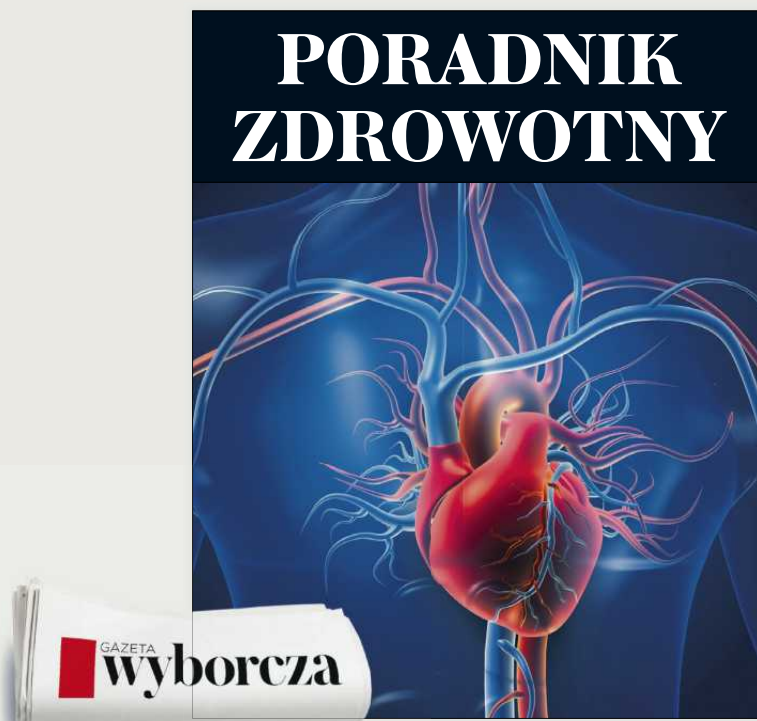
OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34414001

JUTRO W WYBORCZEJ

10 DLA SERCA

Sprawdzamy ankietę w aplikacji mojejKP. Jak w kilka minut sprawdzić, czy grozi nam zawał czy udar?

„The New York Times”:

DLACZEGO KOBIETY SIĘGAJĄ PO LEKI NA ALERGIĘ?

Zapytałam ekspertów, czy przyjmowanie leków takich jak np. Allegra może rzeczywiście złagodzić ból, uczucie mgły mózgowej, a także dolegliwości związane z miesiączką oraz menopauzą.

Chloe W. Shakin

W dniach poprzedzających miesiączkę Lauren Herrod mierzy się z mgłą mózgową, zmęczeniem i depresją. To sprawia, że proste czynności, takie jak przygotowanie obiadu dla córki czy pójście na siłownię wydaje się jej niemożliwe. „Jakbym próbowała żyć i poruszać się zanurzona w betonie” – opisuje. W zeszłym miesiącu lekarz zdiagnozował u niej przedmiesiączkowe zaburzenie dysforyczne (PMDD), czyli ciężką i wyniszczającą postać zespołu napięcia przedmiesiączkowego.

Ale pierwszego dnia ostatniej fazy cyklu czuła się wypoczęta i pełna energii. „To było tak, jakby ktoś nacisnął magiczny przycisk” – zwierzała się podekscytowana w filmiku opublikowanym na TikToku. Co się zmieniło? Wzięła dwa leki dostępne bez recepty: Allegrę i Pepcid AC.

31-letnia Herrod jest jedną z wielu osób, które w mediach społecznościowych twierdzą, że przyjmowanie dwóch leków przeciwhistaminowych (najczęściej to Pepcid AC w połączeniu z Allegrą lub Zyrtecem) łagodzi objawy związane z PMDD, okresem okołomenopauzalnym i menopauzą. Herrod i parę innych kobiet określają terapię jako ratunek, bo twierdzą, że miały trudności z przekonaniem lekarzy, by potraktowali ich objawy poważnie.

„Osoby, które biorą Allegrę i Pepcid, nie robią tego po to, by schudnąć siedem kilogramów” – mówiła dr Tracy Shevell, ginekolożka położna z Nowego Jorku, która opublikowała w sieci wpis na temat tego trendu. I dodawała: „Te leki mają ogromny wpływ na jakość życia cierpiących kobiet”.

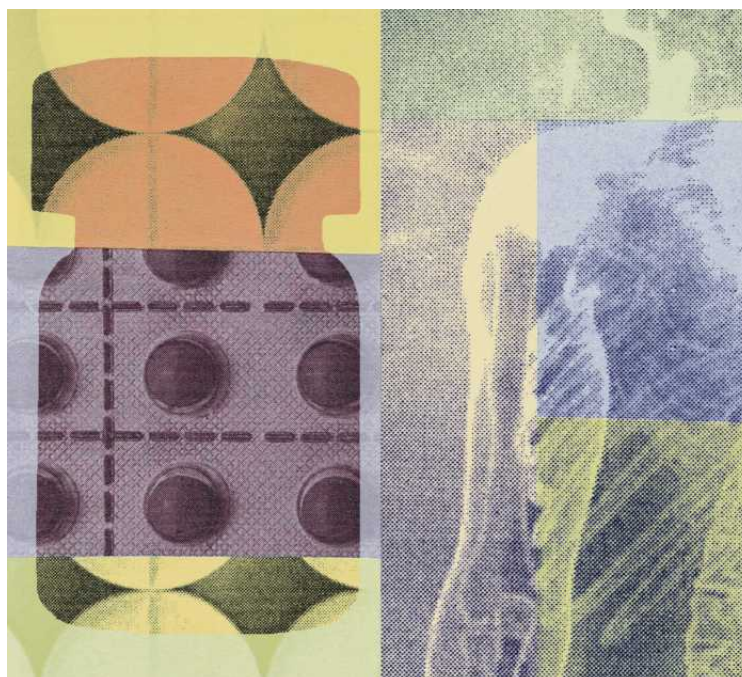
Eksperci ostrzegają przed długotrwałym stosowaniem leków przeciwhistaminowych bez konsultacji z lekarzem. Przyznają jednak, że ulga, jaką niektóre kobiety odczuwają dzięki nim, jest możliwa.

LEKI PRZECIWHISTAMINOWE

Leki przeciwhistaminowe to środki stosowane zazwyczaj w celu łagodzenia lekkich reak-

• **Niektóre kobiety określają terapię jako ratunek, bo twierdzą, że miały trudności z przekonaniem lekarzy, by potraktowali ich objawy poważnie**

FOT. JORDAN BOHANNON / NYT

cji alergicznych, które pojawiają się, gdy komórki odpornościowe uwalniają substancję zapalną zwaną histaminą. Najpopularniejsze z nich, takie jak Allegra, Zyrtec i Claritine, nazywane są lekami przeciwhistaminowymi H1, ponieważ oddziałują na receptory histaminowe H1, które znajdują się w komórkach naszego organizmu.

Pepcid AC to lek z grupy antagonistów receptorów H2. Stosowany głównie w leczeniu dolegliwości żołądkowo-jelitowych, zawiera famotydynę, która blokuje receptory histaminowe w żołądku i tymczasowo hamuje wydzielanie kwasu żołądkowego.

ŻEŃSKIE HORMONY

– Histamina jest ściśle powiązana z żeńskimi hormonami płciowymi, takimi jak estrogen – wyjaśnia dr Melinda Ring, internistka kierująca Centrum Zdrowia im. Oshera na Uniwersytecie Northwestern. Komórki tuczne – komórki odpornościowe wywołujące reakcje alergiczne – mają receptory estrogenowe. Gdy

estrogen wiąże się z tymi komórkami, może powodować uwalnianie przez nie substancji zapalnych, takich jak histamina.

Uwolnienie histaminy może z kolei pobudzać jajniki do wytwarzania większej ilości estrogenu. – To błędne koło – mówi lekarzka. I dodaje: – W okresie okołomenopauzalnym poziom estrogenu ulega gwałtownym wahaniom.

Jednocześnie spada poziom progesteronu, hormonu łagodzącego działanie histaminy. – Ten trend można więc wytłumaczyć naukowo. Przyczyną objawów mogą być nieprzewidywalne skoki poziomu estrogenu – mówi specjalistka.

– Histamina wywołuje stan zapalny, który może nasilać ból i skurcze – mówi dr Taz Bhatia, lekarka medycyny alternatywnej, która w swojej praktyce w Atlancie zajmuje się między innymi problemami zdrowotnymi kobiet. – Przyjmowanie leków przeciwhistaminowych może tymczasowo łagodzić negatywne objawy – mówi dr Bhatia.

I dodaje: – Histamina może również powodować zaburzenia koncentracji, które są też głównym objawem PMDD i menopauzy. Możliwe, że obniżenie poziomu histaminy w organizmie przynosi pewną ulgę.

Eksperci twierdzą, że leki te mogą przynieść chwilową poprawę, ale nie są w stanie wyeliminować przyczyn leżących u podstaw objawów. Nie jest to terapia, która pomoże długofalowo na wahania poziomu hormonów, przerost drożdżaków, a nawet alergię.

NIE PRZEBADANO KLINICZNIE

Nie przeprowadzono żadnych badań klinicznych dotyczących stosowania leków prze-

ciwhistaminowych w okresie okołomenopauzalnym lub w zespole napięcia przedmiesiączkowego. Chociaż istnieją powody, by sądzić, że leki te mogą przynosić jakieś korzyści. Jednocześnie eksperci twierdzą, że możliwe jest też to, że osoby opisujące złagodzenie objawów po lekach antyhistaminowych doświadczają efektu placebo. Wykazano to zresztą w badaniach dotyczących niektórych dolegliwości związanych z histaminą.

Poza tym dostępne są inne metody pozwalające łagodzić objawy menopauzy i PMDD. Za częścią z nich stoją badania kliniczne. Na przykład w randomizowanych kontrolowanych badaniach wykazano, że w grupie kobiet, które przyjmowały leki przeciwdepresyjne z grupy SSRI – codziennie, w ciągu dwóch tygodni przed miesiączką lub w momencie wystąpienia symptomów – zaobserwowano złagodzenie objawów PMDD.

Terapia hormonalna łagodzi również objawy okołomenopauzalne i menopauzalne, takie jak uderzenia gorąca i zaburzenia koncentracji. W mediach społecznościowych pojawiają się też głosy chwalcące suplementy, takie jak kwercetyna, która działa jak naturalny lek przeciwhistaminowy, oraz witamina C, której wykazano działanie przeciwzapalne. Żadnego z tych środków nie przebadano jednak klinicznie pod kątem zarówno PMDD i menopauzy.

CZY TO BEZPIECZNE?

– Same leki przeciwhistaminowe nie są szkodliwe – mówi dr Bhatia. Jednak ich długotrwałe stosowanie wiąże się z pewnym ryzykiem. Nadmierne stosowanie leków przeciwhistaminowych typu H1 może powodować wysuszenie jamy ustnej i dróg nosowych, co – jak wyjaśnia dr Bhatia – może zwiększać ryzyko infekcji zatok. – Wysuszamy nimi śluzówkę, zamiast pozwolić jej być naturalnie nawilżoną – dodaje ekspertka. – Najnowsze badania wykazały, że częste stosowanie niektórych leków przeciwhistaminowych typu H1, zwłaszcza Benadrylu, zwiększa ryzyko demencji – mówi dr Shevell.

Dr Bhatia podkreśla, że każdy, kto ma objawy związane ze swoimi objawami, powinien skonsultować się z lekarzem.

Ale dodaje jednocześnie, że warto zaufać własnej ocenie samopoczucia. – Znamy siebie sami najlepiej – mówi. ●

Chloe W. Shakin jest redaktorką ds. mediów społecznościowych w gazecie „The Times” i mieszka w Londynie.

Ten artykuł oryginalnie ukazał się w „The New York Times”.

© 2026 The New York Times Company
Tłumaczenie: Ewa Tomkowska

Humbak Timmy nie zazna spokoju nawet po śmierci

Duńczycy boją się, że ciało eksploduje

Ciało humbaka wyrzucone prawie dwa tygodnie temu w pobliżu plaży jednej z duńskich wysp rozdymają gazy.

Aleksander Gurgul

Zamiast pozwolić zwierzęciu umrzeć w spokoju i bez niepotrzebnego stresu na mieliźnie niedaleko wyspy Poel (naprzeciwko portu w Wismarze), niepodparty naukowymi argumentami hurraoptymizm napędzany komentarzami influencerów rodem z platform społecznościowymi, podgrzał niemiecką opinię publiczną do czerwoności.

Chaotyczna akcja ratunkowa, przeprowadzona przez amatorów (za pieniądze od milionerów) nie przyniosła oczekiwanego przez ludzi – wbrew naturze – efektu. Humbak „Timmy” (niektórzy nazywali go także „Nadzieją”) po odholowaniu go na barce w kierunku Morza Północnego, zmarł. Stało się więc to, co przewidzieli eksperci z Międzynarodowej Komisji Wielorybniczej. Nad akcją zawisły jednocześnie czarne chmury zarzutów o brak transparentności, zwłaszcza w jej końco-

• 17 maja br., Dania, Anholt. „Timmy” u wybrzeży wyspy FOT. MARCUS GOLEJEWSKI

wym etapie – tuż przed wypuszczeniem zwierzęcia.

PROCESY GNILNE

Kilka dni po tym, jak Timmy opuścił barkę – w połowie maja – morze wyrzuciło jego ciało na mieliżnę przy brzegu duńskiej wyspy Anholt. Dryfuje na tamtejszych płytkich wodach od kilkunastu dni. Procesy gnilne powodują, że ciało wieloryba wyraźnie puchnie.

Mieszkańcom wysepki zalecono, aby dla własnego bezpieczeństwa nie zbliżali się do zwłok humbaka. Urzędnicy obawiają się, że ciało Timmy-ego może wybuchnąć. Ich

obawy potwierdził Fabian Ritter, badacz wielorybów, mówiąc agencji Deutsche Presse-Agentur (DPA), że ciśnienie wewnątrz zwłok Timmy-ego stale rośnie i w pewnym momencie może dojść do eksplozji. Zdaniem Rittera „taka sytuacja jest niemal nieunikniona”.

Duńska agencja ochrony środowiska poinformowała, że zwłoki zwierzęcia zamierza przetransportować do portu Grenaa, na wschodnim wybrzeżu Półwyspu Jutlandzkiego (wyspę i wspomniany port na stałym lądzie dzieli około 60 kilometrów).

Pierwsze próby podjęte przed kilkoma dniami skończyły się fiaskiem. Duńscy urzędnicy wydają się

jednak zdeterminowani. Chcą przeprowadzić sekcję zwłok zwierzęcia, a także umożliwić naukowcom pobranie próbek do badań.

Jednocześnie rysują się także i takie scenariusze, że aby zapobiec eksplozji ciało Timmy-ego będzie trzeba przebić (albo rozciąć), by pozwolić nagromadzonemu gazom się ulotnić. Być może znajdą one jednak ujście drogą naturalną, gdy tkanki wieloryba pod naporem ciśnienia same zaczną się rozszczelniać.

Jeszcze jedna ciekawostka: wspomniany wyżej Ritter zauważa, że Timmy wcale może nie być samcem – jak przez wiele tygodni wszyscy myśleli – ale samicą humbaka. Twierdzi, że po obejrzeniu nagrań martwego wieloryba jest tego „pewny na 95-100 proc.”.

MISJA OD BOGA

Przypomnijmy, że imię „Timmy” humbak zyskał po tym, jak utknął na mieliźnie niedaleko miejscowości Timmendorfer Strand, gdzie zaobserwowano go (ją?) po raz pierwszy. Potem wieloryb utknął w okolicach wyspy Poel i wtedy właśnie ruszyła ofensywa na platformach społecznościowych tonąca w oparach teorii spiskowych.

Jedna z nich np. wskazywała, że szkielet humbaka – jeszcze przed rozpoczęciem akcji ratunkowych – został obiecany lokalnemu muzeum, by w przyszłości przyciągnąć do niego większą liczbę turystów i inkasować na tym mnóstwo pieniędzy. Dyrektor placówki Burkard Baschek powiedział, że muzeum chciało pozyskać szczątki zwierzęcia, ale tylko do badań naukowych.

Tabloidy podsycaly wszystkie doniesienia z wybrzeża Bałtyku. Jedni donosili, że słyszą śpiew wieloryba, inni że widzieli jak oddycha, porusza płetwami i ogonem. Pojawiły się pogłoski, że lokalna firma przygotowuje się do przetworzenia tuszy wieloryba na biopaliwo.

Walter Gunz, założyciel sieci niemieckich sklepów elektronicznych, a zarazem milioner zaangażowany finansowo w akcję odholowania Timmy-ego na pełne morze w rozmowie z „The New York Times” (reporterzy amerykańskiego dziennika określili to jednak mianem „monologu”) dał wyraz temu, że ratowanie humbaka było misją, którą powierzył mu Bóg. Posługując się retoryką Gunza można powiedzieć, że ten sam Bóg – wbrew tiktokerom – zdecydował się szybko skrócić cierpienia humbaka. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34414003

GAZETA
wyborcza

Kto zostanie

Człowiekiem Roku

JUTRO OD 17.30 NA WYBORCZA.PL

- Oglądaj rozmowę Adama Michnika i Anne Applebaum: Zmierzch populizmu czy zmierzch demokracji?
- Sprawdź wyniki plebiscytu Czytelników i wybór redakcji

REKLAMA

MECENAS
STRATEGICZNY

TOTALIZATOR
SPORTOWY

7
LAT

PATRON
MEDIALNY

TVP

Po opóźnionych lub odwołanych lotach

Byle wywalczyć odszkodowanie

Na lotniskach pasażerowie mogą spotkać przedstawicieli firm zajmujących się odzyskiwaniem odszkodowań. Często oferują oni szybkie podpisanie umowy lub cesję roszczenia w zamian za obietnicę „załatwienia wszystkiego”.

Ewa Furtak

W sobotnie przedpołudnie 23 maja w hali odlotów na lotnisku w Pizie trudno było znaleźć wolny skraj, by postawić bagaże, nie mówiąc o wolnym miejscu do siedzenia. Wiele lotów w tym dniu było opóźnionych, niektóre nawet o kilka godzin. Słychać było komentarze, że to z powodu bardzo wzmożonego ruchu lotniska nad Europą.

Nasz samolot Ryanaira do Krakowa miał odlecieć o godzinie 13.15, ale w Krakowie wylądowaliśmy dopiero około godziny 22. Kiedy jeszcze byliśmy na lotnisku, Ryanair wysłał nam informację, jakie mamy prawa w związku z opóźnieniem lotu.

Bagaż nie doleciał

Mimo dużego opóźnienia pasażerowie zachowywali się spokojnie. Nikt się nie awanturował, wszyscy czekali. Nerwy puściły niektórym dopiero na lotnisku w Krakowie, gdy dotarła informacja od Ryanaira, że nie doleciał bagaż i linie dostarczą go tak szybko, jak to będzie tylko możliwe.

Nie wszyscy wracali z Pizy do domów, na pokładzie byli tacy, którzy przylecieli z Włoch zwiedzić Kraków. Niektórzy zostali bez ubrań na zmianę, kosmetyków, jedna z pasażerek miała w bagażu rejestrowanym leki. Nic dziwnego, że połały się łzy.

Ale nieszczęście jednych to dla innych okazja do szukania szansy na zarobek. Gdy wychodziliśmy z lotniska, pojawili się przedstawiciele firm oferujących pomoc w zdobyciu odszkodowania za opóźniony lot. Oczywiście, nie za darmo, bo pobierają prowizję od wywalczonego odszkodowania.

– Czy lecieliście państwo samolotem z Pizy? Macie prawo do odszkodowania – słysząc było. Wręczali ulotki, prosili o numery telefonów. Znajoma, zmęczona wielogodzinnym czekaniem na lotnisku i lotem, nieopatrznie dała numer telefonu natrętnemu przedstawicielowi. Niedługo potem dostała SMS z informacją: „przyjęliśmy twoje zgłoszenie”. Przypomniała nam się książka Grishama „The Rainmaker”, której główny bohater trafia do kancelarii specjalizującej się m.in. w sprawach odszkodowawczych i szu-

ka w szpitalach ofiary wypadków, potencjalnych klientów.

Podobne sceny można zaobserwować na innych lotniskach. Lotnisko Chopina, wieczór, opóźniony lot z Katanii. Pasażerowie wychodzą po kilku godzinach opóźnienia, a przy bramkach czeka na nich grupa młodych mężczyzn z wizytówkami – pisała w 2025 roku „Wyborcza”.

Mateusz Oleniacz, adwokat specjalizujący się w odszkodowaniach od linii lotniczych, wyjaśniał wtedy, że firmy zajmujące się odszkodowaniami lotniczymi to zazwyczaj nowe podmioty na rynku, które jeszcze nie zdobyły popularności, zatem to ich jedyna możliwość dojścia do klienta. – Informacje o opóźnieniach są dostępne w internecie, więc czatują, aż jakiś lot się opóźni, i wysyłają na lotnisko osoby zajmujące się pozyskaniem klientów – mówił prawnik.

Są firmy, które skupują roszczenia od klientów. Niektóre pobierają nawet 50 proc. wywalczonego odszkodowania.

– Klienci często zgłaszają mi, że mają problem z kontaktem, na przykład nie otrzymują odpowiedzi mieszkańcami. Te firmy co prawda działają, ale klienci często nie wiedzą, co się dzieje w ich sprawie. Nie mogą uzyskać żadnych informacji, próbują się czegoś dowiedzieć, ale nie otrzymują odpowiedzi, więc zgłaszają się do mnie – mówił Oleniacz. Dodawał, że zdarza się, iż przez brak kontaktu przepada termin na dochodzenie odszkodowania.

Monika Chylaszek, rzeczniczka krakowskiego lotniska mówi nam, że takie firmy nie mają zgody na to, by „łowić” pasażerów opuszczających terminal. – Służby wypraszają takie oso-

• Balice, Lotnisko im. Jana Pawła II

FOT. JAKUB WŁODEK /
AGENCJA
WYBORCZA.PL

by, bo działają one na terenie lotniska nielegalnie – podkreśla rzeczniczka.

Europejskie prawo

Europejskie prawo określa obowiązki linii lotniczych oraz zakres rekompensaty. Najważniejsze jest tutaj rozporządzenie WE 261/2004, które stanowi podstawę większości roszczeń związanych z opóźnieniem lub odwołaniem lotu.

– Jeżeli mówimy o locie, który opóźnił się powyżej 3 godzin, albo locie odwołanym, przełożonym czy o przypadku overbookingu, to mamy odszkodowania (rekompensata) od 250 do 600 euro, w zależności od długości lotu. Za lot do 1,5 tys. kilometrów przysługuje 250 euro odszkodowania, za loty na dystansie od 1,5 do 3,5 tys. kilometrów stawka wynosi 400 euro, a powyżej 3,5 tys. km odszkodowanie rośnie do 600 euro na osobę – mówił „Wyborczej” Mateusz Oleniacz.

Można dochodzić także zwrotu poniesionych dodatkowych kosztów. Ważne: odwołany lub opóźniony lot daje prawo do odszkodowania, ale tylko wtedy, gdy zakłócenie wynika z przyczyn zależnych od linii lotniczej. Odszkodowanie nie przysługuje, gdy powodem opóźnienia były np. złe warunki pogodowe.

Odwołany lub opóźniony lot daje pasażerowi także prawo do opieki i zmiany planu podróży. – W praktyce oznacza to, że przy odpowiednio długim opóźnieniu lub odwołaniu lotu przewoźnik musi zapewnić opiekę, czyli między innymi posiłki, napoje, możliwość kontaktu oraz – jeśli to konieczne – nocleg i transport do

hotelu. Dodatkowo pasażer ma prawo wyboru między zwrotem kosztów biletu a zmianą trasy podróży na porównywalnych warunkach. To jeden z najczęściej pomijanych elementów, który ma ogromne znaczenie w sytuacjach kryzysowych – czytamy na stronie www.compensa.pl.

Reklamację można złożyć same, nie trzeba korzystać z usług pośrednika. My wypełniliśmy po prostu formularz na stronie przewoźnika. Zo-

baczmy, czy dostaniemy rekompensatę, czy jednak linie wykażą, że tutaj zadziałała jakaś siła wyższa.

Gdybyśmy w razie odmowy chcieli walczyć dalej, możemy wtedy skorzystać z pomocy prawnika. W niektórych sytuacjach są także inne możliwości. Przy Urzędzie Lotnictwa Cywilnego działa Rzecznik Praw Pasażerów, który pomaga w podobnych sytuacjach. Można tam także znaleźć poradnik dla pasażerów. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Katowice/34436512

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA

Prezydent Miasta Mysłowice
ogłasza drugi ustny przetarg nieograniczony

na sprzedaż udziału Gminy Mysłowice wynoszącego 4/6 części prawa własności samodzielnego lokalu mieszkalnego nr 11 o pow. użytkowej 59,00 m² stanowiącego własność Gminy Mysłowice znajdującym się w wielorodzinnym budynku położonym przy ul. 11-go Listopada 4 w Mysłowicach objętej księgą wieczystą KA1L/00040931/0 Sądu Rejonowego w Mysłowicach wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w nieruchomości wspólnej oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu, obejmującym działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym 1427/32 o powierzchni 1729 m², arkusz mapy 4, obręb 0010 Wesola, zapisaną w księdze wieczystej KA1L/00039046/9. Niniejsza nieruchomość, którą zarządza Śląsko – Dąbrowska Spółka Mieszkaniowa Sp z o.o., stanowi samodzielny lokal mieszkalny. Usytuowany jest na parterze (I kondygnacji) w budynku wielomieszkalnym, składa się z trzech pokoi, dwóch przedpokoi, kuchni, łazienki i wc. Do przedmiotowego lokalu przynależy piwnica o pow. 1,5 m². Naświetlenie lokalu dwustronne, rozkład pomieszczeń funkcjonalny, lokal posiada balkon. Z ww. nieruchomością związany jest udział wynoszący 295/10000 w części ułamkowej działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 1427/32 o pow. 1729 m² wraz z częściami wspólnymi budynku i urządzeniami, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali. Działka nr 1427/32, na której położony jest budynek mieszkalny, w którym usytuowany jest ww. lokal nie jest objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Mysłowice, przyjętym uchwałą Rady Miasta Mysłowice nr L/761/21 z dnia 21 grudnia 2021 r. dla ww. działki wyznaczono strefę oznaczoną symbolem: MWN – obszary zabudowy mieszanej wielorodzinnej i jednorodzinnej.

Cena wywoławcza udziału 4/6 w nieruchomości wynosi 205.500, – zł
(słownie złotych: dwieście pięć tysięcy pięćset)

Sprzedaż udziału w nieruchomości może podlegać, zgodnie z przepisami, opodatkowaniu podatkiem VAT według stawki obowiązującej na dzień sprzedaży. Na dzień ogłaszania przetargu, sprzedaż nin. udziału w lokalu **zwolniona** jest od podatku VAT.

Przetarg odbędzie się w dniu 7 lipca 2026 r. o godz. 10.00 w sali nr 204 Urzędu Miasta Mysłowice przy ul. Powstańców 1.

Przed przystąpieniem do przetargu należy **najpóźniej** do dnia **1 lipca 2026 r.** wnieść **wadium** w pieniądzu w wysokości **41.100,-zł** (słownie: czterdzieści jeden tysięcy sto złotych). Pełna treść ogłoszenia o przetargu zawierająca szczegółowe warunki przetargu dostępna jest na stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.myslowice.pl/nieruchomosci/ogloszenia_o_przetargach_na_sprzeda_z_lub_dzierzawę_nieruchomosci/ www.myslowice.pl/zainwestuj/przetargi_na_sprzeda_z_lub_dzierzawę_nieruchomosci/ – Ogłoszenia o przetargach na sprzedaż lub dzierżawę nieruchomości – Aktualne przetargi, a także na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Mysłowice przy ul. Powstańców 1 (na II piętrze) obok pok. 302. Szczegółowych informacji nt. przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami tel. 32 31 71 236 (pok. 311), w którym znajduje się dokumentacja zbywanego udziału w lokalu. Lokal zostanie udostępniony do oględzin w terminie wcześniej uzgodnionym z Miejskim Zarządem Gospodarki Komunalnej przy ulicy Partyzantów 21 w Mysłowicach – adres mailowy: mzgk@mzgk.myslowice.pl.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Katowice/34436707

INFORMACJA DLA UŻYTKOWNIKÓW PŁATNEGO ODCINKA AUTOSTRADY A4 KATOWICE – KRAKÓW

W związku z realizacją zadania polegającego na remoncie autostrady A4 Katowice-Kraków, PAVIMENTAL Polska Sp. z o.o. – Wykonawca robót informuje, że prace prowadzone są na poniższych odcinkach, gdzie obowiązuje zmieniona organizacja ruchu.

Pomiędzy Węzłem Byczyna a Węzłem Chrzanów na długości 3,5 km ruch w kierunku Katowic odbywa się jednym pasem po jezdni macierzystej oraz jednym pasem po jezdni przeciwnej, a ruch w kierunku Krakowa dwoma pasami po jezdni macierzystej. Na węzłach Balin i Chrzanów dostępne do ruchu są wszystkie relacje. Taka organizacja ruchu będzie obowiązywała do końca miesiąca.

Pomiędzy Węzłem Chrzanów a Węzłem Rudno na długości 4,1 km ruch w kierunku Katowic odbywa się jednym pasem po jezdni macierzystej oraz jednym pasem po jezdni przeciwnej, a ruch w kierunku Krakowa dwoma pasami po jezdni macierzystej. Na węzłach Balin i Chrzanów dostępne do ruchu są wszystkie relacje. W połowie miesiąca zostanie przywrócona stała organizacja ruchu.

Od połowy miesiąca pomiędzy PPO Brzeczkwice a Węzłem Byczyna na długości 4,1 km zostaną wprowadzone zmiany w organizacji ruchu i ruch w kierunku Katowic odbywać się będzie jednym pasem po jezdni macierzystej oraz jednym pasem po jezdni przeciwnej, a ruch w kierunku Krakowa dwoma pasami po jezdni macierzystej. Na Węźle Jeleń będą czynne dwie łącznice – jak obecnie.

UWAGA KIEROWCY – Wjazdy na autostradę na węzłach Balin, Chrzanów i Jeleń poprzedzone są znakami STOP (pionowe i poziome) natomiast zjazd na węzłach Balin i Chrzanów z jezdni w kierunku Katowic możliwy jest tylko z pasa na jezdni macierzystej.

Na odcinkach ze zmienioną organizacją ruchu obowiązuje ograniczenie prędkości.

Szczegółowe informacje są na bieżąco publikowane na stronach internetowych: www.a4info.pl, www.ia4.pl, na platformie X: [www.twitter.com/A4KatKra](https://twitter.com/A4KatKra) oraz w Punktach Informacji Drogowej.

Przepraszamy za utrudnienia i prosimy o ostrożną jazdę

PAVIMENTAL Polska Sp. z o.o. – Wykonawca robót

W Koalicji Obywatelskiej

Trwają rozliczenia po referendum

W KO rozpoczęły się rozliczenia po przegranym referendum. Aleksander Miszalski może stracić także stanowisko w partii.

Magdalena Kursa

Odwołanie prezydenta Krakowa Aleksandra Miszalskiego w referendum to cios nie tylko dla samego samorządowca, ale i dla całej Koalicji Obywatelskiej. Hasła w stylu: dziś Miszalski, jutro Tusk powtarzają w kółko politycy PiS i Konfederacji.

Teraz, gdy referendalny kurz powoli opada, pojawia się pytanie: czy partyjna centrala zlekceważyła referendum w Krakowie? Słychać, że za stragę miasta zapłaci sam Miszalski, tracąc stanowisko szefa małopolskiej KO. Zastąpić ma go Marek Sowa. Słychać głosy, że całe tutejsze struktury partyjne czekają duże zmiany. W tle rysuje się już nadchodząca kampania przed wyborami nowego prezydenta Krakowa.

Aleksander Miszalski, pełniąc funkcję prezydenta Krakowa, nigdy nie zrezygnował z legitymacji partyjnej, choć radził mu to, przekazując władzę, Jacek Majchrowski, który dwie dekady wcześniej sam zrezygnował z członkostwa w Sojuszu Lewicy Demokratycznej. Miszalski cały czas był i nadal jest szefem Koalicji Obywatelskiej w Małopolsce.

Jako szef regionu?

Nieoficjalnie mówi się, że teraz się to zmieni. – Nie wyglądałoby to najlepiej, gdyby polityk odwołany właśnie w referendum przedstawiał i zachwalał, jako szef regionu, kandydata czy kandydatkę Koalicji Obywatelskiej na prezydenta Krakowa – mówi nam jeden z radnych, zastanawiając się, jak duża może być teraz ingerencja partyjnej centrali w małopolskie struktury.

• Kwiecień 2024 r. Kraków, Nowa Huta. Otwarte spotkanie Donalda Tuska oraz kandydata na prezydenta miasta Aleksandra Miszalskiego z mieszkańcami FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

– Rozwiązania są trzy. Pierwsze: nie zmienia się nic. Drugie: szefowie małopolskiej i krakowskiej KO podają się do dymisji i wszelkie zmiany odbywają się na miękko. Trzecie, najbardziej radykalne: centrala rozwiązuje nasze struktury i przysyła komisarza – wylicza nasz rozmówca. Zaznacza, że nie wierzy w trzecią opcję ze względu na nadchodzącą kampanię przed nowymi wyborami prezydenta Krakowa.

Dodaje: – Do tej walki potrzeba żołnierzy. I to takich, którzy ufają generałom. Ktoś musi rozdawać ulot-

ki, przekonywać wyborców, organizować spotkania. By ludzie to robili, atmosfera w partii musi być dobra – komentuje nasz rozmówca, który woli pozostać anonimowy.

Z kolei poseł Dominik Jaśkowicz mówi „Wyborczej”: – Uważam, że Aleksander Miszalski powinien sam zdecydować w sprawie swojej roli w partii. Jeśli po wydarzeniach referendalnych ma dalej siłę i chęć na przewodniczenie w regionie, to powinien to kontynuować, jeśli zaś chce sobie zrobić przerwę, to może się wycofać – tłumaczy poseł Jaśkowicz.

Wydaje się, że najbardziej prawdopodobna jest po prostu zmiana na stanowisku szefa regionu. Mówi się, że Miszalskiego ma zastąpić poseł Marek Sowa, który już kilka miesięcy temu był wymieniany jako potencjalny nowy szef regionu. Wówczas zrezygnował jednak z kandydowania w partyjnych wyborach, by nie osłabiać Miszalskiego przed referendum.

Z kolei szefa KO w Krakowie Szczesnego Filipiaka ma – według nieoficjalnych doniesień – zastąpić właśnie Dominik Jaśkowicz. Filipiak był zresztą negatywnym bohaterem zwo-

lenników referendum. Dowodem na „kolesiostwo” w KO, bo dostał posadę doradcy w Krakowskim Holdingu Komunalnym, choć nie miał odpowiedniego wykształcenia.

Tusk nieco bagatelizował

Przed referendum w Krakowie można było odnieść wrażenie, że Donald Tusk nieco bagatelizuje referendum w Krakowie. Zadeklarował, że w pełni wspiera Aleksandra Miszalskiego, ale na tym się skończyło. Lokalni działacze zdradzają jednak, że nie czują się tym szczególnie rozczarowani. – Mielśmy zapytania z otoczenia premiera oraz od Rafała Trzaskowskiego, czy nam jakoś pomóc, ale nam najbardziej zależało na tym, by wokół referendum było jak najmniej szumu. Przyjazd Donalda Tuska mógłby tylko zaktywizować przeciwników Miszalskiego i zachęcić ich do pójścia do urn – zdradza referendalną taktykę jeden z radnych.

Problemem Miszalskiego było też to, że nie doczekał się z Warszawy pomocy w realizacji w swoich przedwyborczych obietnic. Wówczas zapowiedź jego dobrej współpracy z rządem brzmiała dla Krakowian bardzo kusząco. Zaniedbania na tym polu dobrze wypunktował krakowski działacz społeczny i radny dzielnicowy Maciej Fijak. „Centrala PO i jej posłowie kompletnie olali Kraków. Dosłownie

nic z kluczowych rzeczy nie zostało dowiezionych. Nie ma ustawy metropolitalnej, nie ma opłaty turystycznej (kilka zdań w ustawie...!!!), nie ma żadnych gwarancji twardych na metro, nie ma wzmocnienia inwestycji transportowych w województwie, nie ma grosza za obowiązek wprowadzenia SCT” – wylicza Maciej Fijak.

Posł Dominik Jaśkowicz odpowiada, że projekt ustawy metropolitalnej dla miast – obszarów monocentrycznych (np. Warszawa, Kraków, Wrocław, Poznań) – jest już gotowy. Kończą się uzgodnienia międzyresortowe. We wrześniu projekt ma trafić do Sejmu, pod koniec roku może być przyjęty. Nad opłatą turystyczną pracuje Ministerstwo Sportu i Turystyki, ale nie jest wykluczone, że pojawi się w tej sprawie projekt poselski.

Finanse na metro w Krakowie wciąż pozostają w sferze „miękkich” obietnic. Z tymi tematami będzie się już mierzyć kandydat czy kandydatka KO na prezydenta Krakowa. Komu partia powierzy to zadanie? Najczęściej mówi się o senator Monice Piątkowskiej, ale padają też nazwiska Bogdana Klicha (dementował wielokrotnie) czy Bartłomieja Sienkiewicza.

Na razie Kraków ma nowego komisarza – został nim Stanisław Krawcik, dotychczasowy zastępca Aleksandra Miszalskiego. ●

Kraków/34436451

INFORMACJA

Prezydent Miasta Tarnowa informuje,

że w budynku Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Nowej 3 i Nowej 4 na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Miasta Tarnowa został wywieszony wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa przeznaczonych do zbycia:

• w trybie przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości położonych w rejonie ulic Lotniczkiej i Modelarskiej:

- 1) dz. 22/24 o powierzchni 875 m² obręb 302;
- 2) dz. 22/25 o powierzchni 870 m² obręb 302;
- 3) dz. 22/26 o powierzchni 882 m² obręb 302;
- 4) dz. 22/27 o powierzchni 877 m² obręb 302;
- 5) dz. 22/28 o powierzchni 872 m² obręb 302;
- 6) dz. 22/29 o powierzchni 866 m² obręb 302;
- 7) dz. 22/30 o powierzchni 861 m² obręb 302;
- 8) dz. 22/32 o powierzchni 1038 m² obręb 302;
- 9) dz. 22/36 o powierzchni 858 m² obręb 302;
- 10) dz. 22/37 o powierzchni 859 m² obręb 302;
- 11) dz. 22/38 o powierzchni 860 m² obręb 302;
- 12) dz. 22/39 o powierzchni 860 m² obręb 302;
- 13) dz. 22/40 o powierzchni 928 m² obręb 302;
- 14) dz. 25/6 o powierzchni 1077 m² obręb 302;
- 15) dz. 25/7 o powierzchni 905 m² obręb 302;
- 16) dz. 25/8 o powierzchni 890 m² obręb 302;
- 17) dz. 25/12 o powierzchni 888 m² obręb 302;
- 18) dz. 25/13 o powierzchni 887 m² obręb 302;
- 19) dz. 25/14 o powierzchni 906 m² obręb 302;
- 20) dz. 25/16 o powierzchni 941 m² obręb 302;
- 21) dz. 25/17 o powierzchni 920 m² obręb 302;
- 22) dz. 25/19 o powierzchni 910 m² obręb 302;
- 23) dz. 25/20 o powierzchni 905 m² obręb 302;
- 24) dz. 25/21 o powierzchni 900 m² obręb 302;
- 25) dz. 25/22 o powierzchni 895 m² obręb 302;
- 26) dz. 25/23 o powierzchni 979 m² obręb 302;

• w trybie przetargu ustnego ograniczonego do właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości przyległych nieruchomości położonej w rejonie ul. Turystycznej:

- 1) dz. 4/8 o powierzchni 1350 m² obręb 208.

Informacji w przedmiotowej sprawie udziela się w Wydziale Geodezji i Nieruchomości ul. Nowa 3 pok. 205 tel. (014) 68-82-755.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraków/34436623

OBWIESZCZENIE

dotyczy nieruchomości stanowiących własność Miasta i Gminy Szczawnica

Burmistrz Miasta i Gminy Szczawnica podaje do publicznej wiadomości, iż na tablicach ogłoszeń w budynku Urzędu Miasta i Gminy Szczawnica przy ul. Szalaya 103 oraz na stronie internetowej www.szczawnica.pl w terminie od 26 maja 2026 r. do 17 czerwca 2026 r. wywieszono wykaz nieruchomości stanowiących własność Miasta i Gminy Szczawnica przeznaczonej do:

- I Oddania w dzierżawę nieruchomości w trybie bezprzetargowym na rzecz dotychczasowego dzierżawcy na cele rolnicze na okres 6 lat:
 1. działki ewid. nr 46 o powierzchni 0,7025 ha położona w Jaworkach, obręb Jaworki I
- II Oddania w najem lokali w Przychodni Zdrowia w trybie bezprzetargowym na okres 10 lat:
 1. lokal o powierzchni użytkowej 33,23 m² w budynku Przychodni Zdrowia, zlokalizowany na działkach ewid. nr 534/12, 534/13 obręb Szlachtowa
 2. lokal o powierzchni użytkowej 467,99 m² w budynku Przychodni Zdrowia, zlokalizowany na działkach ewid. nr 534/12, 534/13 obręb Szlachtowa

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraków/34436635

Prezydent Miasta Oświęcim informuje,

że ogłoszone zostały przetargi na wynajem, na działalność gospodarczą lokali użytkowych przy ul. Zawidzkiego 18 – dwa lokale oraz przy ul. Staszica 1-11, które odbędą się w dniu **11 czerwca 2026 r.** w Zarządzie Budynków Mieszkalnych w Oświęcimiu, ul. Bema 12, pokój nr 3 o godz. 9⁰⁰, 9³⁰ i 10⁰⁰.

Szczegóły w ogłoszeniach umieszczonych na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń Zarządu Budynków Mieszkalnych lub telefonicznie pod numerem 33 842 40 51.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraków/34436647

Informacja Burmistrza Gminy Krzeszowice

W dniach **od 28.05.2026 r. do 18.06.2026 r.** na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach: www.bip.malopolska.pl/umkrzeszowice (zakładki: Zamówienia publiczne i ogłoszenia → Ogłoszenia różne → 2026) oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu przy ul. Grunwaldzkiej 4 (parter – ściana pomiędzy pok. nr 4 i 5) **zamieszcza się wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia.**

Wykaz dotyczy nieruchomości poł. w obrębie **Krzeszowice** składającej się z działek **nr 951/14** o pow. 0,4861 ha i **nr 951/16** o pow. 0,1198 ha – zbycie w drodze bezprzetargowej (aport do spółki pod firmą: Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice sp. z o. o. z siedzibą w Krzeszowicach).

Osoby, którym przysługuje roszczenie o nabycie w/w nieruchomości z mocy Ustawy o gospodarce nieruchomościami lub odrębnych przepisów oraz poprzedni właściciele zbywanych nieruchomości pozbawieni prawa ich własności przed dniem 5 grudnia 1990 r. albo ich spadkobiercy mają pierwszeństwo jej nabyciu za cenę podaną w wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia, pod warunkiem złożenia wniosków o nabycie w terminie 6 tygodni licząc od dnia wywieszenia wykazu, tj. do dnia 09.07.2026 r.

Mama 24-letniej Laury zatrzymanej w Libii:

Nie mam z córką kontaktu

– Ostatnią wiadomość od Laury dostałam w niedzielę rano. Jechała z innymi na negocjacje z wojskiem wschodniej Libii. Nie mam pojęcia, gdzie są – mówi matka 24-latk, która jechała do Strefy Gazy w konwoju z pomocą humanitarną.

Rafał Zieliński

Globalna Flotylla Sumud to międzynarodowa misja cywilna mająca na celu przełamanie izraelskiej blokady Strefy Gazy, dostarczenie pomocy humanitarnej w postaci żywności, lekarstw i wody i utworzenie korytarza humanitarnego dla cywilów. Członkowie GFS chcą też pokazać metody działania Izraela w Palestynie.

Na początku kwietnia z Algierii ruszył konwój lądowy, w którym znalazła się pochodząca spod Oleśnicy 24-letnia politolożka Laura Kwoczala. Kilka dni temu część załogi konwoju zatrzymały siły wschodniej Libii. W grupie tej jest Dolnoślązaczka. Pozostali to osoby z Hiszpanii, Włoch, Argentyny, USA, Urugwaju, Tunezji i Portugalii. Nie ma z nimi kontaktu.

ROZMOWA Z
SYLWIĄ KWOCZAŁĄ
mamą zatrzymanej

RAFAŁ ZIELIŃSKI: Kiedy dowiedziała się pani o zatrzymaniu córki?

SYLWIA KWOCZAŁA: Laura dołączyła do konwoju 7 maja. Dzień później zatrzymały ich siły Khalifa Haftara około 6 km od granicy wschodniej Libii w Sirte. Rozbili obóz i zaczęli negocjacje w sprawie przejazdu. Laura znalazła się w 10-osobowej grupie prowadzącej te rozmowy. W niedzielę, 24 maja, około godz. 9 rano, wysłała mi wiadomość, że za chwilę ruszają na kolejne negocjacje. Już z nich nie wró-

ciła. Ostatnią wiadomość negocjatorzy wysłali do konwoju gdzieś około godz. 15.30. Pisali, że podjechały do nich trzy vany i kontakt z nimi się urwał. Do tej pory nikt z nich się odezwał ani do konwoju, ani do bliskich.

Laura angażuje się mocno w sprawy społeczne i polityczne. To jej pierwsze zatrzymanie?

– Nie, córka wie, jak sobie radzić w takich sytuacjach, czego lepiej nie mówić, nie robić. Można powiedzieć, że ma doświadczenie, już jako nastolatka udzielała się w różnych organizacjach. Angażowała się w sprawy walki o klimat, protestowała pod Ministerstwem Edukacji, kiedy Czarnek objął stanowisko, była zatrzymana i przesłuchiwana podczas Strajku Kobiet, gdy jeszcze była niepełnoletnia. Jest mądra, silna i waleczna. Dodatkowo jest politologiem, pisze zresztą pracę na temat konfliktów bliskowschodnich, więc ma wiedzę o tym obszarze. O jej zachowanie jestem spokojna, ale nie wiem, jak może postąpić druga strona, więc niepokój jest.

Pytała panią o zdanie w kwestii dołączenia do konwoju?

– Powiedziałam, że na jej miejscu nie pojechałabym tam. Ale w tej kwestii się różnimy, a ona jest już dorosła i choć liczy się z moim zdaniem, to decyzje ostatecznie podejmuje sama. Zresztą to nie jest dla niej nowa materia, bo w październiku to właśnie Laura w dużej części koordynowała akcję uwolnienia zatrzymanych wtedy osób z pomocowej Flotylli Sumud. Zna te wszystkie mechanizmy

• Laura Kwoczala uczestniczy w konwoju wiozącym pomoc do Strefy Gazy

FOT. ARCH. PRYWATNE

i dlatego tym bardziej ciężko mi ją było odwieść od tego.

Odezwał się do pani ktoś z rządu w sprawie zatrzymania Laury?

– Chwilę przed naszą rozmową skontaktowało się ze mną Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Sprawa nie jest prosta, bo Polska nie ma żadnych stosunków dyplomatycznych z Libią Wschodnią. Konsul w Tunisie próbuje coś ustalić, ale sytuację utrudnia to, że zaczęło się czterodniowe święto na

koniec ramadanu. Próby kontaktu z libijskimi siłami są podejmowane, ale na razie bez rezultatu. Nie mamy pojęcia, gdzie i w jakich warunkach są przetrzymywani negocjatorzy i na jakiej podstawie ich zatrzymano. We włoskich mediach pojawiły się przypuszczenia, że być może zostali gdzieś przewiezieni w celu deportacji, ale nie są to informacje potwierdzone.

Ma pani kontakt z rodzinami innych zatrzymanych?

– Nie, Laura jest jedyną Polką w tym konwoju lądowym. Nikogo nie znam z tej inicjatywy poza urzędującymi w Warszawie organizatorami akcji. Ustaliłyśmy z Laurą, że będzie się ze mną kontaktować regularnie. Do niedzieli to dobrze działało.

Myśli pani, że to zatrzymanie jakoś wpłynie na zaangażowanie Laury?

– Nie sądzę. Ona od dawna angażuje się w pomoc różnym osobom, zawsze stara się robić jak najwięcej. Gdy jej mówiłam, że sama niczego nie zmieni i że może czasem warto odpuścić, to słyszałam: „Mamo, jeśli tysiąc ludzi pomyśli tak jak ty, to rzeczywiście nic się nie ruszy. Ale jeśli ten tysiąc zacznie działać, to może jednak coś się zmieni”.

Dziś nawet najbardziej szlachetna inicjatywa znajdzie przeciwników, hejterów i Laura to dobrze wie. Mi się zresztą nie mieści w głowie, że robi się problem z dostarczeniem jedzenia i leków cywilom. Nie przepuszcza się lekarzy, wolontariuszy. Oni niosą naprawdę wymierną pomoc, a jej blokowanie to nie tylko dramat potrzebujących ludzi, ale też ogromne koszty całej akcji. Nie rozumiem tego, przecież tu często chodzi o dzieci, starsze osoby czy chorych. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34436722

Prezydent Wrocławia
informuje,
że w dniu 25 maja 2026 r. wywieszony został wykaz nieruchomości niezabudowanej, położonej przy ul. Sikorczej (dz. nr 263/2) przeznaczonej do sprzedaży w trybie bezprzetargowym.

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399), mogą składać wnioski o jej nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

Pełne informacje dotyczące nieruchomości zawiera wykaz wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia – Pl. Nowy Targ 1-8 – obok pokoju nr 102, pierwsze piętro oraz na stronie internetowej bip.um.wroc.pl.

Dodatkowe informacje można uzyskać w pok. 101 Urzędu Miejskiego Wrocławia – Pl. Nowy Targ 1-8, tel. 71 777 71 21.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34436725

Prezydent Wrocławia
informuje,
że w dniu 19 maja 2026 r. wywieszony został wykaz nieruchomości niezabudowanej, położonej przy ul. Kukurydzianej (dz. 15), przeznaczonej do sprzedaży w trybie przetargu ustnego ograniczonego.

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399), mogą składać wnioski o jej nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

Pełne informacje dotyczące nieruchomości zawiera wykaz wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia – Pl. Nowy Targ 1-8 – obok pokoju nr 102, pierwsze piętro oraz na stronie internetowej bip.um.wroc.pl.

Dodatkowe informacje można uzyskać w pok. 126 Urzędu Miejskiego Wrocławia – Pl. Nowy Targ 1-8, tel. 71 777 72 83-84.

OGŁOSZENIE

Wrocław/34436659

Zawodowcy 2026
Wybierz zawód przyszłości!

Centrum Kształcenia Ustawicznego CKZ WROCLAW ezn? elektroniczne zakłady naukowe. LZN 18 ZOE 19 TECHNIKUM NR15 UL. BRAMA ŚRÓDZIENNYCH CIĄGŁYCH 5 ZSE NR 3 Zakład Usług i Usług Technicznych Wrocław ZS Nr2 ZSE 15 TECHNIKUM nr 15 ZSEA ZSE 16 W 19

Urząd Gminy Polkowice
- Wydział Planowania Przestrzennego, Geodezji i Nieruchomości
informuje,

iż na tablicy ogłoszeń w tut. Urzędzie – ul. Rynek 19
oraz na stronie internetowej www.polkowice.pl (w zakładce nieruchomości)
oraz w BIP-ie – zamieszczono wykazy dotyczące:

- **Wydzierżawienia nieruchomości gruntowej zabudowanej w granicach działki nr geod. 638/2 o pow. 0.1812 ha, pow. użytkowa budynku 457,90m², położonej w obr. IV miasta Polkowice.**

Informacje na temat ogłoszenia można uzyskać w Wydziale Planowania Przestrzennego, Geodezji i Nieruchomości – Rynek 19 (pok. 10), tel.76 72-46-781.

Wrocław/34435922

MG-M.6840.7.2025 Skawina, 20.05.2026 r.

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O I PRZETRAGU

Burmistrz Miasta i Gminy w Skawinie ogłasza I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działki nr 510/3 o pow. 0,0631 ha, obj. KW KR31/00024352/8, położonej w Rzozowie.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi – 60 000,00 zł (słownie: sześćdziesiąt tysięcy złotych 00/100). Do ceny osiągniętej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT na wysokości 23%.

Przetarg odbędzie się w dniu **30 czerwca 2026 r. o godz. 12:00** w Sali obrad Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 1, pok. nr 11. Wadium wnoszone w pieniądzu w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacać w Krakowskim Banku Spółdzielczym – Oddział w Skawinie, ul. Słowackiego 1 na konto nr 36 85910007 0020 0560 0013 0005 do dnia **22 czerwca 2026 r.** Wpłata wadium dokonywana przelewem winna być na koncie UMig – Skawina w dniu 22 czerwca 2026 r.

W tytule proszę podać nr działki, której dotyczy wpłata.

Ogłoszenie o przetargu zostało opublikowane na stronie internetowej www.gminaskawina.pl w zakładce Urząd i Rada - ogłoszenia urzędowe oraz w Biuletynie Informacji Publicznej a także wywieszone w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 3 i na tablicach ogłoszeń na terenie Skawiny.

Szczegółowych informacji w sprawie sprzedaży udziela Wydział Mienia i Geodezji, Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 3, pok. nr 5 tel.(12) 277-01-55.

Wyciąg z ogłoszenia Prezydenta Miasta Opola

o III przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 2 (wymagającego przeprowadzenia remontu), położonego w Opolu przy ul. **Ozimskiej 177**, zlokalizowanego na parterze budynku, składającego się z pokoju, kuchni, łazienki, przedpokoju i spiżarni o łącznej **pow. 43,05m²** wraz ze sprzedażą ułamkowej części gruntu w udziale 26,50% obejmującego dz. nr 1090 o pow. 0,0493ha, obręb Opole, KW OP10/00034679/2, niezbędnego do racjonalnego korzystania z lokalu.

Do lokalu przynależy **piwnica nr 5** o pow. **10,88m²**

Instalacje w budynku: wod.-kanal., elektryczna. Ogrzewanie lokalu – piece kaflowe.
Dla lokalu wydane jest świadectwo charakterystyki energetycznej.

W dziale III księgi wieczystej nr OP10/00034679/2 ujawniona jest nieograniczona w czasie, bezpłatna służebność drożności na działce nr 16/1 km. 57 na rzecz kabodocznych właścicieli i posiadaczy działki nr 16/2 (obecnie działka nr 1100) objętej KW nr OP10/00135888/8, polegająca na prawie przejazdu i przechodu istniejącym pasem drożnym szerokości około 5 metrów biegnącym od działki uprawnionej przez działkę obciążoną wzdłuż jej granicy z działką nr 14 (obecnie działka nr 919) do ulicy Ozimskiej.

Przedmiotowa nieruchomości nie jest obciążona innymi ograniczonymi prawami rzeczowymi i nie ma przeszkód prawnych w rozporządzaniu nią.

Przedmiotowa działka leży na terenie objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego osiedla Malinka w Opolu (Uchwała Nr VI/49/07 Rady Miasta Opola z dnia 18.01.2007r.) teren, na którym położony jest budynek oznaczony jest symbolem 3MNu – przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, usługi z zakresu handlu detalicznego, gastronomii, administracji, obsługi ludności i przedsiębiorstw, opieki zdrowotnej.

Na dzień 11.03.2026r. wyznaczono termin I przetargu ustnego nieograniczonego, który zakończy się wynikiem negatywnym.

Na dzień 12.05.2026r. wyznaczono termin II przetargu ustnego nieograniczonego, który zakończy się wynikiem negatywnym.

Przetarg odbędzie się w dniu 7 lipca 2026r. o godz. 10.30 w Urzędzie Miasta Opola – sala nr 312, Rynek 1A, Opole.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi: 186.300,00 zł;	wadium: 19.000,00 zł.
---	------------------------------

Pełną treść ogłoszenia o przetargu zamieszczono na tablicy ogłoszeń UM Opola (Plac Wolności 7-8, korytarz, obok pok. 103), oraz na stronie internetowej UM Opola, Biuletynu Informacji Publicznej www.bip.um.opole.pl.

INFORMACJE DODATKOWE: Urząd Miasta Opola (Plac Wolności 7-8), Wydział Gospodarki Nieruchomościami, pok. 103 i 104, tel. 77/4511832 lub 77/4511843 w dniach pracy Urzędu w godz. 7.30-15.30 (pn. – środa); 7.30-17.00 (czwartek); 7.30-14.00 (piątek).

Zgodnie z art. 70¹ §3 Kodeksu Cywilnego warunki przetargu mogą ulec zmianie, co zostanie niezwłocznie ujęte w treści ogłoszenia.

PREZYDENT MIASTA OPOLA zastrzega sobie prawo odwołania przetargów z uzasadnionej przyczyny.

Kompleksowe Usługi Pogrzebowe

KARAWAN

FIRM POGRZEBOWYCH

TRADYJCJE OD 1981 ROKU

GRUPA

CAŁĄ DOBĘ

również w
Niedziele i Święta

12 411 11 11
12 658 21 11

ul. Bieżanowska 24
8.00 - 20.00 - *tel. całą dobę*

ul. Rakowicka 26a
8.00 - 18.00 (3x-IV godz 8.00-16.00)

ul. Rakowicka 33a
8.00 - 16.00

Cm. Batowice
ul. Powstańców - 8.00 - 15.30

Cm. Grębatów
8.00 - 15.30

302 12 658 21 11

302 12 222 00 30

302 12 412 89 83

302 12 413 63 46

302 12 645 14 35

ul. Sieroszewskiego 5B
8.00 - 15.30 - *tel. całą dobę*

ul. Dolnych Młynów 3
8.00 - 15.00

ul. Reduta 3B
Cm. Batowice - 8.00 - 15.00

ul. Ćwiklińskiej 10
8.00 - 15.00

ul. Wrocławska 8
8.00 - 16.00

302 12 686 61 45

302 12 632 11 22

302 12 222 50 49

302 606 793 279

302 12 631 77 95

www.karawan.pl

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
IF.AB.7820.33.2025.KS/KSz

Wrocław, dnia 22 maja 2026 r.

OBWIESZCZENIE WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Na podstawie art. 11a ust. 1, art. 11d ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 1691),

z a w i a d a m i a m

że na wniosek Inwestora – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, działającego przez pełnomocnika Krzysztofa Michalaka, złożony dnia 12 listopada 2025 r., uzupełniony dnia 19 grudnia 2025 r. oraz dnia 15 stycznia 2026 r. oraz pod względem formalnym w dniu 25 lutego 2026 r., zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, polegającej na budowie drogi ekspresowej S8 – odcinek realizacyjny I Kłodzko – Ząbkowice Śląskie, pododcinek IB Bardo – Ząbkowice Śląskie w wariantcie WPR4 realizowany od km 73+000,00 do km 73+150.8 oraz odcinek realizacyjny II Ząbkowice Śląskie – Łagiewniki w wariantcie WPR1 realizowany od km 73+150.8 do km 80+936,82 w ramach inwestycji nazwanej przez Inwestora jako: „Zaprojektowanie i wybudowanie drogi ekspresowej S8 Wrocław – Kłodzko, zadanie 5 – odc. węzeł Niemcza (bez węzła) – węzeł Ząbkowice Śląskie Północ (z węzłem), długości ok. 7,94 km”.

Wnioskowana inwestycja realizowana będzie na działkach o niżej wymienionych numerach ewidencyjnych gruntów:

Tabela 1 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi ekspresowej S8 klasy S

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Pow. zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			przed podziałem	po podziale	
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	352	352/1	7,8660
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	354/26	354/37	0,7168
3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	364	364/1	0,0811
4	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	51/1	51/2	0,4657
5	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	53	53/1	0,5362
6	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	54	54/1	0,2140
7	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	172/2	172/4	0,0119
8	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	172/2	172/5	0,0011
9	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	173	173/1	0,7274
10	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	196	196/1	0,0512
11	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	214	214/1	1,6005
12	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	215/33	215/63	1,8488
13	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/8	221/21	2,9391
14	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/8	221/22	0,0082
15	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/7	221/18	1,4715
16	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/11	221/14	0,0015
17	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/1	225/27	3,2329
18	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/16	4,7700
19	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/17	0,0140
20	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/18	0,5864
21	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/20	0,0011
22	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/21	0,0019
23	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/22	3,0345
24	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	292	292/1	1,2169
25	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	293	293/1	0,0629
26	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/3	0,1159
27	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	172/3	-	0,6810
28	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/3	-	0,0106
29	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/9	-	0,0017
30	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/6	-	0,0041
31	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/9	-	0,0021
32	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/6	221/26	0,0039
33	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	416	416/1	0,6302
34	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	417	417/1	0,7243
35	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	418	418/1	0,4326
36	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	419	419/1	0,3755
37	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	420	420/1	0,8752
38	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	421	421/1	0,9519
39	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	422/1	422/2	0,9021
40	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	423/2	423/3	0,4991
41	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	432/1	432/2	0,7355
42	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	488/1	488/3	0,2559
43	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	547	547/1	0,0329
44	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	554	554/1	0,0239
45	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	556	556/1	0,0092
46	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	575	575/1	0,0322
47	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	575	575/4	0,0071
48	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	581/1	581/2	0,0058
49	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	582/3	582/5	0,0701
50	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	583/1	583/3	0,1974
51	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	583/2	583/8	0,9205
52	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	583/2	583/9	0,0110
53	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	584/1	584/3	0,5652
54	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	584/1	584/4	0,3083
55	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	584/2	584/10	0,2826
56	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	584/2	584/11	0,3536
57	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	590	590/1	0,1435
58	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	590	590/2	0,5753
59	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	595	595/1	0,0076
60	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	551	551/1	0,0456
61	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	550	550/1	0,0380
62	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	550	550/2	0,0129
63	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	1	1/1	1,0222

64	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	1	1/2	0,1467
65	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	6	6/1	0,0175
66	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	6	6/2	0,0068
67	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	18	18/1	0,1776
68	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	19	19/1	0,0798
69	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	64	64/1	0,0421
70	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	65	65/1	2,6724
71	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	66	66/1	0,0312
72	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	365	365/1	0,0201
73	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	380	380/1	0,5615
74	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	380	380/2	0,2043
75	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	381	381/1	3,5399
76	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	381	381/2	0,1743
77	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	31/1	-	0,0884
78	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	46	46/1	1,0174
79	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	59	59/1	0,0732
80	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	59	59/2	0,0029
81	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	60/2	60/3	0,0438
82	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	60/2	60/4	0,0757
83	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	60/2	60/5	0,3792
84	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	61	61/2	0,0049
85	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	61	61/3	0,0127
86	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	66/8	66/9	0,0496
87	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	85/17	85/18	1,8743
88	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	86/12	86/18	0,0267
89	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	87/7	87/8	1,0534
90	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/1	90/9	0,0290
91	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/1	90/10	0,0997
92	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/2	90/12	1,2773
93	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/3	90/16	0,9606
94	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/4	90/20	0,7902
95	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/5	90/24	1,0633
96	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/6	90/28	1,4098
97	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/7	90/32	0,1492
98	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	557	557/1	0,0135
99	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	65	65/1	0,0402
100	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	85/6	-	0,0073
101	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	86/1	-	0,0023
102	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	86/3	-	0,0035
103	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	87/1	-	0,0078
104	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	88/12	88/36	0,0010
105	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	88/14	-	0,0036
106	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	88/15	-	0,0007
107	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	88/17	-	0,0085
108	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/8	-	0,0064

Tabela 2 Nieruchomość zajęta dla celów budowy drogi ekspresowej S8 klasy S, stanowiąca istniejący pas drogowy drogi krajowej nr 8 klasy GP:

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			przed podziałem	po podziale	
Nieruchomość, na której prace budowlane będą realizowane na podstawie oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, o którym mowa w art. 33 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2026 r., poz. 524, zm. Dz. U. z 2026 r., poz. 605) w związku z art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 311):					
1	022.400.22405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	491/4	491/5	1,0592

Tabela 3 Nieruchomości zajęte dla celów rozbudowy drogi krajowej nr 8 klasy GP

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczanej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
Projektowany pas drogowy drogi krajowej nr DK8 klasy GP					
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	383/2	383/5	0,2330
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	413	413/1	0,0924
3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	414	414/1	0,0915
4	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	416	416/3	0,4787
5	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	422/1	422/4	0,0252
6	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	423/2	423/4	0,0440
7	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	425/3	425/4	0,0496

8	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	352	352/3	0,8844
9	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	555	555/1	0,0407
Nieruchomości stanowiące istniejący pas drogowy drogi krajowej nr 8, na których prace budowlane będą realizowane na podstawie oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane:					
10	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0014 Szklary	348	-	0,2400
11	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	491/4	491/6	0,5173
12	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	491/4	491/7	0,6409

Tabela 4 Nieruchomości stanowiące teren wody płynącej, zajmowane na podstawie art. 20a ust. 1 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki	Powierzchnia zajęcia działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]	Cel czasowego zajęcia
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/4	0,0154	Budowa (kształtowanie) nowego koryta ciek u BN2; Rozbiórka (likwidacja) koryta ciek u LCN1-LCN2; Budowa drogi ekspresowej S8
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/5	0,2567	Budowa (kształtowanie) nowego koryta ciek u BN2; Budowa (kształtowanie) nowego koryta rzeki Sulisławki; Rozbiórka (likwidacja) koryta ciek u LCN1-LCN2; Rozbiórka (likwidacja) koryta ciek u LCN3-LCN4; Budowa drogi ekspresowej S8; Budowa drogi JD2/2PA; Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/3L na działkę 221/20
3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/10	0,0075	Budowa (kształtowanie) nowego koryta rzeki Sulisławki
4	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/12	0,0104	Budowa (kształtowanie) nowego koryta rzeki Sulisławki
5	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/4	0,0143	Budowa (kształtowanie) nowego koryta ciek u BN2; Rozbiórka (likwidacja) koryta ciek u LCN1-LCN2, BN2
6	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/5	0,0259	Budowa (kształtowanie) nowego koryta ciek u BN2 Rozbiórka (likwidacja) koryta ciek u LCN1-LCN22, BN2; Budowa drogi ekspresowej S8
7	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/7	0,0101	Budowa (kształtowanie) nowego koryta rzeki Sulisławki; Budowa wylotu zarurowania JD2/2PA_1
8	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/10	0,0116	Budowa (kształtowanie) nowego koryta rzeki Sulisławki
9	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/11	0,0010	Budowa (kształtowanie) nowego koryta rzeki Sulisławki
10	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/14	0,0096	Budowa (kształtowanie) nowego koryta rzeki Sulisławki
11	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	85/7	0,0199	Regulacja rzeki Ślęży; Budowa (kształtowanie) nowego koryta rzeki Ślęża; Rozbiórka (likwidacja) koryta ciek u LCN5-LCN6; Rozbiórka (likwidacja) koryta ciek u LCN7-LCN8; Budowa drogi ekspresowej S8
12	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	85/8	0,0013	Regulacja rzeki Ślęży; Budowa drogi ekspresowej S8
13	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	85/9	0,0066	Regulacja rzeki Ślęży
14	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	86/2	0,0411	Regulacja rzeki Ślęży; Budowa drogi ekspresowej S8; Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/3P na działkę 85/20;
15	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	86/5	0,0004	Regulacja rzeki Ślęży; Budowa wylotu przepustu JD2/3P_3
16	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	86/6	0,0073	Regulacja rzeki Ślęży
17	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	87/2	0,0142	Budowa (kształtowanie) nowego koryta rzeki Ślęża; Budowa drogi ekspresowej S8
18	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	88/13	0,0051	Budowa (kształtowanie) nowego koryta rzeki Ślęża; Rozbiórka (likwidacja) koryta ciek u LCN5-LCN6; Budowa drogi ekspresowej S8
19	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	88/16	0,0061	Regulacja rzeki Ślęży; Budowa (kształtowanie) nowego koryta rzeki Ślęża; Budowa drogi ekspresowej S8
20	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	88/18	0,0023	Regulacja rzeki Ślęży; Budowa kanału technologicznego dla drogi ekspresowej S8
21	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	88/22	0,0100	Regulacja rzeki Ślęży; Budowa wylotu przepustu JD2/3P_3
22	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	60/1	0,0017	Regulacja rzeki Ślęży; Budowa drogi ekspresowej S8

Tabela 5 Nieruchomość stanowiąca teren linii kolejowej, zajmowana na podstawie art. 20a ust. 1 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki	Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]	Cel zajęcia
1	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	31/2	0,1216	Rozbiórka przejazdu drogowo-kolejowego kat. D w km 36+381 w ciągu linii kolejowej 310 relacji Kobierzycze – Piława Górna; Rozbiórka drogi wewnętrznej we władaniu Gminy Niemcza; Budowa drogi ekspresowej S8; Przebudowa odwodnienia linii kolejowej nr 310 relacji Kobierzycze – Piława Górna wraz z zabezpieczeniem istniejącego kabla doziemnej sieci teletechnicznej firmy DSS Operator

Tabela 6 Nieruchomości zajęte dla celów rozbudowy powiatowej nr DP3004D, klasy G, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
Nieruchomości stanowiące projektowany pas drogowy drogi powiatowej nr DP3004D klasy G					
1	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	1	1/3	0,0245
2	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	1	1/4	0,0119
3	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	2	2/1	0,0483
4	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	3	3/1	0,0024

5	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	19	19/2	0,0321
6	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	20/1	20/3	0,0411
7	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	20/2	20/6	0,0730
8	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	21	21/1	0,0446
9	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	376	376/1	0,0138
10	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	380	380/3	0,1491
11	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	381	381/3	0,0312

Nieruchomości stanowiące istniejący pas drogowy drogi powiatowej nr DP3004D klasy G, dla których wniesiono o wydanie zezwolenia i ograniczenie na czas wykonywania robót zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. i oraz lit. j ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

12	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	18	18/2	0,2298
13	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	18	18/3	0,6205

Tabela 7 Nieruchomości zajęte dla celów rozbudowy powiatowej nr DP3165D, klasy Z, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
Nieruchomości stanowiące projektowany pas drogowy drogi powiatowej nr DP3165D klasy Z					
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	354/26	354/38	0,0096
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	354/26	354/39	0,0622
3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	352	352/2	0,1094
4	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	352	352/4	1,9021
Nieruchomości stanowiące istniejący pas drogowy drogi powiatowej nr DP3165D klasy Z, dla których wniesiono o wydanie zezwolenia i ograniczenie na czas wykonywania robót zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. i oraz lit. j ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych					
5	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	364	364/2	0,3718
6	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	364	364/3	0,0825

Tabela 8 Nieruchomości zajęte dla celów rozbudowy powiatowej nr DP3162D, klasy Z, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
Nieruchomości stanowiące projektowany pas drogowy drogi powiatowej nr DP3162D klasy Z					
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	46	46/1	0,0153
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	47	47/1	0,0094
3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	47	47/2	0,0103
4	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	49	49/1	0,0484
5	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	50	50/1	0,1306
6	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	51/1	51/3	0,2792
7	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	53	53/2	0,1547
8	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	54	54/2	0,1418
9	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	292	292/2	0,1110
10	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	293	293/2	0,0078
11	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	179/2	179/3	0,0037
Nieruchomości stanowiące istniejący pas drogowy drogi powiatowej nr DP3162D klasy Z, dla których wniesiono o wydanie zezwolenia i ograniczenie na czas wykonywania robót zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. i oraz lit. j ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych					
12	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/4	0,3060
13	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/5	0,4660

Tabela 9 Nieruchomości zajęte dla celów rozbudowy drogi gminnej nr DG118420D, klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
Nieruchomości stanowiące projektowany pas drogowy drogi gminnej nr DG118420D klasy D					
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	413	413/2	0,1471
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	414	414/2	0,4069
3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	416	416/2	0,3316
Nieruchomości stanowiące istniejący pas drogowy drogi gminnej nr DG118420D klasy D, dla których wniesiono o wydanie zezwolenia i ograniczenie na czas wykonywania robót zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. i oraz lit. j ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych					
4	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	555	555/2	0,0435

Tabela 10 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi gminnej bez nadanego numeru oznaczonej jako JD2/1L klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	414	414/3	0,1647
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	416	416/4	0,1996
3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	417	417/2	0,0989
4	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	418	418/2	0,0654
5	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	419	419/2	0,0798
6	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	420	420/2	0,1571
7	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	421	421/2	0,1708
8	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	422/1	422/3	0,0009

Tabela 11 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi gminnej bez nadanego numeru oznaczonej jako JD2/2L klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	432/1	432/4	0,1620
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	582/3	582/7	0,0123
3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	583/1	583/5	0,0356
4	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	583/2	583/11	0,2008
5	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	584/1	584/5	0,0997
6	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	584/2	584/12	0,1105
7	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	590	590/4	0,0269
8	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	590	590/6	0,1090
9	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	595	595/2	0,0025
10	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	214	214/2	0,0369
11	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	547	547/2	0,0118
12	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	550	550/3	0,0074
13	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	550	550/5	0,0011
14	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	551	551/3	0,0082
15	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	554	554/3	0,0060
16	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	575	575/3	0,0161
17	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	584/1	584/7	0,0011

Tabela 11 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi gminnej bez nadanego numeru oznaczonej jako JD2/2P – JD2/2PA klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	423/2	423/5	0,0136
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	432/1	432/3	0,2183
3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	581/1	581/3	0,0375
4	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	582/3	582/6	0,0201
5	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	583/1	583/4	0,0428
6	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	583/2	583/10	0,2118
7	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	584/1	584/6	0,2026
8	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	584/2	584/13	0,0014
9	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	590	590/3	0,0416
10	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	590	590/5	0,1527
11	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	214	214/3	0,4559
12	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	488/1	488/4	0,0592
13	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	550	550/4	0,0093
14	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	551	551/2	0,0108
15	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	554	554/2	0,0074
16	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	556	556/2	0,0239
17	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	575	575/2	0,0270
18	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/7	221/19	0,0934
19	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/6	221/25	0,0072
20	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/19	0,9084

Tabela 12 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi gminnej bez nadanego numeru oznaczonej jako JD2/3L klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	51/1	51/4	0,0091
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	173	173/2	0,2973
3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	174	174/1	0,0337
4	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	175/1	175/3	0,0249
5	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/1	225/28	0,7646
6	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	196	196/2	0,0153
7	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/8	221/23	0,0022
8	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/23	0,7132

Tabela 13 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi gminnej bez nadanego numeru oznaczonej jako JD2/3P klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
1	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	59	59/3	0,0370
2	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	60/2	60/3	0,1106
3	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/1	90/8	0,0896
4	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/2	90/13	0,0815

5	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	50	50/1	0,0262
6	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	61	61/1	0,0099
7	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	86/12	86/17	0,0089

Tabela 14 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi gminnej bez nadanego numeru oznaczonej jako JD2/4L klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	215/33	215/64	0,4490
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	292	292/3	0,1602
3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	293	293/3	0,1447

Tabela 15 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi gminnej bez nadanego numeru oznaczonej jako JD2/4L klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
1	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/2	90/14	0,0714
2	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/3	90/17	0,2400
3	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/4	90/21	0,2070
4	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/5	90/25	0,2242
5	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/6	90/29	0,4025
6	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/7	90/33	0,0724
7	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	87/7	87/9	0,0084
8	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	557	557/2	0,0805

Tabela 15 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi gminnej bez nadanego numeru oznaczonej jako JD2/4P klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
1	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	46	46/2	0,2238
2	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	60/2	60/4	0,0065
3	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	64	64/2	0,0530

Tabela 15 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi gminnej bez nadanego numeru oznaczonej jako JD2/5L klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale	
1	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	1	1/5	0,3119
2	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	6	6/4	0,0064
3	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	380	380/5	0,1325
4	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	380	380/6	0,1153

Tabela 16 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi gminnej bez nadanego numeru oznaczonej jako JD2/5P klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale pod inwestycję	
1	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	19	19/3	0,0159
2	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	20/1	20/4	0,0187
3	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	20/2	20/7	0,0376
4	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	21	21/2	0,0732
5	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	376	376/2	0,0660

Tabela 17 Nieruchomości zajęte dla celów budowy drogi gminnej bez nadanego numeru oznaczonej jako JD2/6P klasy D, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
			Przed podziałem	Po podziale pod inwestycję	
1	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	1	1/6	0,1104
2	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	65	65/2	0,0358
3	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	6	6/3	0,0022
4	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	380	380/4	0,1025
5	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	381	381/4	0,7595

Tabela 18 Nieruchomości zajęte dla celów obowiązku rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania, budowy sieci uzbrojenia terenu, budowy i przebudowy urządzeń wodnych, budowy zjazdów, zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. c, lit. e, lit. f, lit. h ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych:

L.p.	Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia czasowego działki [ha]	Cel czasowego zajęcia
			Przed podziałem	Po podziale		
1	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	352	352/5	0,0014	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV
2	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	352	352/5	0,0107	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV

3	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	352	352/5	0,0019	Budowa doziemnej sieci telekomunikacyjnej	44	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	179/2	179/4	0,0035	Budowa zjazdu zwykłego z drogi powiatowej DP3162D na działkę 179/4
4	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	352	352/6	0,0052	Budowa doziemnej sieci telekomunikacyjnej	45	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	214	214/4	0,0028	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/2L na działkę 214/4
5	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0001 Bobolice	352	352/6	0,0231	Budowa (wykonanie) kanalizacji deszczowej w postaci rurociagu odpływowego ze zbiornika retencyjnego ZB.2.1	46	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	214	214/4	0,0029	Budowa i przebudowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-T3
6	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0003 Brodziszów	7	-	0,0010	Rozbiórka doziemnej sieci telekomunikacyjnej	47	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	214	214/5	0,5186	Rozbiórka sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
7	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0003 Brodziszów	374/3	-	0,0003	Rozbiórka doziemnej sieci telekomunikacyjnej	48	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	214	214/5	0,5186	Budowa sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
8	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0003 Brodziszów	374/4	-	0,0003	Rozbiórka doziemnej sieci telekomunikacyjnej	49	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	214	214/5	0,0031	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/2P na działkę 214/5
9	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	46	46/2	0,0059	Budowa doziemnej sieci telekomunikacyjnej	50	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	215/33	215/65	0,0128	Rozbiórka sieci gazowej doziemnej w/c
10	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	46	46/2	0,0064	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV	51	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	215/33	215/65	0,0128	Rozbiórka sieci gazowej doziemnej w/c
11	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	47	47/3	0,0223	Budowa doziemnej sieci telekomunikacyjnej	52	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	215/33	215/65	0,1779	Budowa sieci gazowej doziemnej w/c
12	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	47	47/3	0,0395	Rozbiórka sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV	53	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	215/33	215/66	0,3924	Rozbiórka sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
13	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	47	47/3	0,0395	Budowa sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV	54	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	215/33	215/66	0,6334	Budowa sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
14	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	47	47/3	0,0257	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV	55	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/24	0,3400	Rozbiórka sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
15	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	49	49/2	0,0304	Budowa doziemnej sieci telekomunikacyjnej	56	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/24	0,3400	Budowa sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
16	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	49	49/2	0,0288	Budowa sieci gazowej doziemnej w/c	57	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/24	0,0018	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/2PA na działkę 225/24
17	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	49	49/2	0,0158	Rozbiórka sieci gazowej doziemnej w/c	58	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	221/7	221/20	0,0027	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/3L na działkę 221/20
18	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	49	49/2	0,0088	Rozbiórka sieci gazowej doziemnej w/c	59	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/26	0,7577	Rozbiórka sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
19	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	49	49/2	0,0204	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV	60	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/15	225/26	0,7577	Budowa sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
20	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	50	50/2	0,0253	Budowa doziemnej sieci telekomunikacyjnej	61	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	292	292/4	0,2459	Rozbiórka sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
21	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	50	50/2	0,0250	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV	62	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	292	292/4	0,2712	Budowa sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
22	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	51/1	51/5	0,0126	Budowa doziemnej sieci telekomunikacyjnej	63	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	292	292/4	0,0048	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV
23	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	51/1	51/5	0,0108	Budowa sieci kanalizacji deszczowej	64	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	293	293/4	0,0018	Rozbiórka doziemnej sieci telekomunikacyjnej
24	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	51/1	51/5	0,0125	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV	65	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	293	293/4	0,1920	Budowa sieci gazowej doziemnej w/c
25	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	51/1	51/5	0,0260	Budowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-S8	66	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	293	293/4	0,0036	Rozbiórka sieci gazowej doziemnej w/c
26	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	53	53/3	0,0225	Budowa doziemnej sieci telekomunikacyjnej	67	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	293	293/4	0,0258	Rozbiórka sieci gazowej doziemnej w/c
27	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	53	53/3	0,0530	Budowa sieci kanalizacji deszczowej	68	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	56/1	-	0,0054	Budowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-S8
28	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	53	53/3	0,0185	Budowa sieci kanalizacji deszczowej	69	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	183/3	-	0,0051	Budowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-S8
29	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	53	53/3	0,0197	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV	70	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	55	-	0,0034	Budowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-S8
30	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	53	53/3	0,0263	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV	71	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/4	0,0200	Rozbiórka doziemnej sieci telekomunikacyjnej
31	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	53	53/3	0,0054	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV	72	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/4	0,0019	Budowa doziemnej sieci telekomunikacyjnej
32	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	53	53/3	0,0054	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV	73	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/4	0,0111	Rozbiórka sieci gazowej doziemnej w/c
33	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	53	53/3	0,0263	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV	74	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/4	0,0088	Rozbiórka sieci gazowej doziemnej w/c
34	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	54	54/3	0,0267	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV	75	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/4	0,0128	Budowa sieci gazowej doziemnej w/c
35	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	54	54/3	0,0005	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV	76	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/4	0,0787	Rozbiórka doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV
36	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	54	54/3	0,0267	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV	77	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/4	0,0062	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV
37	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	54	54/3	0,0005	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV	78	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/5	0,0165	Rozbiórka doziemnej sieci telekomunikacyjnej
38	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	54	54/3	0,0078	Budowa sieci kanalizacji deszczowej	79	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/5	0,0083	Budowa doziemnej sieci telekomunikacyjnej
39	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	173	173/3	0,0058	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/3L na działkę 173/3	80	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/5	0,0855	Rozbiórka doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV
40	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	174	174/2	0,0046	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/3L na działkę 174/2	81	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/5	0,0155	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV
41	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	179/2	179/4	0,0278	Rozbiórka sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV	82	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	300/2	300/5	0,0412	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV
42	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	179/2	179/4	0,0278	Budowa sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV	83	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	225/1	225/29	0,0042	Budowa kanału technologicznego (studnia)
43	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0013 Sulisławice	179/2	179/4	0,0021	Budowa doziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV	84	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	416	416/5	0,0050	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/1L na działkę 416/5

85	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	419	419/3	0,0026	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/1L na działkę 419/3
86	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	421	421/4	0,0002	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/1L na działkę 422/5
87	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	422/1	422/6	0,0180	Budowa zjazdu zwykłego z drogi krajowej DK8 na działkę 422/6
88	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	422/1	422/6	0,0034	Budowa ziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV
89	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	422/1	422/6	0,0027	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
90	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	422/1	422/5	0,0334	Rozbiórka napowietrznej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV
91	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	422/1	422/5	0,0334	Budowa napowietrznej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV
92	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	422/1	422/5	0,0059	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/1L na działkę 422/5
93	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	423/2	423/6	0,0143	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
94	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	423/2	423/6	0,0349	Budowa ziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV
95	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	488/1	488/5	0,0003	Rozbiórka ziemnej sieci telekomunikacyjnej
96	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	488/1	488/5	0,0012	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
97	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	488/1	488/6	0,0007	Rozbiórka ziemnej sieci telekomunikacyjnej
98	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	488/1	488/6	0,0018	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
99	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	555	555/2	0,0202	Budowa ziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV
100	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	575	575/6	0,0433	Budowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-T3
101	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	575	575/5	0,0052	Rozbiórka (likwidacja) koryta rowu melioracyjnegoLRM1-LRM2
102	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	575	575/5	0,0385	Budowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-T3
103	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	581/1	581/4	0,0090	Budowa ziemnej sieci elektroenergetycznej SN 20 kV
104	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	581/1	581/4	0,0560	Rozbiórka sieci napowietrznej elektroenergetycznej SN 20 kV
105	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	581/1	581/4	0,0560	Budowa sieci napowietrznej elektroenergetycznej SN 20 kV
106	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	584/1	584/8	0,0078	Budowa i przebudowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-T3
107	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	584/2	584/14	0,0086	Budowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-T3
108	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	551	551/4	0,0030	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/2P na działkę 551/4
109	022405_5 Ząbkowice Śląskie – Obszar Wiejski	0016 Zwrócona	551	551/5	0,0037	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/2L na działkę 551/5
110	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	1	1/7	0,0261	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
111	022405_5 Niemcza – obszar wiejski	0016 Zwrócona	550	550/6	0,0016	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/2P na działkę 550/6
112	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	1	1/7	0,0056	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/6P na działkę 1/7
113	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	1	1/8	0,0034	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
114	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	1	1/8	0,0062	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
115	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	2	2/2	0,0238	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
116	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	2	2/2	0,0014	Budowa zjazdu zwykłego z drogi powiatowej DP3004D na działkę 2/2
117	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	3	3/2	0,0028	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
118	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	3	3/2	0,0008	Budowa ziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV
119	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	7	-	0,0455	Budowa (wykonanie) kanalizacji deszczowej w postaci rurociągu odpływowego ze zbiornika retencyjnego ZB.2.8
120	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	8	-	0,0037	Budowa (wykonanie) kanalizacji deszczowej w postaci rurociągu odpływowego ze zbiornika retencyjnego ZB.2.8

121	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	10	-	0,0230	Budowa (wykonanie) kanalizacji deszczowej w postaci rurociągu odpływowego ze zbiornika retencyjnego ZB.2.8
122	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	15	-	0,0029	Budowa (wykonanie) kanalizacji deszczowej w postaci rurociągu odpływowego ze zbiornika retencyjnego ZB.2.8
123	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	18	18/2	0,0118	Rozbiórka ziemnej sieci telekomunikacyjnej
124	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	18	18/2	0,0013	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
125	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	18	18/2	0,1406	Rozbiórka sieci gazowej śr/c
126	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	18	18/3	0,0194	Rozbiórka ziemnej sieci telekomunikacyjnej
127	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	18	18/3	0,0007	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
128	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	18	18/3	0,0032	Budowa ziemnej sieci elektroenergetycznej nN 0,4 kV
129	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	18	18/3	0,1877	Rozbiórka sieci gazowej ziemnej ś/c
130	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	380	380/7	0,0056	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/6P na działkę 380/7
131	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	380	380/7	0,0176	Budowa (wykonanie) kanalizacji deszczowej w postaci rurociągu odpływowego ze zbiornika retencyjnego ZB.2.8
132	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	380	380/8	0,0152	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
133	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	380	380/8	0,0095	Budowa ziemnej sieci telekomunikacyjnej
134	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	381	381/5	0,1053	Budowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-P3
135	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	381	381/5	0,0279	Budowa i rozbudowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-P5
136	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	381	381/5	0,0279	Rozbiórka (likwidacja) koryta rowu melioracyjnego LRM3-LRM4
137	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	381	381/6	0,0040	Budowa zjazdu zwykłego z drogi powiatowej DP3004D na działkę 381/6
138	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	381	381/6	0,0432	Budowa i rozbudowa urządzenia wodnego w postaci rowu R-P5
139	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0008 Przerzeczyn Zdrój	60/2	60/5	0,0061	Budowa kanału technologicznego (studnia)
140	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	66/8	66/10	0,0143	Rozbiórka sieci gazowej ziemnej w/c
141	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	66/8	66/10	0,0297	Rozbiórka sieci gazowej ziemnej w/c
142	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	66/8	66/10	0,0180	Budowa sieci gazowej ziemnej w/c
143	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	66/8	66/10	0,2518	Rozbiórka sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
144	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	66/8	66/10	0,2518	Budowa sieci napowietrznej elektroenergetycznej WN 110 kV
145	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	85/17	85/20	0,0211	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/3P na działkę 85/20
146	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/6	90/31	0,0068	Budowa sieci gazowej ziemnej w/c
147	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/6	90/31	0,0367	Budowa sieci gazowej ziemnej w/c
148	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/7	90/34	0,0374	Budowa sieci gazowej ziemnej w/c
149	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/7	90/34	0,0526	Budowa sieci gazowej ziemnej w/c
150	020207_5 Niemcza – obszar wiejski	0009 Ligota Mała	90/7	90/34	0,0344	Budowa zjazdu zwykłego z projektowanej drogi gminnej JD2/4L na działkę 90/34

Zgodnie z art. 49 § 2 *Kodeksu postępowania administracyjnego*, wskazuję dzień 28 maja 2026 r. – data ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Miasta i Gminy w Niemczu, Urzędu Miejskiego w Ząbkowicach Śląskich, w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów oraz w prasie lokalnej, jako ten w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie. Zawiadomienie niniejsze po upływie czternastu dni od wskazanego powyżej terminu uważa się za dokonane ze skutkiem prawnym z dniem 11 czerwca 2026 r.

Informuję, zgodnie z przepisem art. 10 § 1 w związku z art. 73 § 1 *Kodeksu postępowania administracyjnego*, że strony postępowania uprawnione są do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym, składania wszelkich dodatkowych wyjaśnień i dokumentów mogących mieć znaczenie dla sprawy w siedzibie Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, pl. Powstańców Warszawy 1, Wydział Infrastruktury, pokój 2103 (kancelaria), w godzinach pracy Urzędu. Z dokumentacją można zapoznać się po uprzednim umówieniu terminu wizyty telefonicznie lub e-mailowo: (71) 340 64 63 (e-mail: k.slowinska@duw.pl) – w terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia. Uprawnienie to przysługuje stronie w każdym stadium postępowania.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Antczak

Dyrektor Wydziału Infrastruktury

/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym,

weryfikowanym

przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikat/

Nerwy Igi Świątek w Paryżu

Lepiej grała Iga Świątek, czy lepiej śpiewały dzieci na trybunach Court Philippe Chatrier? Trudno rozstrzygnąć. Za to uczciwie trzeba powiedzieć, że i Polce, i francuskiej publiczności zdarzało się zafalszować

Łukasz Jachimiak

KORESPONDENCJA Z PARYŻA

„Uuu” – poniosło się po trybunach Court Philippe Chatrier, gdy Sara Bejlek potężnie odegrała od razu po serwisie Świątek. Czeszka zaczęła mecz niesamowicie soczystym forhendowym winnerem. Bądźmy szczerzy: na to spotkanie przyszło niewielu kibiców. Raczej nikt w Paryżu nie spodziewał się, że w środę od godziny 12 na centralnym korcie Rolanda Garrosa zacznie się dziać historia, której nie można przegapić. I mimo obiecującego początku, w tym meczu naprawdę nie stało się nic nadzwyczajnego.

Na papierze można było wykazywać, że starcie dwóch mistrzyń Rolanda Garrosa zapowiada się ciekawie. Ale przecież gdy w 2022 roku Świątek demolowała tu kolejne rywalki w drodze do swojego drugiego tytułu mistrzyni French Open, Bejlek błyszczała tylko w turnieju dziewcząt. I to wśród deblistek.

Owszem, Bejlek to ciekawa zawodniczka. Szybka, grająca inteligentnie, szczególnie trudna przeciwniczka, bo leworęczna. W światowym rankingu już wysoko – na 35. miejscu. W tym roku już z wywalczonym tytułem. W lutym w Abu Zabi imprezę rangi WTA 500 zaczęła od kwalifikacji i najpierw w nich pokonała dwie rywalki, a następnie, już w turnieju głównym, wygrała z pięcioma kolejnymi. Krueger, Ostapenko, Kartal, Tauson, Aleksandrova – 20-latką z Moraw biła tam naprawdę uznane marki. Niedawno Bejlek przeżyła w Emiratach najlepszy tydzień w karierze. A teraz na pewno marzyło jej się, żeby to przebić w Paryżu.

Świątek musiała zrobić swoje

Po zaledwie siedmiu minutach meczu Bejlek przegrywała już 0:2. Mimo świetnej, ofensywnej akcji w pierwszym punkcie, sama szybko została zepchnięta do obrony. I co? I tyle zostało z jej marzeń? Na to wyglądało. Co prawda kolejny pomruk zdziwienia przeszedł przez trybuny, gdy Świątek nie dołożyła gema na 3:0. Niespodziewanie straciła wtedy swoje podanie. Ale generalnie temperatura tego meczu była dużo niższa niż temperatura powietrza w jego trakcie (ponad 30 stopni Celsjusza).

Co jakiś czas dzieci na trybunach wznosiły okrzyk imitujący słynną trąbkę z paso-dobrze z korridy. Przebudzały tym starszych, którzy odpowiadali chóralnie „Ole!”. Nie był to chór na miarę pełnych możliwości tego obiektu. Ale nie ma co się dziwić – Court Philippe Chatrier ma 15 225 miejsc, a co najmniej dwóch trzecich krzesełek nikt nie zajmował.

„Allez, Sara!” – próbował ktoś przebudzić Czeszkę, gdy Polka „odjeżdżała” jej na 4:1 w pierwszym secie. Ale Bejlek wcale nie brakowało ikry. Ona chciała, i to bardzo. Od efektownej pierwszej akcji. Igi nie bardzo

• Po meczu z Sarą Bejlek wiadomo: Iga Świątek musi poprawić serwis

FOT. CHRISTOPHE PETIT TESSON

Temperatura tego meczu była dużo niższa niż temperatura powietrza w jego trakcie (ponad 30 stopni Celsjusza)

gę podanie Igi i coraz częściej punktowała. Doprowadziła do gry na przewagi. W niej Świątek najpierw zmarnowała pierwszą piłkę setową, a po chwili zepsuła aż cztery serwisy z rzędu! I w taki niepokojący sposób – dwoma kolejnymi podwójnymi błędami serwisowymi – skończyła gema, który miał skończyć pierwszą partię.

Zamiast 6:1 mieliśmy więc na tablicy wynik 5:2. Za moment, przy serwisie Bejlek, Świątek wypracowała sobie dwa kolejne setbole. Co prawda oba zmarnowała popelniając niewymuszone błędy, ale wreszcie kolejną szansę wykorzystała.

Świątek musi to poprawić

Dopiero czwarty setbol skończył wreszcie partię trwającą 45 minut. Wynik 6:2 dla Świątek oddawał jej przewagę. Ale choć przed drugim setem chyba wszyscy na Court Philippe Chatrier czuli, że to będzie ostatnia część meczu, ci, którzy sympatyzują ze Świątek, chcieli zobaczyć jej lepszą grę.

Drugi set zaczął się od przeciągania liny w gemie serwisowym Igi. Breakpointów dla Bejlek nie było, ale obejrzelśmy aż 14 punktów, a Świątek wykorzystała dopiero piątą okazję, żeby wyjść na 6:2, 1:0. Po drodze popelniała dwa kolejne podwójne błędy serwisowe. I w pewnym momencie zirytowana zaczęła coś mówić w kierunku Roiga i siedzących z nim w boksie Darii Abramowicz oraz Macieja Ryszczyka.

Idąc po prowadzenie 6:2, 2:0 Świątek w jednej z akcji zdenerwowała uderzyła się pięścią w udo. To była reakcja na wyrzucony w aut forhend. Za moment zadowolona krzyknęła: „Jazda”, bo znów przełamała rywalkę. Ale kolejny raz po przełamaniu sama sobie włożył kij w szprychy. Serwisem. Bejlek zmniejszyła straty na 2:6, 1:2, już trzeci raz przełamując Świątek. To było wymowne, że w tamtym momencie Czeszka wszystkie swoje gemy wygrała przy serwisie Polki.

Ostatecznie Iga Świątek wygrała w drugiej rundzie Rolanda Garrosa 6:2, 6:3, po godzinie i 34 minutach. W kolejnym pojedynku zmierzy się z Magdą Linette, która po trzysetowym boju pokonała w środę Jelenę Ostapenko 6:2, 2:6, 6:2. ●

SPORT.PL

■ Relacje z kolejnych meczów Polek i Polaków na kortach Rolanda Garrosa

■ Po finale Ligi Konferencji

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na Sport.pl

Zapraszamy na Sport.pl+. Subskrypcja za 1 zł miesięcznie przez pół roku. Płatność 6 zł z góry za 6 miesięcy, potem 9,90 zł co cztery tygodnie.

mogła. Świątek, nawet mimo swoich problemów, to dla niej jednak za wysoka półka.

Nie weszła w turniej z drzwiami

Iga Świątek nie weszła w tegorocznego Rolanda Garrosa spektakularnie. W pierwszej rundzie z niespełna 18-letnią Emerson Jones (6:1, 6:2) miewała chwilowe zacięcia. Wtedy przegrała dwa gemy przy swoim serwisie. Teraz znów jej podanie nie zawsze było najwyższej jakości. W wymianach również bywało, że przesadzała z chęcią trafienia w linię i nieco się myliła. Niby wszystko działało się pod jej kontrolą, niby czuło się, że nawet jak Iga coś zepsuła, to wiedziała, że zaraz i tak naprawi. Ale też widać było, że Świątek się swoimi błędami trochę denerwuje, że chciała, żeby ich było mniej. Że nie rozstawia rywalkę po kątach, jak to wiele razy robiła w pierwszych wielkoszlemowych rundach. Że ciągle szuka swojego najlepszego grania i pewności siebie.

Najgorzej wyglądał siódmy gem pierwszego seta. Świątek prowadziła 5:1 i serwowała. Zdawało się, że idzie po spokojne 6:1.

Kibice już nawet w trakcie jednej z wymian wyśpiewywali swój hiszpański motyw muzyczny, typowy dla Rolanda Garrosa. Złamałi tym tenisową etykietę. Ale hiszpański trener Igi Francisco Roig w tamtym momencie pewnie nie miał im tego za złe. Wówczas musiał być skupiony tylko na tym, co robiła jego zawodniczka. Im dłużej trwał gem, tym bardziej Świątek się męczyła ze swoim serwisem. Bejlek odważnie atakowała dru-

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
Telefon: 22 555 66 00 (czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utiko
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych:
facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl,
instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

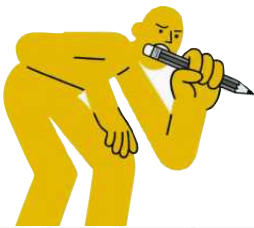
WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak

REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44

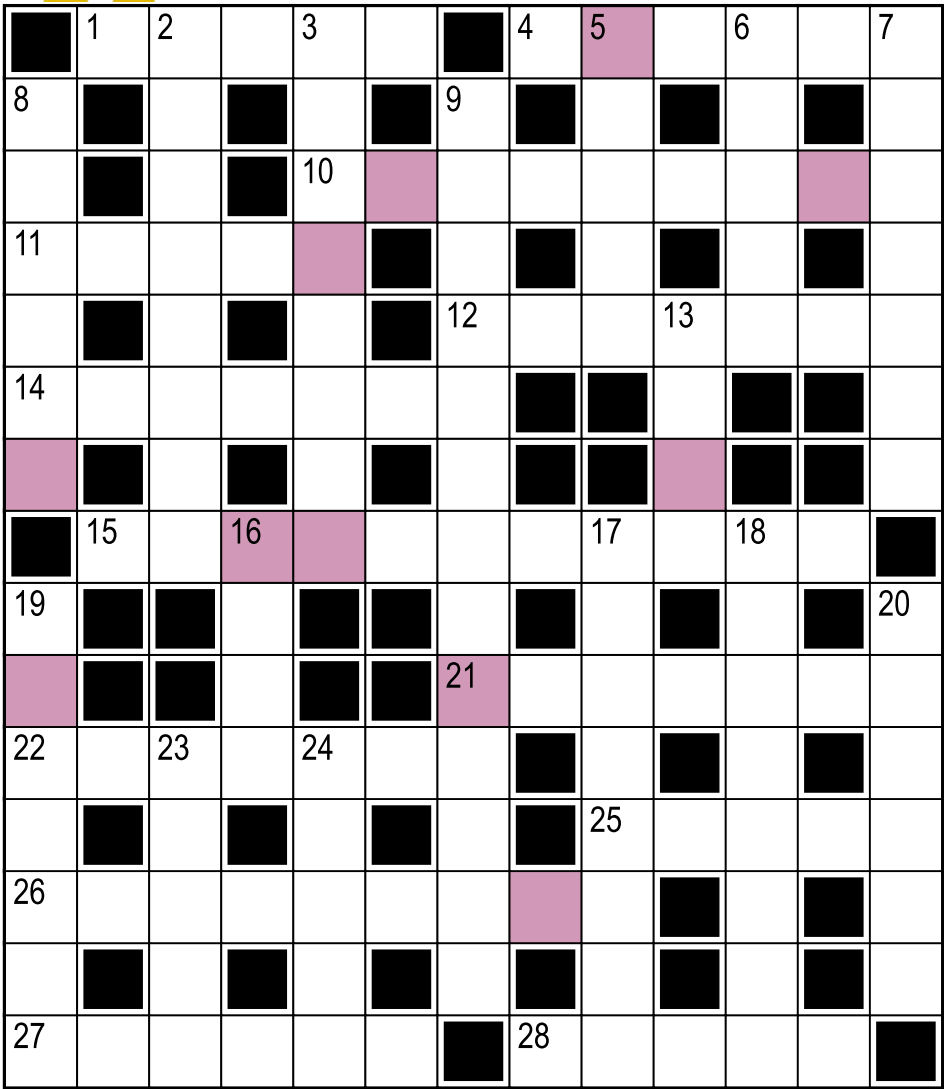
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

34433705

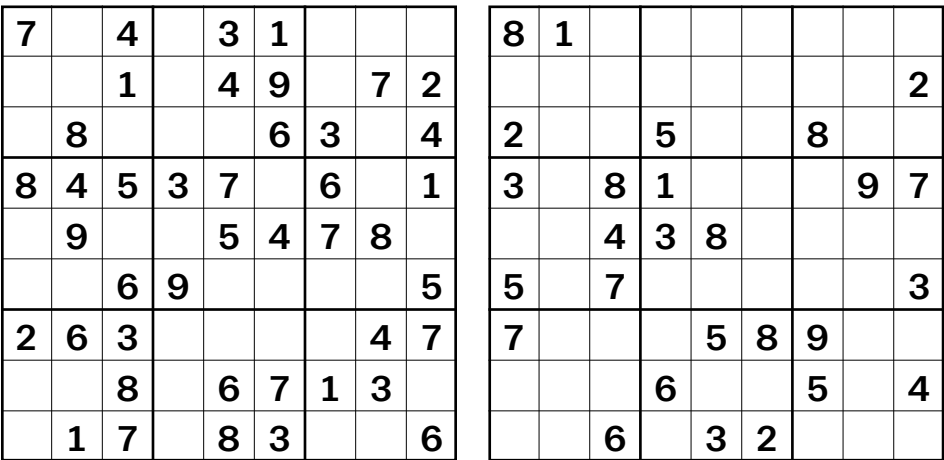
krzyżówka

Hasło:

Rozwiązanie „krzyżówki” nr 39 z 27.05:
Poziomo: 1) opera 4) rozwód 10) kardiolog 11) motyw 12) Hanojka 14) śledzie 15) beztalencie 21) gejzery 22) tabasco 25) miecz 26) fortepian 27) nożyce 28) skaza
Pionowo: 2) portfele 3) rekwizyt 5) Orion 6) wolej 7) dogmaty 8) Zamość 9) archeologowie 13) owoc 16) Zima 17) najemnik 18) Ireneusz 19) patefon 20) tyczek 23) baraż 24) szewc
Hasło: Radio na baterie.

su do ku

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

- Poziomo:**
1) „Gdzie ta keja, a przy niej ten ...?”
4) miejsce bitwy wojsk Chodkiewicza z armią turecką w 1621 r.
10) jadalnia w klasztorze
11) „... w Srebrnym Jeziorze”, powieść Karola Maya
12) obsługują klientów przy barze
14) Jan Marcin (zm. 1973) , ilustrator wielu książek dla dzieci
15) Ewa, trenerka fitness, osobowość medialna
21) „... Trzech Króli”, komedia Szekspira
22) jeśli Augiasza, to nie zapraszam
25) kolor mandarynkowy
26) rasa psów obronnych o krótkiej sierści
27) karteczka z zapiskami
28) oddanie konturów przedmiotu

- Pionowo:**
2) publikacja z utworami różnych autorów lub z dziełami powstałymi w danym czasie
3) środek chwastobójczy
5) e-włamywacz
6) „A mnie się marzy kurna ...”, zwyczajna izba zbita z prostych desek”
7) posadzka ułożona z barwnych kawałków szkła, kamieni itp.
8) ciągniki „made in Poland”
9) spreparowanie np. dowodów, by pogrążyć kogoś przed sądem
13) miłośnik kąpiei w lodowatej wodzie
16) instrument Tytusa Wojnowicza
17) na celowniku harpunników
18) optywowe ... samochodów wyścigowych
19) mięso z łędzwiowej części wołu
20) Sławomir, napisał dramat „Tango”
23) mityczny tytan podtrzymujący sklepienie niebios
24) uczeń z potężną alergią na podręczniki

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy
na Twoje
uwagi i pomysły

ROZRYWKA
@WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężkiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

Z	R	B	I	K	S	I
Ę	F	E	C	Z	K	C
K	N	J	A	I	A	Ś
E	A	K	G	E	U	U
Ż	I	Y	B	I	O	R
P	Z	D	Ę	S	W	E
R	A	K	I	T	C	I
E	L	G	I	K	Y	K
M	I	E	R	Z	Y	I

uściski brzęk premierzy kierowcy iglaki sędzia fejk biegaczka

Hasło z 27.05: inwentarz

skojarzenia

Góra	Rocznik	Konie	Przeróbka
Trawestacja	Olej	Kolor	Miniatura
Model	Remiks	Polana	Przebieg
Akwarela	Opona	Cover	Marina

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 27.05:
Wędkarskie akcesoria: Kasarek, Błyszcz, Haczyk, Gruntówka. **"Szkłana ...":** Pogoda, Pułapka, Menażeria, Kula. **Klasyka kina grozy:** Lśnienie, Omen, To, Psychoza. **Słowa kończące się pierwiastkami chemicznymi:** Medycyna, Kosiarka, Żargon, Połów

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34426992

Słowno

Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka

Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej

Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia

KURS NA POMORZE

Czwartek, 28 maja 2026 | Redaktorka prowadząca Kamilla Sierocka

wyborcza.pl

FOT. Cezary Aszkiewicz / AGENCJA WYBORCZA.PL

Nowy trend w turystyce na Pomorzu

Przyjedź, zbierz śmieci, napraw drogę, policz ptaki ▶ 2-3

Paweł Wojciechowski

Turystyka w latach 80. i 90., a nawet na początku lat 2000 rozwijała się bardzo dynamicznie, ale z wszystkimi tego konsekwencjami: ekspansją w środowisko, ingerencją w lokalną kulturę, tradycję. Dlatego jej wpływ często był negatywny.

Organizatorzy wypoczynku starali się zapewnić turystom różnorodne możliwości spędzania wolnego czasu, niekoniecznie przejmując się tym, jaki turystyka ma wpływ na otoczenie. W całym kraju można znaleźć przykłady hoteli i pensjonatów budowanych w siedliskach zwierząt chronionych, w obszarach przyrodniczo wyjątkowych, które w teorii powinny być wolne od masowych wycieczek. Na Wybrzeżu obiekty turystyczne powstawały na wydmach, turystyka przemysłowa wchodziła na tereny dziewicze.

– Z początkiem XXI wieku zaczęto mówić, że turystyka powinna rozwijać się w sposób bardziej zrównoważony, czyli taki, który nie pogarsza stanu miejsca, gdzie świadczone są usługi turystyczne – mówi Łukasz Magrian, dyrektor Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej. – Nie chodzi tylko o aspekty przyrodnicze, czy środowiskowe, ale także elementy związane z wpływem turystyki na lokalną społeczność, na lokalną gospodarkę, kulturę. Standard turystyki zrównoważonej przyswiera już hotelarzom i operatorom turystycznym od wielu lat.

Turystyka zrównoważona dała początek jeszcze bardziej odpowiedzialnemu myśleniu o otoczeniu: zaczęto uprawiać turystykę regeneratywną.

Co to takiego?

Rabat za worek śmieci

Zacznijmy od definicji. Regeneracja to proces przywracania do stanu, jaki produkt czy przedmiot miał, gdy był nowy. A regeneracja w turystyce?

– Zakłada wywieranie pozytywnego wpływu na środowisko, społeczność i lokalne dziedzictwo kulturowe. Regeneratywność w turystyce wykracza poza ideę „nie szkodzić” – tłumaczy Łukasz Magrian. – Idea polega na tym, żeby turyści, którzy odkrywają i doświadczają odwiedzanych miejsc, koncentrowali się na tym, aby te miejsca w jakiś sposób ubogacić, wesprzeć miejscową społeczność, wywrzeć pozytywny wpływ na otoczenie.

Przykładów aktywności, wpisanych w turystykę regeneratywną, nie brakuje. Może to być nauka lokalnego haftu, uprawianie dawnej profesji jak na przykład garncarstwa, budowa paśnika dla zwierząt, czy nawet nauka regionalnej gwary. Turysta może wybrać się na spływ kajakowy, ale zabrać ze sobą worek i zbierać śmieci z rzeki, którą płynie. Może też, na przykład przed sezonem, wspólnie z zarządcą odwiedzanego terenu, przeprowadzić inwentaryzację szlaku i odtworzyć jego oznakowanie, naprawić elementy małej infrastruktury. I to jest element oferty, jaką obecnie coraz częściej operatorzy tworzą.

Uprawianie turystyki regeneratywnej wiąże się ze zmianą myślenia o stereotypowym turyście, który przyjeżdża na wakacje z nastawieniem: hulaj dusza, piekła nie ma. I w zależności od pory roku, może przybierać różne formy: dbania o gospodarkę leśną, dobrostan zwierząt, czy uczestnictwa w rolnictwie.

Dobrym wzorcem turystyki regeneratywnej są Wyspy Owce, które przed sezonem turystycznym zamykają się na globalny ruch turystyczny i wychodzą z ofertą do osób, które chcą pomagać przy odtwarzaniu szlaków, czy uczestniczyć na przykład w liczeniu migrujących ptaków. Co istotne, turysta nie jest wolontariuszem, który realizuje te prace na zlecenie. Aktywność, jaką podejmuje jest częścią oferty turystycznej, za którą normalnie płaci. Także hotelarze oferują różnego rodzaju benefity, czy rabaty, je-

► Plaża w Jelit-

kowie FOT. MICHAŁ

RYNIAK / AGENCJA

WYBORCZA.PL

Nowy trend w turystyce na Pomorzu

Przyjedź, zbierz śmieci, napraw drogę, policz ptaki. I za to zapłać

Wybierasz się na spływ kajakowy? Zabierz worek i pozbieraj śmieci. Wyjeżdżasz na szlak rowerowy? Napraw oznakowanie. Sprawdzamy, na czym polega turystyka regeneratywna.

▼ Wieś Swół-

wo koło Słupska

FOT. DOMINIK SADOWSKI

/ AGENCJA WYBOR-

CZA.PL

śli na przykład z wycieczki po lesie ich goście wrócą z workiem zapelnionym śmieciami.

Pomorze turystycznym liderem

Turystyka regeneratywna coraz bardziej zadomawia się także w Polsce. Pomorze uchodzi dziś za lidera tego sposobu myślenia o odpoczynku.

– Jako organizacja samorządowa w ostatnim czasie mocno kierujemy się w stronę projektów i działań, które mają kształtować ten rodzaj turystyki – przyznaje Łukasz Magrian. – Pomorze jest świetnie rozwiniętym turystycznie regionem na tle całego kraju, z bardzo dobrze prosperującą turystyką masową, szczególnie w sezonie letnim. Z drugiej strony staramy się pokazać, że czas na Pomorzu można spędzać też poza sezonem. Oferta turystyki regeneratywnej dotyczy głównie właśnie okresu poza tzw. sezonem wysokim.

Usługodawcy, przedstawiciele branży turystycznej są świadomi, że dla nich sezon to nie są tylko trzy miesiące w roku. Wiedzą, że jeśli chcą dobrze funkcjonować przez cały rok, muszą przygotować ofertę całoroczną, między innymi dla tych, którzy są bardziej wrażliwi na doświadczenia mające pozytywny wpływ na środowisko i lokalną kulturę.

◀ Rowerem miejski MEVO

FOT. BARTOSZ BAŃKA /
AGENCJA WYBORCZA.PL

▶ Kluki. Muzeum Wsi Słowińskiej

FOT. TOMASZ STAŃCZAK
/ AGENCJA WYBORCZA.PL

Oferta turystyki regeneratywnej skierowana jest do różnego rodzaju grup turystów. Mogą nimi być chociażby rowerzyści, którzy poza sezonem korzystają ze szlaków rowerowych, gdy jest na nich luźniej. To mogą być miłośnicy przyrody, którzy jesienią odwiedzają rykowiska, eksplorują lasy i bory.

Odpocznij na skraju puszczy

Oferta wielu hotelarzy opiera się na lokalnym produkcie społeczności, w której działają. Przykładem na Pomorzu może być hotel Notera w Charzykowach w Borach Tucholskich. Nazwa hotelu pochodzi z kaszubskiego i oznacza „naturę”. Gastronomia w tym obiekcie opiera się na produktach pozyskiwanych nie z drugiego końca Europy, ale pochodzących od lokalnych partnerów. W hotelu można kupić prace lokalnych artystów, rękodziełników. Właściciele współpracują z parkiem narodowym w Borach Tucholskich. Goście mają okazję wspierać park, poczynawszy od prostego zbierania śmieci po tworzenie budek lęgowych dla ptaków.

Również małe rodzinne biznesy działające na Kaszubach czy Kociewiu, mają idealne warunki do rozwoju turystyki regeneratywnej. Znajdują się na wyjątkowych przyrodniczo terenach, a lokalność jest wpisana w charakter ich działalności. Turyści wybierający się do takich miejsc nie chcą spożywać posiłków przygotowywanych z produktów kupionych w dużych marketach, ale wołać ser od lokalnego serowara.

Przykład? Wieś Swolowo w okolicach Ustki, w której jest Muzeum Wsi Słowińskiej i funkcjonuje gospoda serwująca lokalne posiłki – specjalnie przyrządzoną gęsinę czy różnego rodzaju miody i sery.

Warto wspomnieć, że w Swolowie działa też Zagroda Inicjatyw Twórczych. To podmiot samorządowy, który zarządza obiektem noclegowym i obiektami kultury. Oferta łączy w sobie odwiedzanie muzeów i korzystanie z lokalnych atrakcji. Pilotażowo stworzony został nowy szlak rowerowy. Goście w ramach wyjazdu rowerowego wracają z informacją zwrotną dotyczącą jako-

ści trasy, na przykład jej oznaczenia. Turyści dokładają swoją cegiełkę do tego, w jaki sposób zarządca może ulepszyć infrastrukturę trasy.

Trend ze Skandynawii

Wiele inicjatyw, które można uznać za tę formę turystyki, funkcjonuje na Pomorzu od lat, choć nie nazywano jej dotychczas turystyką regeneratywną czy turystyką doświadczeń. Nazewnictwo to i trend na regenerację jest wyraźny szczególnie w krajach skandynawskich. – Rolą takiej organizacji jak nasza jest budowanie świadomości o tym, że turystyka regeneratywna jest u nas uprawiana – mówi dyrektor Magrian.

Zainteresowanie turystyką regeneratywną rośnie, choć nie jest to typ turystyki masowej. Także turystyka miejska może mieć charakter regeneratywny. Może przejawiać się dbaniem o kulturę lokalnych wspólnot, czy ofertami wykorzystującymi lokalnych artystów oraz rzemieślników. To też zwiedzanie miasta nie samo-

chodem, ale na przykład rowerem miejskim MEVO, jak w Trójmieście. Jak znaleźć ofertę odpowiednią dla siebie? PROT prowadzi dwa projekty turystyczne, które dotyczą również turystyki regeneratywnej.

Pomorskie Tours to jednodniowe wycieczki bazujące na typowych spacerach z przewodnikiem po Trójmieście. Jest do wyboru spacer po Gdyni z opowiadaniem o gdyńskim modernizmie, ukazujący historię miasta poprzez jego architekturę. Są wycieczki w teren, koncentrujące się na dziedzictwie kulturowym regionu. 1 maja odbył się wyjazd na czarne wesele w skansenie w Klukach, czyli na kopanie torfu – nazywano to weselem, bo pracowało się przy tym kilka dni i zaangażowana w to kopanie była społeczność całej wioski, jak w wesele.

Pomorskie Prestige to turystyka doświadczeń, skupiająca się na rękodziele, pracy na przykład z bursztynem, różnego rodzaju warsztatach, czy wspólnym przygotowywaniu posiłków na żywym ogniu z sezonowych produktów. ●

REKLAMA

34435662

Przez Pomorze z

Obszar Metropolitalny
Gdańsk Gdynia Sopot

MeVo

MNIE KRĘCI!

- bez korków
- do pracy
- na spotkanie
- szybko i ekologicznie

Pobierz apkę i jedź

Gdańsk
Gdynia
Sopot
Tczew
Rumia
Reda
Kartuzy
Puck
Sierakowice
Żukowo
Somonino
Stężyca
Kosakowo
Kolbudy
Władysławowo
Pruszcz Gdański
(miasto i gmina)

Zbrojeniówka na Pomorzu to nie tylko stocznie i okręty

Branża ma sukcesy, ale też pr

Coraz więcej pomorskich firm angażuje się w przemysł zbrojeniowy. Branża jest opłacalna, ale obarczona wysokim ryzykiem, które nadchodzi z najmniej spodziewanej strony.

Paweł Wojciechowski

Sektor zbrojeniowy w pomorskiej gospodarce to dzisiaj przede wszystkim stocznie, zarówno w Gdyni, jak i w Gdańsku. Stocznia Remontowa Shipbuilding buduje okręty rozpoznania radioelektronicznego z programu „Delfin”, powstają kolejne niszczyciele min projektu Kormoran II. W Stoczni Wojennej w Gdyni budowane są fregaty wielozadaniowe „Miecznik” oraz okręt ratowniczy „Ratownik”. Jeden duży projekt to setki kooperantów, począwszy od dostawców materiałów, poprzez projektantów, po producentów systemów i różnej maści podzespołów.

W niedalekiej perspektywie jest również program „Orka”, czyli zakup i serwisowanie nowych okrętów podwodnych dla polskiej Marynarki Wojennej. Ich dostawcą ma być szwedzki koncern Saab, a kontrakt – wciąż negocjowany – ma oznaczać wymianę technologii i włączenie do łańcucha dostaw polskich firm.

Ale zbrojeniówka na Pomorzu to nie tylko stocznie.

– W regionie mamy całą paletę firm z branży zbrojeniowej, począwszy od spółek związanych z Polską Grupą Zbrojeniową, poprzez spółki z grupy WB, największego polskiego prywatnego producenta uzbrojenia, po dziesiątki firm produkujących rozmaity asortyment i wyposażenie wojskowe – mówi Michał Maksymiuk, zastępca dyrektora zarządzającego Pracodawców Pomorza, największej organizacji zrzeszającej pracodawców w regionie pomorskim.

Od hełmów po rakiety. Co produkuje zbrojeniówka na Pomorzu?

Na Pomorzu działają producenci zaawansowanych systemów łączności (Radmor S.A. w Gdyni), kamizelek kuloodpornych, hełmów taktycznych, dronów (również podwodnych), masztów radarowych, czy specjalistycznych pojemników antywybuchowych. Funkcjonują firmy, które mają ugruntowaną, budowaną latami pozycję na rynku, pojawiają się też nowe podmioty, które śmiało wkraczają z innowacyjnymi rozwiązaniami, na przykład z zakresu technologii kosmicznych i radarowych – jak spółka Spaceforest, która na poligonie w Uście testuje największą w kraju raketę suborbitalną.

Gigantem jest firma APS z Gdyni, która stała się kluczowym podwykonawcą w rządowym programie SAN, czyli obrotowy przeciwlotniczy bardzo krótkiego zasięgu. APS dostarcza nowatorskie systemy antydronowe. 18 baterii systemu SAN ma wzmocnić ochronę wschodniej granicy zgodnie z założeniami programu „Tarcza Wschód”. Kontrakt opiewa na 3,6 mld zł, a zbudowany dzięki tym pieniądзом system będzie najnowocześniejszym, jaki służyć będzie do zwalczania bezzałogowców w Europie.

Lada moment swoje fabryki mają stawiać również międzynarodowi gracze. Norweska firma Kongsberg Defence&Aerospace planuje w okolicach Rumi zbudować fabrykę dronów morskich i wież do wozów bojowych. Pod koniec ubiegłego roku został podpisany list intencyjny w tej sprawie. Zakład ma powstać na terenie zapowiadanego przez rząd Zielonego Okręgu Przemysłowego „Kaszubia”.

Do sektora zbrojeniowego należy doliczyć również budownictwo. Coraz więcej firm specjalizujących się w budownictwie infrastrukturalnym chce uczestniczyć w budowie obiektów ochronnych bądź w modernizacji istniejących budynków, by poprawić bezpieczeństwo ludzi, którzy z nich będą korzystać.

Znaleźli niszę, odnieśli sukces

Są też mniejsze spółki, które odniosły sukces również poza granicami kraju. Jednym z przykładów firmy, która od lat sprzedaje produkt m.in. dla sektora militarnego, jest Jakusz z Kościerzyny. Specjalizowała się w produkcji sejfów i skarbów, a obecnie zatrudnia około 80 osób i sprzedaje specjalistyczne pojemniki antywybuchowe, używane chociażby przez saperów.

Szymon Wincek, wiceprezes zarządu spółki Jakusz, zdradza, że jego firma dziś ma na koncie eksport do 70 krajów świata. I dodaje, że sukcesem pomorskich firm, w tym jego, jest to, że mają własne know-how i stale rozwijają swoje technologie. Dział konstrukcyjny to jeden z najważniejszych działów w jego firmie. – Nasz produkt jest bardzo niszowy i jest tylko kilka firm na świecie, które tego typu pojemniki produkują. Mówiąc krótko, jest on odporny na wybuch, jest gazoszczelny, nie wydostanie się z niego ogień, ani żadne odłamki – mówi wiceprezes.

Sprzedaż nie jest duża, wynosi około dziesięć pojemników w ciągu roku. Dlatego to nie jest produkcja długoseryjna. – Ale oferujemy produkt szyty na miarę, pod konkretne zamówienie. Nasze pojemniki są wykorzystywane też na lotniskach, również w Gdańsku – dodaje Szymon Wincek.

Ale podkreśla, że ciężko byłoby mówić o sukcesie, gdyby produkt był sprzedawany tylko na rynku krajowym.

• **Uroczystość wodowania okrętu ORP Jerzy Różycki**

FOT. MARTYNA NIECKO / AGENCJA WYBORCZA.PL

Swoją niszę odnalazły również takie firmy jak Hydromech, która produkuje maszyny hydrauliczne z powodzeniem stosowane w systemach militarnych. Jest też firma Hydromega, której produkty służą na przykład do poziomowania kontenerów, a także w urządzeniach z branży militarnej.

Przedsiębiorcy: Potrzebny jest dialog

Przedstawiciele firm i organizacji przedsiębiorców podkreślają jednak, że działanie w branży zbrojeniowej wiąże się z dużym ryzykiem i jeszcze większymi wyzwaniami. Specyfika zamówień dla wojska jest jednak wyjątkowa.

– Wyzwania związane są z procedowaniem procesu zakupowego przez armię – mówi Michał Maksymiuk, który z ramienia Pracodawców Pomorza koordynuje Forum ds. Bezpieczeństwa i Przemysłu Obronnego. Forum skupia około 40 firm z branży zbrojeniowej i tzw. dual-use, czyli podwójnego zastosowania – chodzi o technologie zarówno cywilne, jak i wojskowe. – Prywatne firmy oczekują dialogu technicznego na poziomie przygotowania przetargów oraz przejrzystych zasad wyboru sprzętu zamawianego w postępowaniu przetargowym – wskazuje nasz rozmówca.

Problemem dla firm jest fakt, że często wojsko kupuje sprzęt w ramach tzw. pilnej

potrzeby operacyjnej w przetargach ograniczonych lub zamkniętych, co siłą rzeczy pozbawia przedsiębiorców szansy na dialog i udział w postępowaniach. Trudno więc planować produkcję i sprzedaż na kolejne lata.

– Mając nawet dojrzały, certyfikowany produkt czasami można wiele lat czekać na podpisanie umów realizacyjnych – dodaje Michał Maksymiuk. – Sytuacja ta obciąża firmy finansowo z uwagi na bardzo czasochłonne i drogie procesy badawczo-rozwojowe oraz wymaganą przez wojsko certyfikację produktu. Jeżeli firma chce całkowicie bazować na zamówieniach krajowych, to podejmuje duże ryzyko. Polega ono na tym, że nie wiadomo, czy poniesione inwestycje zostaną zwrócone na odpowiednim poziomie w planowanym czasie – mówi przedstawiciel Pracodawców Pomorza.

Szorstka współpraca z PGZ

Przedstawiciele sektora prywatnego wskazują też, że współpraca z państwowym mołochem, czyli Polską Grupą Zbrojeniową, wcale nie jest łatwa. To należąca do Skarbu Państwa konglomerat, zrzeszający niemal 70 spółek, w tym połowę z sektora zbrojeniowego. I to te podmioty grają pierwsze skrzypce w procesie zamówień dla wojska. Sektor prywatny pełni głównie rolę podwykonawcy w dużych kontraktach.

Na Pomorzu działają producenci zaawansowanych systemów łączności (Radmor S.A. w Gdyni), kamizelek kuloodpornych, hełmów taktycznych, dronów (również podwodnych), masztów radarowych, czy specjalistycznych pojemników antywybuchowych

Problemy

• **PGZ Stocznia Wojenna. Uroczystość palenia blach pod trzecią freгатę Programu MIECZNIK - Huragan** FOT. MICHAŁ RYŃIAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

– Współlistnienie PGZ i podmiotów prywatnych jest nieuniknione. Ale ta współpraca układa się dość szorstko, choć przedsiębiorcy doceniają pewne zmiany, które tu zachodzą – przyznaje Michał Maksymiuk. – Jako Pracodawcy Pomorza uważamy, że w procesie zakupowym powinny być uwzględniane polskie, lokalne firmy, powinien poprawić się tzw. local content. Znamy wiele przykładów rozwiązań polskich firm z sektora zbrojeniowego, projektów kompletnych, gotowych i sprawdzonych, które są, niestety, pomijane przez Agencję Uzbrojenia. Kontraktowane są natomiast produkty koncernów zagranicznych, droższe nie tyle w zakupie, co w dalszym serwisowaniu i eksploatacji. A przecież nasz rodzimy przemysł zbrojeniowy w wielu obszarach jest mocno konkurencyjny do zagranicznego. Naszym życzeniem byłoby, aby w procedurach przetargowych na pierwszym miejscu stawiać polskie firmy.

Obecnie wiele firm, z uwagi na sytuację geopolityczną, zainteresowanych jest wejściem w sektor zbrojeniowy. Oczekują szybkich zysków, ale mogą też szybko się rozczarować. Z jednej strony armia potrzebuje niezawodnego i sprawdzonego sprzętu, co praktycznie wyklucza z procesów przetargowych start-upy. Z drugiej, co pokazują światowe konflikty, na polu walki wygrywają innowacje i najnowsze technologie, te dronowe to najlepszy przykład. – Być może stworzenie specjalnych komórek w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych, zajmujących się innowacjami, rozwiązałyby ten problem – zastanawia się Michał Maksymiuk.

Inna sprawa, że małe firmy nie mają dodatkowych możliwości finansowych, które zapewniłyby im sukces. Program SAFE nie działa jak kolejna dotacja unijna. To instrument finansowy, który wspiera największe, strategiczne programy realizowane dla polskiej armii. ●

REKLAMA

34432741

Dni Kurortu

30 – 31 maja

Organizatorzy

Sopot

visit.sopot.pl

MOSIR
by sopot

Patronat medialny

trojmiasto.pl

więcej: sopot.pl

Konie pociągowe gospodarki z kolejnymi sukcesami oraz inwestycjami

Gdańsk i Pomorze przed historyczną zmianą

Zarówno Port Gdańsk, jak i Energa znalazły się w historycznym punkcie. Port idzie na rekord w przeładunkach, a Energa zaczyna budowę nowej elektrowni.

Paweł Wojciechowski

Choć działają w zupełnie innych branżach, razem współtworzą siłę gospodarczą Pomorza. Port Gdańsk uchodzi dziś za główny hub transportowy dla Europy Środkowo-Wschodniej, a Grupa Energa – za energetyczny fundament całego regionu. Obie spółki znalazły się dziś w historycznym momencie swojego rozwoju, osiągając wyniki i realizując inwestycje, jakich wcześniej nie było.

Port Gdańsk ze wzrostem przeładunków

Port Gdańsk pochwalil się niedawno wynikami przeładunkowymi. I miał ku temu powody. Rok 2025 zakończył wynikiem 80,4 mln ton przeładowanych towarów. Wynik ten dał Gdańskowi w rankingu wszystkich portów w Europie ósme miejsce. A gdyby wziąć pod uwagę tylko porty w Unii Europejskiej miejsce jest jeszcze lepsze, bo szóste.

W tym roku może być jeszcze lepiej. W I kwartale w porcie przeładowano 20,9 mln ton towarów, co oznacza wzrost o 13,6 proc. w porównaniu do analogicznego okresu 2025 roku.

Największy, bo wynoszący aż 47,7 proc., udział w całkowitym wolumenie ładunków

• **Elektrownia gazowo - parowa w Gdańsku**
FOT. MATERIAŁY PRASOWE ENERGA SA

obsłużonych w Porcie Gdańsk, stanowią paliwa płynne. W pierwszym kwartale przeładowano ich blisko 10 mln ton, co oznacza wzrost o 7 proc. w stosunku do roku poprzedniego. Władze portu podkreślają, że coraz większa ilość paliw, które przechodzą przez Gdańsk, potwierdza jego strategiczne znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego kraju.

– Wyniki Portu Gdańsk za pierwszy kwartał 2026 roku potwierdzają odporność portu, pragmatycznie budowaną dzięki realizacji dobrze zaplanowanych i przemyślanych inwestycji. W warunkach utrzymujących się napięć geopolitycznych i nieprzewidywalnych zmian w międzynarodowym obrocie morskim oraz w łańcuchach dostaw, wpływających na bezpieczeństwo surowcowe, Port Gdańsk pozostaje kluczowym węzłem przeładunkowym i transportowym – stwierdza Dorota Pyć, prezes Zarządu Morskiego Portu Gdańsk.

Jeśli obecne trendy wzrostowe się utrzymają, 2026 rok może być kolejnym rekordowym rokiem dla Portu Gdańsk.

– Trzeba być ostrożnym w szacunkach i kierować się pragmatycznym podejściem – zastrzega jednak Dorota Pyć. – Kluczowe są wyniki po trzech kwartałach danego roku. Dopiero w październiku czy listopadzie będziemy mogli lepiej oszacować, w jakim miejscu jesteśmy z realizacją planu rocznego. Na bieżąco, w zasadzie codziennie, analizuję wyniki przeładunków. Już dzisiaj widać, że istnieje pewna realna szansa na pobicie rekordu.

Ile Port Gdańsk wnosi do budżetu?

Zarząd Morskiego Portu Gdańsk zamówił w firmie doradczo-analitycznej PwC raport, który pokazuje, jakie jest jego znaczenie dla gospodarki zarówno Pomorza, jak i całego kraju.

Analitycy wyliczyli, że rocznie działalność portu generuje 44,6 mld zł wpływów do budżetu państwa z podatków, w tym z cel, VAT-u i akcyzy. A to przecież nie wszystko, co dosypują do niego polskie porty. Wystarczy przypomnieć, że Port Gdynia dodaje 8,5 mld zł wpływów rocznie, a porty Szczecin-Świnoujście – 3,5 mld zł.

Z podatków generowanych z wszelkiej działalności prowadzonej przez port 42 proc. trafia do budżetu centralnego, 32 proc. stanowią składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, a 27 proc. to podatki lokalne – dla miasta Gdańsk.

Inwestycje procentują

– W ostatnich latach trudno znaleźć terminal kontenerowy wśród portów europejskich, który przeżywałby tak dynamiczny rozwój i wzrost przeładunków – przekonuje Katarzyna Szczecińska, p.o. dyrektora departamentu strategii i rozwoju zarządu morskiego Portu Gdańsk.

Na przykładzie Baltic Hub Container Terminal dyrektor Szczecińska wyjaśnia, jak istotne dla wzmacniania potencjału portu są inwestycje. – Rynek kontenerów rośnie i ma bardzo duży potencjał. W związku z tym my również widzimy konieczność rozwoju. Baltic Hub w tej chwili intensywnie planuje dalszą ekspansję. Jeśli zrealizuje swoje plany inwestycyjne, rozwój powierzchni składowych, nabrzeży i budowę bocznicy kolejowej, która podwoi jego możliwości dowozowe i odwozowe, to osiągnie pojemność prawie 7 mln TEU. Inwestycje w infrastrukturę drogową i kolejową to warunek prawidłowej pracy portu.

Dlatego w planach inwestycyjnych Portu Gdańsk kluczowe jest wspomniane nowe połączenie kolejowe realizowane we współpracy z PKP PLK. Port zewnętrzny, obsługujący około 80 proc. przeładunków, jest dziś połączony ze stałym lądem tylko jednym mostem drogowym i jednym kolejowym. – Musimy zbudować drugie połączenie drogowo-kolejowe. Wchodzimy w fazę prac koncepcyjnych i liczymy, że w ciągu trzech lat uda się wypracować konsensus umożliwiający rozpoczęcie projektowania – zapowiedziała Szczecińska.

Równolegle Port Gdańsk inwestuje w usprawnienie procesów administra-

REKLAMA

34432708

MUZEUM
STANISŁAWA SZUKALSKIEGO
W GDYNI

WYSTAWA CZASOWA 8.05.2026 – 3.01.2027

STANISŁAW SZUKALSKI

i Szczep Szukalszczyków herbu „Rogate Serce”

Prace z kolekcji Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu

Godziny otwarcia muzeum: Śr.-Niedz. | 11:00 - 18:00

ORGANIZATORZY

Muzeum Stanisława Szukalskiego
Gdynia, ul. Orłowska 53

Muzeum Górnośląskie w Bytomiu
pl. Jana III Sobieskiego 2

PATRONI MEDIALNI

KULTURA

wyborcza.pl

prestiż

Port Gdańsk gospodarzem kluczowej debaty o przyszłości portów w Europie

Transport to nie tylko przemieszczanie ludzi i towarów – to fundament sprawnego funkcjonowania całego państwa. Bez niego gospodarka przestaje oddychać, a codzienne życie stopniowo zamiera. Między innymi takie wnioski płynęły z konferencji ESPO (Europejska Organizacja Portów Morskich), która odbyła się nad Motławą, w miejscu, gdzie od wieków bije morskie serce Polski.

Konferencja ESPO co roku odbywa się w innym europejskim porcie – w ostatnich latach były to m.in. Saloniki, Paryż i Liverpool. W tym roku, nieprzypadkowo to właśnie Port Gdańsk stał się gospodarzem jednego z najważniejszych wydarzeń branży morskiej w Europie. Dynamiczny rozwój infrastruktury, rekordowe przeładunki oraz strategiczne położenie na mapie transportowej kontynentu sprawiają, że Gdańsk coraz częściej wyznacza kierunki rozwoju dla innych portów.

Gdańsk w centrum uwagi

Podczas konferencji do miasta przybyli przedstawiciele administracji portowych, eksperci, decydenci polityczni oraz liderzy sektora portowego z całej Europy. Wspólnym mianownikiem dyskusji była przyszłość portów w obliczu globalnych wyzwań. Podczas wystąpienia otwierającego wydarzenie wiceminister infrastruktury **Arkadiusz Marchewka**, podkreślił znaczenie portów morskich dla bezpieczeństwa, odporności i konkurencyjności europejskiej gospodarki. – *Konkurencyjność buduje odporność, a odporność buduje bezpieczeństwo* – przekonywał. – *Porty wspierają ciągłość dostaw, stabilność rynku i bezpieczeństwo obywateli. Polska doskonale rozumie tę odpowiedzialność, a polskie porty odgrywają coraz ważniejszą rolę w europejskim systemie transportowym. Dlatego stale inwestujemy w ich rozwój, modernizację i bezpieczeństwo, wzmacniając w ten sposób odporność całej Europy.* Podkreślał, że infrastruktura portowa musi być traktowana jako infrastruktura krytyczna o najwyższym znaczeniu. Jej ochrona – zarówno fizyczna, jak i cyfrowa – jest priorytetem dla państw członkowskich Unii Europejskiej. I właśnie do bezpieczeństwa infrastruktury nawiązała europosłanka **Magdalena Adamowicz**. – *Jeden atak na duży terminal naftowy albo gazowy w Rotterdamie, Świnoujściu czy Gdańsku. Jeden przecięty kabel podmorski albo wysadzony rurociąg. Jedna zablokowana cieśnina. I nagle nie rozmawiamy o cenach energii – rozmawiamy o tym, skąd w ogóle ją brać.* Podkreślała, że skupiając się na zielonych regulacjach, zapomnieliśmy o czymś podstawowym. Że transport to krwiobieg gospodarki. Jak go przetniemy – wszystko się zatrzymuje. Sklepy, fabryki, ogrzewanie. Cała gospodarka umiera.

Silny port to korzyści dla miasta

Ansis Zeltiņš, przewodniczący ESPO, zwracał uwagę na znaczenie wspólnego głosu europejskich portów.

Konferencja ESPO to najważniejsze doroczne wydarzenie sektora portowego w Europie.

Jak podkreślił, w obliczu rosnących wyzwań kluczowe jest przekonanie, że porty nie pozostają z nimi same. Nowa strategia portowa Unii Europejskiej – jego zdaniem – trafnie oddaje ich rolę, postrzegając je nie tylko jako węzły logistyczne, lecz także jako strategiczne aktywa gospodarki. Jednocześnie zaznaczył, że za rosnącymi oczekiwaniami wobec portów musi iść realne wsparcie. Bez odpowiednich warunków działania oraz skutecznych instrumentów ze strony państw trudno bowiem mówić o zwiększaniu ich odporności i konkurencyjności.

Silny port to także realne korzyści dla miasta i jego mieszkańców – i tak jest od wieków. To właśnie wokół portów rodziły się i rozwijały największe ośrodki handlowe, przyciągające kupców, rzemieślników i inwestorów. Dzięki nim powstawały miejsca pracy, rozwijała się infrastruktura, a miasta zyskiwały na znaczeniu nie tylko gospodarczym, ale i kulturowym. Dziś ta zależność pozostaje aktualna. Nowoczesny port to nie tylko przeładunki, lecz także tysiące miejsc pracy w logistyce, przemyśle i usługach, większe wpływy do budżetu miasta i państwa oraz impuls do rozwoju. To również większa atrakcyjność dla inwestorów i turystów, a w efekcie – wyższa jakość życia mieszkańców. – *Port to o wiele więcej niż infrastruktura. To integralna część miasta, zapewniająca miejsca pracy, wspierająca lokalne przedsiębiorstwa i pomagająca w przyciąganiu nowych gałęzi przemysłu. Przyczynia się do zrównoważonego rozwoju miast* – podkreślał **Piotr Borawski**, wiceprezydent Gdańska.

O tym, jak istotną rolę w gospodarce kraju i życiu lokalnej społeczności odgrywa Port Gdańsk, mówiła prezes zarządu **Dorota Pyć**, przytaczając konkretne dane z raportu opracowanego przez PwC Polska.

– *Działalność portu generuje średnio ponad 40 mld zł rocznie wpływów do budżetu państwa z tytułu podatków związanych z obsługą ładunków. Dzięki Portowi Gdańsk w jego otoczeniu funkcjonuje ponad 83 tys. miejsc pracy, co przekłada się na utrzymanie ponad 200 tys. osób. Te liczby jasno pokazują, że Port Gdańsk to znacznie więcej niż logistyka* – podkreśliła Dorota Pyć.

Przedstawiła również perspektywę sektora portowego w Europie, zwracając uwagę na zróżnicowanie wyzwań stojących przed portami w różnych częściach kontynentu. – *Porty w regionie Morza Bałtyckiego borykają się z kwestiami bezpieczeństwa, a porty śródziemnomorskie odczuwają skutki obecnych wydarzeń na Bliskim Wschodzie i w Afryce. Jednak wszystkie porty europejskie muszą sprostać celom dekarbonizacji, transformacji cyfrowej i rosnącym oczekiwaniom w zakresie odporności i zrównoważonego rozwoju. Ta różnorodność wyzwań sprawia, że współpraca, wymiana wiedzy i skoordynowane wsparcie polityczne są dzisiaj ważniejsze niż kiedykolwiek. Prawdziwym wyzwaniem nie jest wybór między tymi priorytetami, ale realizacja ich wszystkich jednocześnie* – dodała.

Tajemny sukces polskich portów

Jednym z ważniejszych punktów agendy była debata zatytułowana „Tajemny sukces polskich portów”. Jak jednak zgodnie przyznali jej uczestnicy – w tym sukcesie nie ma nic tajemniczego. Port Gdańsk, największy z polskich portów, zajmuje już szóste miejsce w Unii Europejskiej pod względem przeładunków, a jego znaczenie dla regionu w ostatnich latach wyraźnie wzrosło. Zwrócił na to uwagę **Alan Aleksandrowicz**, wiceprezes Portu Gdańsk.

– *Sto procent produktów naftowych wykorzystywanych w Polsce przechodzi przez nasz port. Ropę dostarczamy także do wschodniej części Niemiec* – podkreślał. Zaznaczył jednak, że mimo imponujących wyników porty nie mogą spocząć na laurach. Rosnące potrzeby gospodarki wymagają dalszych inwestycji w infrastrukturę. – *Kiedy około 2012 r. realizowaliśmy duży program inwestycyjny – budując połączenia kolejowe, autostrady, tunel pod Martwą Wisłą czy obwodnicę – wydawało się, że to wystarczy na dekady. Tymczasem już po 10 latach infrastruktura zaczęła stawać się wąskim gardłem. Wolumeny rosną bardzo szybko. Dziś jesteśmy blisko granic przepustowości, zwłaszcza w transporcie kolejowym i drogowym. Potrzebny jest kolejny duży program inwestycyjny* – przekonywał.

cyjnych. Planowana budowa Zintegrowanego Punktu Kontroli Granicznej ma objąć ponad 90 proc. ładunków obsługiwanych przez Baltic Hub. Istotne są także działania na rzecz wzmocnienia służb fitosanitarnych i weterynaryjnych, szczególnie w kontekście dynamicznego rozwoju zaplecza chłodniczego w portach.

Energa stawia elektrownię

Grupa Energa też znalazła się na fali wznoszącej. Ogłoszono właśnie, że budowa pierwszego wielkoskalowego bloku energetycznego – elektrowni gazowo-parowej – nabiera rozpędu. Jest ona istotna nie tylko jeśli chodzi o gospodarcze korzyści dla regionu, ale ważna jest również w kontekście transformacji energetycznej całego kraju.

– Nasz system energetyczny potrzebuje elastyczności, dobrej współpracy z odnawialnymi źródłami energii, dyspozycyjności i stabilności. Wszystkie te elementy łączy elektrownia CCGT Gdańsk – tłumaczył Miłosz Motyka, mi-

nister energii. – To kluczowy projekt z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego Polski oraz regionu, w którym brakowało jednostki o tak dużej mocy. Budując odporny system elektroenergetyczny, wzmocnimy również polski przemysł, polskie firmy i polskich przedsiębiorców. Wierzę, że ta inwestycja na lata stanie się symbolem odpowiedzialnego rozwoju i precyzyjnie budowanego bezpieczeństwa energetycznego.

Na placu budowy gdańskiej elektrowni gazowo-parowej trwają już prace ziemne. Teraz ma też przyłączyć mediów, realizowane są stopniowo drogi wewnętrzne. Równolegle odbywają się prace konstrukcyjne. Rozpoczęła się również realizacja infrastruktury pomocniczej OSBL (ang. outside battery limits), w tym układu doprowadzenia wody surowej, niezbędnej do przyszłego funkcjonowania elektrowni.

– Gdańsk i region pomorski stoją przed historyczną zmianą – podkreśla Magdalena Kamińska, prezes Zarządu Energi. – Blok gazowo-

-parowy CCGT Gdańsk, budowany przez Grupę Energa, będzie pierwszym wielkoskalowym źródłem systemowym na Pomorzu, istotnie wpływającym na bezpieczeństwo energetyczne Polski. Uwzględniając także jednostki gazowe powstające obecnie w Grudziądzu możemy stwierdzić, że Grupa Energa przyczynia się do przeniesienia istoty bilansowania systemu i dostaw energii w kierunku północy kraju, gdzie do tej pory tego typu aktywów brakowało. Mapa polskiego systemu elektroenergetycznego na naszych oczach kreślona jest na nowo, a Grupa Energa uczestniczy w tym jako jeden z kluczowych podmiotów.

Elektrownia w Gdańsku to jeden z czterech bloków typu CCGT realizowanych przez Enerę. Kolejne powstają we wspomnianym Grudziądzu (dwie jednostki) oraz Ostrołęce. Ich łączna moc zainstalowana wyniesie ok. 2,4 GW. Jednostki te będą w stanie wyprodukować energię elektryczną wystarczającą do zasilenia średnio prawie 5,5 mln gospodarstw domowych rocznie.

Nowy gazociąg

W kontekście dywersyfikacji energetycznej warto wspomnieć o ważnej inwestycji spółki Gaz-System, która buduje podmorski gazociąg na potrzeby terminala FSRU.

Morska część inwestycji obejmuje zaprojektowanie, budowę i uruchomienie nabrzeża, instalacji technologicznej wraz z systemami towarzyszącymi. Sam gazociąg będzie miał długość ok. 3 km. Gazociąg podmorski, po wyjściu na ląd w Górkach Zachodnich, połączony zostanie z nowo wybudowanym gazociągiem Gdańsk – Gustorzyn, a dalej z krajowym systemem przesyłowym gazu.

30 kwietnia do Górek Zachodnich dotarła już głowica maszyny, która wydrąży ponadkilometrowy mikrotunel dla gazociągu. Tunel zostanie poprowadzony pod lasem nadmorskim, wydłami, plażą oraz dnem Zatoki Gdańskiej. To kolejny ważny etap budowy części morskiej kolejnej inwestycji o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego Polski. ●

Ta inwestycja zmieni krajobraz Gdyni

Architektura będzie się odnosiła do tradycji modernistycznej

Inwestycja jest ogromna. Obejmuje 14-hektarowy teren położony w centrum Gdyni – między ulicami Janka Wiśniewskiego, Jana z Kolna i Tadeusza Wendy od strony południowej, a portem od strony północnej.

Paweł Wojciechowski

Spółka NDI Development czeka na pozwolenie na budowę, by rozpocząć inwestycję, która zmieni krajobraz Gdyni. Chodzi o zabudowę zupełnie nowego fragmentu miasta – Międzytorza.

Inwestycja jest ogromna. Obejmuje 14-hektarowy teren położony w centrum Gdyni – między ulicami Janka Wiśniewskiego, Jana z Kolna i Tadeusza Wendy od strony południowej, a portem od strony północnej. To teren dawniej należący do PKP, bezpośrednio graniczący ze Śródmieściem Gdyni i dworcem PKP. Dawniej, zanim rozbudowały się terminale gdyńskiego portu, służył do transportów towarów kolejną. Potencjał miastotwórczy, z uwagi na lokalizację, jest zatem wyjątkowy.

Inwestycja na Międzytorzu. Zapadają pierwsze decyzje

Dziś Międzytorze to niezagospodarowany teren poprzemysłowy. Zarośnięty dziką zielenią, przeciętany starymi asfaltówkami, nieczynnym torowiskiem i ciepłowniczym rurociągiem. W starych, pokolejowych budynkach znajduje się kilka warsztatów i magazynów. Słowem: jest to przestrzeń, która nie zachęca do odwiedzin. A dyskusja o jej zagospodarowaniu sięga jeszcze czasów prezydent Franciszki Cegielskiej. Były plany i pomysły, wydawało się, że realne, ale w kłopoty finansowe popadł inwestor, Semeko. Pod koniec 2024 roku do grona inwestorów dołączyła spółka NDI Development, która jest częścią grupy NDI. Spółka podpisała umowę z należącą do PKP spółką Xcity Investment.

• Dziś Międzytorze to niezagospodarowany teren poprzemysłowy

FOT. KAMIL GOZDAN / AGENCJA WYBORCZA.PL

Według obecnych założeń na terenie inwestycji powstanie ok. 4 730 mieszkań oraz budynki o charakterze biurowym i handlowo-usługowym. Będą również nowe drogi i tereny zielone. Zgodnie z obecnymi przepisami potencjał zabudowy szacowany jest na około 220-240 tys. m kw.

– W pierwszym, obecnie procedowanym etapie inwestycji, ukończona ma być funkcja mieszkaniowa. W kolejnych etapach analizowane będą również inne funkcje, w tym biurowa, hotelowa, handlowa i usługowa – mówi Rafał Krocak, menedżer ds. rozwoju z NDI Development.

Przedstawiciele spółki czekają na pierwsze kluczowe rozstrzygnięcia administracyjne.

– Dla pierwszego etapu, obejmującego funkcję mieszkaniową z częścią usługową, został złożony wniosek o pozwolenie na budowę – informuje „Wyborczą” Remigiusz Radaszewski, dyrektor projektu z NDI Development. – Obecnie trwa proces uzupełniania formalności oraz niezbędnych czynności związanych z uruchomieniem inwestycji. Zakładamy, że finalne decyzje administracyjne umożliwią rozpoczęcie budowy pierwszego etapu będą zapadały w drugiej połowie roku.

Zieleń jako integralna część Międzytorza

Inwestor podkreśla, że ma świadomość wyjątkowości zabudowy Międzytorza w kontekście całego miasta. Projekt nie jest traktowany jako, jak słyszymy, „pojedyncza inwestycja kubaturowa, ale jako długofalowy proces włączania do miasta, dużego, dotychczas niewykorzystanego fragmentu Śródmieścia”. Międzytorze nie ma powstawać „obok miasta”, ale ma naturalnie z niego wynikać – pod kątem funkcjonalnym i urbanistyczno-architektonicznym.

– Układ zabudowy będzie wynikał z miejscowego planu zagospodarowania, funkcji poszczególnych części oraz powiązań z miastem. Założeniem jest stworzenie otwartego fragmentu Gdyni, z aktywnymi parterami, przestrzeniami wspólnymi, placami, ciągami pieszymi oraz, przede wszystkim, zielenią – przekazuje dyrektor Radaszewski. – Zieleń traktujemy jako integralny element projektu, a nie dodatek na końcu procesu budowy. W ramach kolejnych etapów analizujemy, jak zabudowa będzie łączyć się z przestrzeniami wspólnymi, trasami pieszymi i zielenią towarzyszącą. Szczegółowy zakres tych rozwiązań będzie doprecyzowywany wraz z rozwojem kolejnych etapów inwestycji. Elementem analiz,

o których mówią przedstawiciele spółki, są rozmowy z władzami oraz architektem Miasta Gdyni.

– Przy projekcie tej skali ważne jest, aby kolejne etapy były zgodne z kierunkami rozwoju Gdyni, potrzebami aktualnych i przyszłych mieszkańców i tworzyły logiczny fragment miasta, a nie zbiór niezależnych obiektów – zaznacza dyrektor Radaszewski.

Przestrzeń Międzytorza ma być przyjazna pieszym, otwarta, dostępna i „ma działać na co dzień”.

– Międzytorze rozwija doświadczenia, które NDI Development zdobywa przy projektach wymagających szerokiego spojrzenia na miasto, takich jak Cukrownia w Pruszczu Gdańskim. Nie chodzi tu o przenoszenie konkretnych rozwiązań architektonicznych, lecz o sposób myślenia o funkcjach, przestrzeniach wspólnych i relacji z istniejącą częścią miasta – tłumaczy nasz rozmówca.

Międzytorze a tradycja modernistyczna

Deweloper podkreśla, że w całym projekcie ważna jest relacja inwestycji z tożsamością Gdyni. – Projekt powstaje w mieście o wyrazistej tradycji modernistycznej, portowej i miejskiej, dlatego nie szukamy efektu oderwanego od tego miejsca. Chcemy rozwijać architekturę współczesną, ale zakorzenioną w charakterze Gdyni – podkreśla Radaszewski.

W parze z wyjątkową lokalizacją Międzytorza idzie różnorodność funkcji całej dzielnicy (od mieszkaniowej, przez handlową, po hotelową). W założeniu całość ma odpowiadać na potrzeby każdej grupy użytkowników: mieszkańców, pracowników, gości, osób korzystających z usług oraz każdego, kto po prostu będzie przechodził przez ten teren. O konkretnych rozwiązaniach deweloper mówi jeszcze nie chce, bo szczegóły są opracowywane. Gdy koncepcje będą uzgodnione na sto procent, wówczas ujrzą światło dzienne. Wiadomo natomiast, że architektura Międzytorza

będzie odnosiła się do architektury całego miasta.

– Architektura Międzytorza będzie odnosiła się do gdyńskiej tradycji modernistycznej, ale nie w formie dosłownego cytatu czy stylizacji. Interesuje nas współczesna kontynuacja tej idei: funkcjonalność, prostota, czytelność, dobre proporcje oraz relacja z człowiekiem i przestrzenią publiczną – mówi nam Remigiusz Radaszewski.

Kolorystyka Międzytorza wynikać będzie z zapisów planistycznych (przyjętych przez władze miasta w 2017 roku), przeznaczenia poszczególnych budynków. Koncepcja ma być przede wszystkim spójna z miastem.

– Zakładamy kierunek jasnej, spokojnej architektury, dobrze wpisanej w nadmorski i śródmiejski charakter Gdyni. Ważne będą jakość detalu, trwałość materiałów i odpowiednie skale zabudowy – dowiadujemy się od przedstawiciela NDI.

Niska i średnia zabudowa, podziemne parkingi

Wysokość zabudowy ma być zróżnicowana – niska (do 25 m) oraz średnia (do 55 m). Nie powinny zatem „wyrószyć” wysokościowce, które w znaczący sposób zaburzą gdyński krajobraz. Przestrzeń nie powinna być również przepełniona samochodami. Planowane są bowiem parkingi podziemne, powiązane z poszczególnymi budynkami i ich funkcjami.

– Projekt będzie musiał odpowiadać na realne zapotrzebowanie użytkowników, tak aby nowa zabudowa nie przenosiła problemu parkowania na sąsiednie obszary miasta – przekazuje Rafał Krocak. O kolejnych etapach inwestycji na razie informuje ogólnikowo: – Chcemy rozwijać rozwiązania odpowiadające na współczesny sposób korzystania z centrum miasta i wykorzystujące potencjał lokalizacji oraz komunikacji publicznej.

Według planów Międzytorze ma zostać zabudowane do 2038 roku. Szacuje się, że cała inwestycja pochłonie ok. 3,5 mld zł. ●

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

Program
FSRU

STRATEGICZNY FUNDAMENT BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO POLSKI I IMPULS DLA GOSPODARKI POMORZA

Terminal FSRU zmieni Polskę

Program FSRU, realizowany przez GAZ-SYSTEM, to największa inwestycja infrastrukturalna spółki, która trwale zmienia architekturę energetyczną Polski. Budowa pływającego terminala LNG w Zatoce Gdańskiej oraz rozbudowa krajowej sieci przesyłowej to nie tylko kluczowy krok w stronę dywersyfikacji dostaw gazu, ale również gigantyczny projekt gospodarczy, który w swoim modelu operacyjnym stawia na polski potencjał wykonawczy i stanowi niezbędny łącznik w drodze do transformacji energetycznej.

Celem Programu FSRU (ang. Floating Storage and Regasification Unit) jest stworzenie infrastruktury umożliwiającej odbiór skroplonego gazu ziemnego (LNG) drogą morską z dowolnego kierunku na świecie, jego regazyfikację oraz wprowadzenie do krajowego systemu przesyłowego. Terminal będzie przystosowany do odbioru ok. 6,1 mld m sześciennych gazu rocznie, a po potwierdzeniu zapotrzebowania rynku, projekt przewiduje możliwość zwiększenia mocy poprzez dostawienie drugiej jednostki.

Zaawansowana inżynieria: od stępki do gotowości operacyjnej

Realizacja Programu FSRU podzielona jest na trzy wzajemnie zintegrowane projekty: Jednostkę, Offshore oraz Onshore. W kwietniu 2024 r. GAZ-SYSTEM podpisał umowę czarteru jednostki FSRU z firmą White Eagle Energy Ltd. (spółka z grupy Mitsui O.S.K. Lines) na 15 lat, z opcją przedłużenia i prawem wykupu.

Budowa jednostki w stoczni HD Hyundai Heavy Industries w Korei Południowej postępuje zgodnie z harmonogramem: 30 grudnia 2025 r. położono stępkę, a w maju 2026 r. odbyło się wodowanie. Statek o długości blisko 295 metrów i szerokości 46 metrów przyplynie do Zatoki Gdańskiej pod koniec 2027 r., a rozpoczęcie usług regazyfikacji zaplanowano na pierwszy kwartał 2028 r.

Część morską (Offshore) to nie tylko jednostka FSRU, ale i zaawansowana infrastruktura. W kwietniu 2026 r. do Górek Zachodnich dotarła maszyna TBM, która drąży tunel o długości 1100 metrów. Dzięki technologii mikrotunelowania prace przebiegają bez naruszania wydm, plaży i lasu nadmorskiego, co potwierdza odpowiedzialne podejście inwestora do środowiska. Równolegle część lądowa (Onshore) obejmuje rozbudowę sieci o ok. 250 km gazociągów na trasie Gdańsk – Gutorzyn, co znacząco wpłynie na efektywność przesyłu i pozwoli rozprzestrzenić gaz trafiający do pływającego gazoportu po Polsce i regionie.

Gaz jako fundament bezpiecznej transformacji

W dobie dynamicznie rozwijającej się energetyki odnawialnej na Pomorzu: od morskich farm wiatrowych

Wodowanie jednostki

po inwestycje w fotowoltaikę – stabilność jest wartością nadrzędną. Gaz ziemny pełni w tym procesie rolę „mostu”, bez którego nie zbudujemy bezpiecznego przejścia do w pełni czystej energetyki.

*Stabilne źródło zasilania,
jakim jest gaz ziemny,
gwarantuje ciągłość dostaw
energii w okresach,
gdy źródła odnawialne
nie pracują z pełną wydajnością*

GAZ SYSTEM budując infrastrukturę tworzy systemowe zabezpieczenie dla całego procesu transformacji energetycznej kraju, pozwalając na harmonijny rozwój nowoczesnych technologii OZE.

Polska siła wykonawcza

Rozwój krajowego łańcucha dostaw i budowanie kompetencji polskich firm od lat pozostaje ważnym aspektem inwestycji GAZ-SYSTEM. W 2024 r. spółka zawarła ponad półtora tysiąca umów o wartości ponad 2,1 mld zł, przy czym jedynie ok. 2,5 proc. zamówień powierzono podmiotom zagranicznym. W części lądowej Programu FSRU GAZ-SYSTEM podpisał 28 umów, zlecając prace za ok. 1,8 mld zł polskim wykonawcom i producentom.

Również w części morskiej, gdzie za wykonawstwo odpowiada konsorcjum z udziałem polskich podmiotów, zaangażowanie krajowych firm jest imponujące i sięga 70 proc. prac. Do grona kluczowych partnerów należą m.in.: **PROJMORS** i grupa **ASE** (projektanci do-

kumentacji), **KB POMORZE** (instalacje technologiczne i konstrukcje stalowe), **MAKROMOR** (systemy ochrony katodowej pali), **SANIMET** (realizacja mikrotunelu), **IMPOSTAL** (transport i spawanie).

W grudniu 2025 r. GAZ - SYSTEM jako członek organizacji Pracodawców Pomorza zorganizował w siedzibie izby Dostawcy, który potwierdził, że polski sektor przemysłowy jest w pełni gotowy na wyzwania tak dużej skali.

Inwestycja wspierana przez UE

Program FSRU to inwestycja o znaczeniu europejskim. Część morską uzyskała dofinansowanie z instrumentu „Łącząc Europę” (CEF) na prace projektowe - do momentu uzyskania pozwolenia na budowę. Natomiast część lądowa jest wspierana środkami z Krajowego Planu Odbudowy - w czerwcu 2025 r. GAZ-SYSTEM podpisał z BGK umowę pożyczki na 2,2 mld zł.

*Łącząc nowoczesną technologię
z polskim kapitałem i kompetencjami,
GAZ-SYSTEM buduje niezależność
energetyczną, tworząc trwały impuls
rozwojowy dla Pomorza. To projekt,
w którym zaawansowana inżynieria
spotyka się z realną potrzebą
modernizacji kraju, czyniąc z Gdańska
kluczowy punkt na energetycznej
mapie Europy*

Święto Wolności w Gdańsku

Wyjątkowych gości w tym rok

Gdańsk po raz siódmy zaprasza na Święto Wolności i Praw Obywatelskich w rocznicę wyborów 4 czerwca 1989 roku, które zmieniły nie tylko Polskę, ale całą Europę.

Ilona Godlewska

Święto Wolności i Praw Obywatelskich zostało ustanowione jako wspomnienie wyborów 4 czerwca 1989 roku, czyli wyborów wyjątkowych i bardzo ważnych, nie tylko w historii Polski. Tego dnia, pierwszy raz od zakończenia II wojny światowej, o mandaty posłów i senatorów mogli ubiegać się ludzie spoza partii komunistycznej. Nie były to zupełnie wolne, ponieważ nomenklatura partyjna zapewniła sobie część mandatów w polskim parlamencie. Ale był to historyczny krok w kierunku pełnej wolności.

Komitety Obywatelski „Solidarność” – złożony z dawnych opozycjonistów i kandydatów przez nich popieranych – zdobył

• Święto Wolności i Praw Obywatelskich w Gdańsku odbywać się będą od 30 maja do 4 czerwca

FOT. MICHAŁ ŁEPECKI /
AGENCJA WYBORCZA.PL

99 miejsc w Senacie (na 100 możliwych) i 161 mandatów w Sejmie, wszystkie możliwe dla opozycji do zdobycia. Choć wojska sowieckie wciąż stacjonowały wtedy w Polsce, a działacze Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej nie ogłosili jeszcze samorozwiązania, to czerwcowe wybory i ich wyniki już na zawsze zmieniły polską rzeczywistość. Tego dnia narodziła się polska demokracja, a jej efekty przeniosły się na inne kraje dawnego bloku wschod-

niego, które stopniowo odzyskiwały także swoją suwerenność. Dlatego uczestnicy tamtych wydarzeń robią tak wiele, Polacy o rocznicy wydarzeń z 4 czerwca 1989 roku pamiętali.

Organizatorzy na Święto Wolności i Praw Obywatelskich zadbali – jak zwykle – o bogaty program tych obchodów, które odbywać się będą przez kilka dni – od 30 maja do 4 czerwca. Będą spotkania z gośćmi specjalnymi, debaty, panele

dyskusyjne, poświęcone najważniejszym wyzwaniom społecznym i obywatelskim, przed którymi stoi Polska.

Wśród zaproszonych do Strefy Społecznej w 100CZNI gości są m.in. była prezydentowa Jolanta Kwaśniewska, były dowódca jednostki GROM gen. Roman Polko, dziennikarz Kamil Dziubka, publicysta Tomasz Terlikowski, a także dzieci twórców demokracji w Polsce: Kinga Borusewicz i Bohdan Wałęsa.

– Strefa Społeczna to miejsce, w którym spokojnie debatujemy o wszystkim, bez tematów tabu. Dyskutujemy na leżaczkach ze szklanką w dłoni, w bardzo luźnej atmosferze. Debatujemy nawet z udziałem dzieci, które możemy do tej strefy przyprowadzić, które przez te dwa dni będą zaopiekowane w czarownym świecie magii – zachęca Jacek Bendykowski, prezes Fundacji Gdańskiej, która jest organizatorem Strefy Społecznej.

Adam Michnik i Aleś Bialacki w Gdańsku

W niedzielę 31 maja gościem debaty pt. „Cena Wolności” będzie Adam Michnik, działacz antykomunistycznej opozycji, redaktor naczelny „Wyborczej”, oraz Bartosz Wielński, wicenaczelný „Wyborczej”. Zastanawiać się będą, co zostało z czasów walki o polską wolność i demokrację w latach

REKLAMA

34435657

AUTORSKI STANDARD MIESZKAŃ, W KTÓRYM LICZY SIĘ COŚ WIĘCEJ NIŻ METRAŻ

Rutkowski Development wzmacnia obecność w Trójmieście. Kolejna inwestycja w standardzie PRIME

Rutkowski Development, spółka grupy kapitałowej Rutkowski Group, przygotowuje nową inwestycję mieszkaniową w Gdańsku. Projekt przy ul. Smoluchowskiego, w dzielnicy Aniołki, ma być kolejnym kameralnym budynkiem realizowanym w autorskim standardzie PRIME.

– Dziś dobre mieszkanie to nie tylko metraż, cena i adres. To także codzienna wygoda, estetyka budynku, funkcjonalność części wspólnych, zieleni i detal, który wpływa na jakość życia. Właśnie tak rozumiemy PRIME – mówi Kamil Rutkowski, prezes Rutkowski Development.

Nowa kategoria. Więcej wartości

Rutkowski Development konsekwentnie wzmacnia swoją pozycję na ogólnopolskim rynku deweloperskim, pokazując autorskie podejście do projektowania mieszkań i osiedli. Stworzona przez firmę kategoria PRIME nie oznacza luksusu ani cen premium, ale założenie, że w segmencie popularnym można dać klientom coś więcej.

– Klienci patrzą dziś szerzej niż tylko na metraż i cenę. Interesuje ich jakość codziennego życia, otoczenie, komunikacja, wygląd budynku i potencjał inwestycyjny. W standardzie PRIME chcemy łączyć te elementy w spójną całość – mówi Kamil Rutkowski.

Aniołki: blisko centrum, blisko zieleni

Przy ul. Smoluchowskiego w Gdańsku przygotowana jest kameralna inwestycja właśnie w takim standardzie. Lokalizacja? Nieprzypadkowa. Aniołki łączą zieleni, kameralność i dobry dostęp do infrastruktury. Projekt zakłada 43 mieszkania, od 1 do 4-pokojowych. Lokale na parterze mają mieć prywatne ogródki, a mieszkania na wyższych kondygnacjach – balkony. Przewidziano także windę, komórki lokatorskie, rowerownię i lokale usługowe.

Architektura, która szanuje miejsce

– Chcemy, aby ten projekt wynikał z charakteru Aniołków. To dzielnica z własnym rytmem, historią i zielenią. Dlatego projektujemy budynek, który ma być elegancki i dobrze wpisany w otoczenie, a nie oderwany od miejsca – podkreśla Kamil Rutkowski.

Założenia przewidują budynek z klinkierowymi detalami elewacji i przeszkleniami zwiększającymi dostęp do światła dziennego, w stonowanej kolorystyce dopasowanej do sąsiedniej zabudowy. Ważną częścią koncepcji jest zieleni: roślinność, wkomponowanie budynku w teren i zielony dach garażu ukrytego w skarpie.

Kolejny krok w rozwoju marki

Projekt przy ul. Smoluchowskiego wpisuje się w rozwój Rutkowski Development i całej Rutkowski Group. Spółka działa na Mazurach i Podlasiu, wzmacnia obecność w Trójmieście, a wkrótce ruszy z inwestycjami w aglomeracji warszawskiej.

– Rozwijamy markę przez jakość, odpowiedzialność za proces i projekty bliskie codziennym potrzebom mieszkańców. Dla nas PRIME to nie hasło, ale sposób pracy: od układu mieszkania po detal, który decyduje o komforcie – podsumowuje Kamil Rutkowski.

www.rutkowskidevelopment.pl

u nie zabraknie

PRL. Nad tym, jak Polacy przeszli przez tamte historyczne próby i jaką zapłacili za to cenę. Spróbują także odpowiedzieć na pytania: jak zmieniło się nasze spojrzenie na Europę i co po ponad 35 latach polskiej wolności znaczą słowa naród, tradycja, patriotyzm? Debatę rozpocznie się o godz. 12 na scenie DOK.

3 czerwca o godz. 18 odbędzie się spotkanie z Alesiem Bialackim, białoruskim działaczem społecznym, obrońcą praw człowieka, więźniem politycznym reżimu białoruskiego i laureatem Pokojowej Nagrody Nobla. O życiu noblisty oraz książce „Aleś”, wydanej podczas pobytu Bialackiego w więzieniu, opowiadać będzie Tacyana Niadbaj, prezeska zarządu Białoruskiego PEN, który jest wydawcą książki. Warto przypomnieć, że Białoruski PEN jest uznawany przez białoruskie władze za grupę ekstremistyczną, co oznacza, że jej aktywność na Białorusi jest zakazana, a jakiegokolwiek zaangażowanie w działalność tej organizacji – uznawane za przestępstwo. Spotkanie odbędzie się w sali na parterze Europejskiego Centrum Solidarności, które w wydarzeniach rocznicowych także aktywnie uczestniczy.

Prawie 200 organizacji

Następnego dnia – 4 czerwca – Europejskie Centrum Solidarności zaprasza (o godz. 12,

13.30 i 15) na subiektywne spacer po wystawie „W samo południe”. Przewodnikami po niej będą wyjątkowe osoby.

– Do oprowadzania zaprosiliśmy byłego premiera Jana Krzysztofa Bieleckiego, który będzie opowiadał o latach 80., o jego roli eksperta w sprawach ekonomicznych w latach transformacji, także o tym, jak to możliwe, że późniejszy prezes banku doradzał Solidarności, która – jak wiemy – z finansami sobie radziła bardzo dobrze – mówi Magdalena Mistat, p.o. dyrektora ECS. – Drugim wyjątkowym gościem będzie Anna Beata Bohdziewicz, czyli oko reporterskie. Będzie Jacek Żakowski po raz pierwszy w roli subiektywnego recenzenta wystawy, ale również osoby, która pełniła funkcję rzecznika prasowego Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego. Jestem szczególnie ciekawa, jak z jego perspektywy zmieniła się rola dziennikarstwa od roku 1989 po współczesność.

Tego samego dnia o godz. 12 odbędzie się w ECS uroczystość wręczenia Odznaki Solidarności i Praw Człowieka, przyznawanej osobom szczególnie zaangażowanym w działania na rzecz praw człowieka. A o godz. 16 przewidziano oficjalne upamiętnienie rocznicy wyborów 1989 roku na Placu Solidarności z udziałem świadków tamtej historii i przedstawicieli życia publicznego.

Później, o godz. 16:30, odbędzie się także subiektywny spacer „Tropem Jacka Ku-

ronia”. Po wystawie stałej ECS oprowadzi nas Jacek Petrycki, reżyser, scenarzysta, dokumentalista i operator filmowy, który opowie o Jacku Kuroniu. Po spacerze zaplanowano pokaz filmu dokumentalnego „Nie palcie komitetów”, którego Petrycki jest współreżyserem.

Nieodłącznym elementem obchodów Święta Wolności i Praw Obywatelskich w Gdańsku jest podkreślanie roli organizacji pozarządowych. W tym roku w Strefie Społecznej znajdziemy ich prawie 200. W programie są prezentacje, podczas których na osobnej scenie organizacje te będą mogły w krótkiej formule opowiedzieć o swojej działalności, a więc przekonać mieszkańców, by korzystali z ich wiedzy. Przedstawią się m.in. Fundacja DKMS, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Fundacja Ośmiornice Kreatywności, Stowarzyszenie Park ON, Fundacja Akceptacja i wiele innych. Harmonogram wystąpień można znaleźć na stronie internetowej 4czerwca.gdansk.pl/program.

Mali Stoczniovcy i warsztaty

Istotnym elementem tegorocznej edycji Święta Wolności jest też otwarcie w ECS Sali Małych Stoczniovców – nowej przestrzeni edukacyjnej dla dzieci i rodzin, inspirowanej tematyką stoczni i ideą współpracy.

– To projekt, który realizujemy od kilku miesięcy. Staramy się zmieniać otoczenie i odpowiadać na to, co najistotniejsze i najważniejsze, a więc o solidarności między najmłodszymi, budowaniu relacji w świecie, który kultywuje jednostkę, i budowaniu tego, co jest najpiękniejsze, czyli wspólnoty – dodaje Magdalena Mistat.

Sala Małych Stoczniovców swoje podwoje otwiera 31 maja. W godzinach 11–16.30, pod hasłem „Statki buduje się razem”, przygotowano program angażujący najmłodszych i ich opiekunów, w tym gry rodzinne, warsztaty, działania plenerowe oraz spektakle teatralne.

W programie gdańskiego święta są także warsztaty. Ich wybór jest bardzo szeroki: od warsztatów z negocjacji, po wokalo-aktorsko-muzyczne i sportowe. Będzie się także można nauczyć robić biżuterię czy breloki z makramy, oraz dowiedzieć, jak odróżnić działania realnie wspierające bioróżnorodność od rozwiązań pozorne ekologicznych.

– Serdecznie zapraszam wszystkich do udziału w wydarzeniach, debatach i spotkaniach, które na przełomie maja i czerwca ponownie uczynią Gdańsk przestrzenią rozmowy o wolności, prawach obywatelskich i odpowiedzialności za wspólnotę – zachęca do udziału w święcie Aleksandra Dulkiewicz, prezydentka Gdańska. ●

REKLAMA

34435931

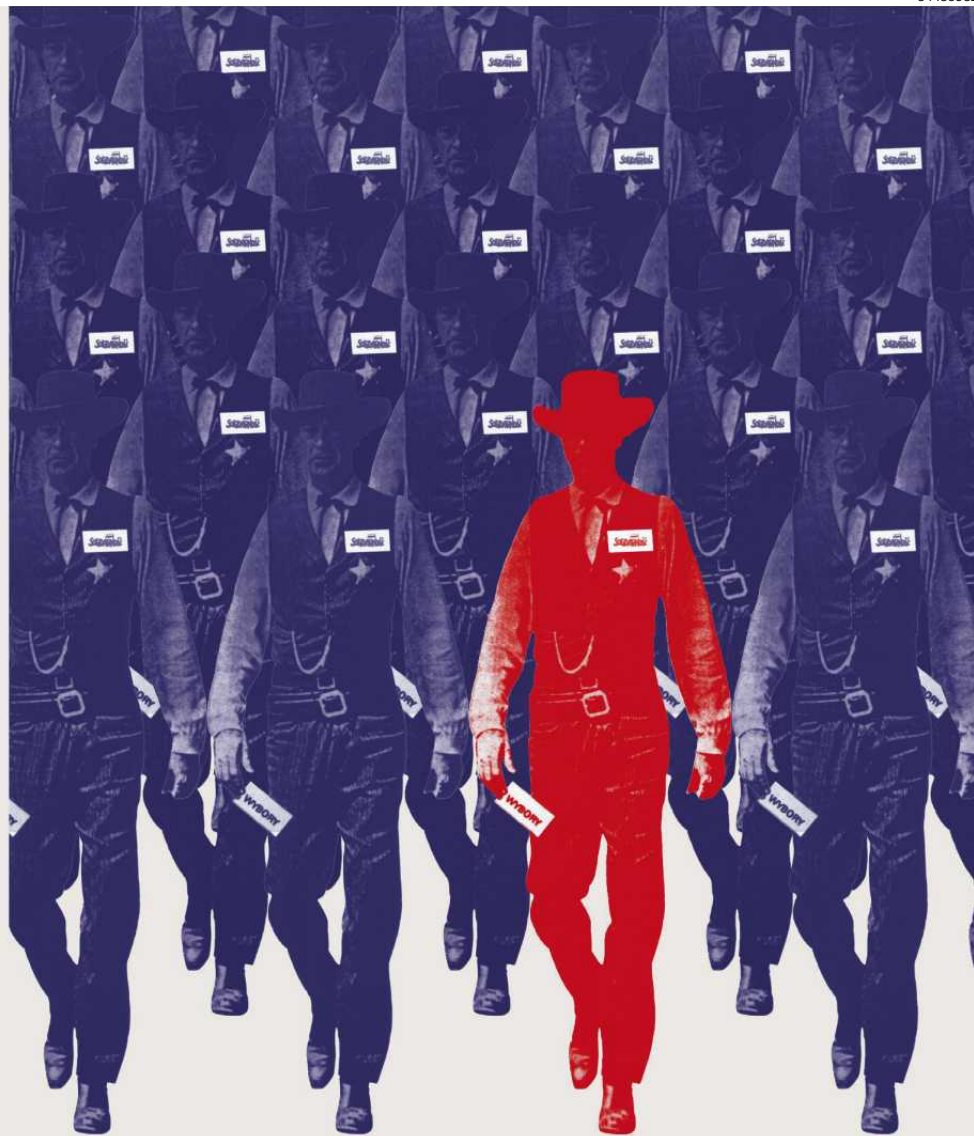
BIALACKI / DODA / KWAŚNIEWSKA /
MICHNIK / POLKO

ŚWIĘTO WOLNOŚCI I PRAW OBYWATELSKICH

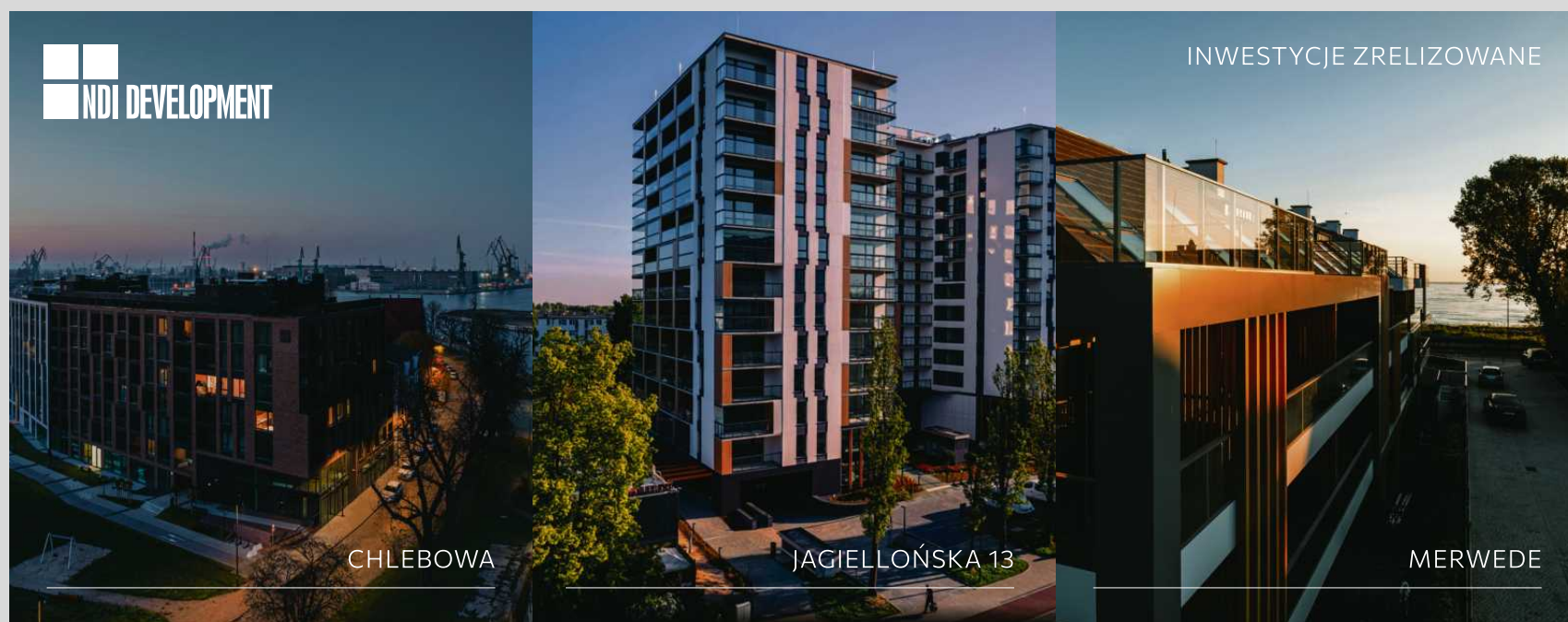
30–31 MAJA 2026 / STREFA SPOŁECZNA / 100CZNIA

4 CZERWCA 2026 / EUROPEJSKIE CENTRUM SOLIDARNOŚCI

program 4czerwca.gdansk.pl, ecs.gda.pl

Na podstawie: „W samo południe 4 czerwca 1989” Tomasz Sarnecki | Copyright: Monika Sarnecka

MIEJSCE, GDZIE RODZINA ROŚNIE RAZEM Z TOBĄ

OFERTA MIESZKANIOWA
W SPRZEDAŻY

APARTAMENTY
cis park

Ul. Chabrowa | GDYNIA

ODDECH NATURY W TWOIM MIESZKANIU

Cis Park to kameralna enklawa – trzy czteropiętrowe budynki i 90 funkcjonalnych mieszkań, w których każdy znajdzie swoją przestrzeń idealnie dopasowaną do stylu życia. Tutaj prywatność i spokój idą w parze z codziennym kontaktem z naturą.

**CUKRO
WNIA**

Ul. Chopina | PRUSZCZ GDAŃSKI

RODZINNE MIESZKANIA I RELACJE SĄSIEDZKIE

Cukrownia to nowa dzielnica pełna życia, powstająca na historycznym terenie w sercu Pruszcza. Przestronne mieszkania 3, 4 i 5-pokojowe zostały zaprojektowane z myślą o rodzinach – wygoda, funkcjonalność i bezpieczeństwo na każdym etapie życia. Tutaj wszystko, czego potrzebujesz, jest w zasięgu ręki, a sąsiedzi stają się przyjaciółmi.

ZAMIEŃ ZAKUP NA ZYSK

APARTAMENTY INWESTYCYJNE
W SPRZEDAŻY

**ŚLĄSKA
OSIEM** APARTAMENTY
INWESTYCYJNE

Ul. Śląska | GDAŃSK

TWÓJ APARTAMENT ULOLOWANY

W centrum Przymorza – biurowej dzielnicy Gdańska – powstała Śląska Ośmiem. To projekt łączący nowoczesne apartamenty inwestycyjne z profesjonalną obsługą najmu – idealna propozycja dla inwestorów szukających stabilnych przychodów bez angażowania własnego czasu.

Smolna 23

Ul. Smolna | WARSZAWA

ADRES NIESKOŃCZONYCH MOŻLIWOŚCI

Butikowe apartamenty z pełną obsługą hotelową, położone w sercu wydarzeń kulturalnych oraz biznesowych nowoczesnej europejskiej stolicy

SALONY
SPRZEDAŻY

📍 GDYNIA · ul. Chabrowa 118/5
☎ 881 711 010

📍 GDAŃSK · ul. Śląska 8
☎ 884 046 688

📍 PRUSZCZ GDAŃSKI · ul. Chopina 15/1
☎ 884 332 211

📍 WARSZAWA · ul. Żelazna 24
☎ 608 480 000

ndid.pl